Päewaleht

Hinnata kaasanne esmaspäewiti piltidega erileht „Nädal“

TOIMETUS: Pikk tän. 2. Kõnetraadid: Peatoimetaja — 23-63, päewauudiste osakond — 17-96, Tallinna teadete osakond — 347, rahwamajandus — 23-54, õhtune walwekord — 23-54.

TALITUS: Pikk tän. 2, awatud 9-5: ärijuhi kõnetunnid 9-11 4—5, kõnetraat 311; trükikoja kontori kõnetr. 11-08.

AADRESS: „Päewaleht“, Tallinn postkast 87.

Peatoimetaja H. Rebane.

Tänast lehte 8 ku

Üksik numbe

Tellimise hinnad:

1 kuu postiga — 150 marka	1 kuu postita
2 kuud „ — 300 „	2 kuud „
3 „ „ — 370 „	3 „ „
Üle 3 kuu tellimisel, iga järnewa kuu eest 120 mk.	Jga järgnewa k
Wäljamaale 400 marka kuus.	Aadressi muut

Kuulutuste küljel ühel weerul 5 mk. millimeet otsas 10 mk. mm., tekstis kuulutuste kirjaga 1 teksti kirjaga 15 mk. mm ühel weerul. Kohao lutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse järg nr. kuni kella 4 p. l. wastu.

Käsikirjad hoitakse alal ainult sellekohase

Nr. 42 Reedel, 13. weebruaril 1925 XX a

Meie haridusoludest.

Koolinõunikkude päewa tulemused. Tartu ülikooli juure asutatakse Rootsi keele ja literatuuri õpetool.

(Haridusministri seletus.)

Haridusminister prof. Rahamägi eile ajakirjanikke jutule wõttes rõhutas eriti hiljuti ärapeetud koolinõunikkude päewa töö üksmeelsust ja hoogu. Keskküsimusteks, mille harutamiseks tähtsamad referaadid peeti ja mõtteid awaldati, olid: hingeline kaswatus koolis ja algkooli õpekawad. Esimese küsimuse harutamine algas haridusministri sissejuhatawa könega, sellele järgnesid referaadid. Referaatidest ja läbirääkimisel saadud materjaalidest seati kokku üldine kokkuwõte, mida koolidele esitatakse juhtnöörina hingelise kaswatuse alal.

Algkooli õpekawade kohta awaldati arwamisi, nagu oleksid need liig koormawad ja ei suudaks anda õpilastele keskkooli astumiseks tarwilist ettewalmistust. Haridusministri korraldusel wõeti algkooli õpekawad rewideerimisele ja nüüd esitasid koolinõunikud rewideerimise tagajärjed, mis näitasid, et ülaltähendatud kaebtused põhjendatud ei ole. Mõnes koolis on olnud küll märgata ülekoormatust, kuid üldiselt ei saa seda ütelda. Nii ei tehtud algkoolide õpekawade juures suuremaid muudatusi.

Matemaatika alal tuli Eesti matemaatika õpetamiskommisjoni ja koolinõunikkude poolt esitatud õpekawade asjus lahkmõtteid esile. Moodustati lepituskommisjon, kes mõlemapoolsed wäited kokku wõtab ja kawasid ühtlustab.

Üks wõõras keel algkooli.

Praegu on algkoolis wõõraste keeltena Inglise ja Saksa keel. Koolinõunikkude päew otsustas, et edaspidi algkoolis oleks üks wõõras keel ja selle õpetamine algaks 5. klassist peale, kuna praegu juba 3. klassist peale wõõraid keeli õpetama hakatakse. Maal lahkub aga suur osa lapsi neljandal õpeaastal koolist, nii pole niisugustel üheaastasest wõõra keele õpetamisest kuigi suurt kasu.

Algkooli õpekawad otsustati selleks walitud kommisjonis weel kord läbi waadata, kus juures tarwilised parandused ja täiendused tehakse.

7500 krooni Rootsi keele õpetooli asutamiseks Tartu ülikooli juure.

Juba ennemalt teatas prof. Neermann haridusministrile, et Rootsi seltskond soovib Rootsi keele õpetooli asutamist Tartu ülikooli juure. Nüüd teatas prof. Bergmann, et Rootsi riigikojale on seaduseelnõu esitatud, mille järele nõutakse 7500 krooni (ligi 600.000 Emk.) Rootsi keele ja literatuuri õpetooli asutamiseks Tartu ülikooli juure. Seaduseelnõus juhitakse tähelepanu selle peale, et Rootsi kuningas Gustaw Adolf 1632. a. Tartu ülikooli asutas ja sellekohases käsukirjas on öelnud, et Tartu ülikoolil peawad samad õigused olema, mis on Upsala ülikoolil.

Seaduseelnõus toonitatakse, et see Eesti ja Rootsi rahwa huwides, kui eeltähendatud õpetool Tartu ülikooli juures asutatakse.

On lootusi, et tähendatud eelnõu Rootsi riigikojas wastu wõetakse ja 7500 krooni lubatakse. Jaatawal korral asutatakse see õpetool 1925. a. sügisest alates.

Sunduslik hoonetekinnitamine asunikkudele kawatusel.

Asunikud, kes riiklist ehituslaenu saawad, ehk riigistatud hoonete ostmisel ostuhinnast osa wõlgu jäänud, on kohustatud hooneid tule wastu kinnitama.

Järelwalwe, et kõik hooned kinnitatud oleks, on ringkonnawalitsejate ülesanne, kes asunikkudele teatawad kinnitusseltside nimekirja, kus kinnitamine lubatud. Ka wõiwad ringkonnawalitsejad ise kinnitusi wastu wõtta.

Kinnituse unendamine on aga raskusi tekitanud, sest osa asunikke ei tee seda mitte, kas hooletuse wõi majanduslike kitsikuse tõttu. Nii on juhtumisi olnud, et õnnetuse puhul, kui hoone kinnitamata, ükskõiu on kannud.

Põllutööministeerium esines wabariigi walitsusele ettepanekuga, et asunikkudele asunikkude ja riigirentnikkude liidu poolt ellukutsutud kinnitusseltsi „Asunik“ sunduslikuks tehtaks ja „Asuniku“ ning põllutööministeeriumi wahel wastaw leping sõlmida.

Ühtlasi esitas põllutööminister wastawa lepingu kawa heakskiitmiseks.

Lepingukawa järele oleks asunikud kohustatud kinnitama oma hooneid „Asunikus“ kuni riiklise laenu ehk wõla tasumiseni. Samuti oleks „Asunikul“ õigus hoonete kinnitamist omal algatusel uuendada ja temale kinnitatud hooneid edasi kinnitada kas kodumaa ehk wäljamaa kinnitusseltsides. Walitsus ei leidnud wõimalikus seda kawa heaks kiita, kuna „Asunik“ on alles wärskelt asutatud ettewõte ja kapitaalikehw.

Ühtlasi tunnistas walitsus tarwilikuks riiklist kinnitust sisse seada ja tegi rahaministrile ülesandeks wastaw seaduseelnõu wälja töötada.

Ka on põllutööministeeriumis walmis saamisel seaduseelnõu, mis ette näeb asunikkude hoonete otsekohese kinnitamise põllutööministeeriumis.

Kooliõpetajate palkade puudujäägi asjus

on maakondade liit rahaministeeriumi eelarwe kommisjonile märgukirja saatnud, kus nõutakse walitsuse toetussumma kõrgendamist 40 protsent. wõrra, s. o. 103 milj. asemel 145 miljoni, kuna wastasel korral omawalitsused ei jõua käesolewa aasta palkasid kooliõpetajatele korralikult wälja maksta.

Politsei peawalitsuse asjaajamine üle antud.

Eile andis senine politseipeawalitsuse ülem hra Mölder asjaajamise üle siseministri abile hra Kübarsepale.

H. Mölder lahkub kohalt 1. märtsil, kuna ta nüüd puhkusele läheb, mida ta teenistuse ajal senini saanud ei ole.

Poola ajakirjanduse arwamised wälisminister K. Pusta Warssawi sõidu puhul.

„Messager Polonais“ kirjutab 10. weebr.: Eesti wälisministri külaskäiku Poolasse tuleb rõõmuga terwitada, kuna külalist tuntakse, kui Poola-Eesti lähenemise agaramat poldajat. Sel külaskäigul on eriti suur tähtsus, kuna ta mõni päew pärast Helsingi konwerentsi teostus. Minister Pusta on oma külaskäiguga kinnitanud ka Eesti walitsuse tahtmist püüda selle ülesande teostamise poole, milleks hiljutisel konwerentsil ühinesid Balti riikide wälisministrid.

„Le Messager Polonais“ toob omas 10. weebr. numbris wälisminister Pusta poolt antud seletuse Poola ajakirjandusele, mis kokkuwõttes järgmiselt käib: Minu sõidu otstarbeks on tuua Poolale oma maa terwitusi ja paremaid soowe. Ma tulin siia weel, et wastata külaskäiku herra minister Skrzynskile, keda meil au oli Tallinnas terwitada ja et kindlustada wahekordi meie mõlema riigi wahel. Ma oleks õnnelik, kui ma koju jõudes öelda wõiks, et minu sõidu tulemused kaasa aitawad meie maade waheliste sidemete kõwendamiseks.

Helsingi konwerentsi tulemuste kohta ütles minister, et konwerents oma otstarbe on täitnud, kuna temast osawõtjad riigid täielikule kokkuleppele jõudsid, teostades seega terwe konwerentsi kawa.

Küsimuse peale Poola-Eesti wahekordade kohta tähendas minister Pusta, et need wahekorrad sõbralikud on ja weel sõbralikumaks muutuwad.

Eesti on transiidi mau ja järelikult on tal kaubanduse suhtes samad huwid kui Poolalgi. Kõik senini sõlmitud ja weel sõlmitawad lepingud Poola ja Balti riikide wahel wõiwad ainult üksteist wastastikku täiendada. Loodan, et läbirääkimistel, mis lähemal ajal algawad Poola-Eesti kaubalepingu sõlmimiseks, selle arwamisega ühineb ka Poola delegatsioon. Minult küsitakse, kui suurel mõõdul olla Eestis huwitatud Poolast. Ma wõin ainult tõendada, et Eesti alati elawa huwi ja kaastundega jälgib neid raskusi, mis Poolal kanda tuleb oma riigi ülesehitamise alal. Iga sündmus Poolas äratab elawat wastukõla Eestis.

Meie wahekorrad Wenega tugenewad põhimõttele, et üks riik teise siseasjadesse ei pea segama. Wenemaal walitsew kord ei ole kellegi teise kui Wene oma asi, sest et ta ise oma korra loonud on, leides selle kohase olewat. Eesti on alati walmis pidama Wenega häänaaberlikke suhteid.

Eesti-Soome kaubaleping.

Eesti-Soome kaubanduslepingu rewideerimiseks määratud kommisjoni Soome delegatsiooni liikmed kolonel Collan ja peakonsul Savolahti jõudsid neljapäewal Tallinna, esimene hommikul Riiast tulewa kiirrongiga ja teine kell 1/24 p. l. aurikuga Helsingist.

Kommisjon algab oma tööd reedel.

Prantsuse sotsialistid toetawad walitsust.

Pariisist, 12. weebruaril. Grenoble'ist teatatakse: On ette näha, et sotsialistide kongress ühel häälel wastu wõtab resolutsiooni, milles heaks kiidetakse Herriot' kabineti toetamine sotsialistide parlamendirühma poolt. Aga see toetamine ei pidawat saama alaliseks, ega sunduslikuks kohustuseks parlamendirühmale.

Üliõpilaste kahewõitluse tagatipp.

Üliõpilane B. Weimarn 8 kuuks kindluse wangi mõistetud.

(Traaditeel Tartu kirjasaatjalt.)

9. aprillil 1924. a. toodi Tartus Mellini kliinikuse elukardetawalt haawatud üliõpilane Eugen Wilmann, „Vironia“ korporatsioonist.

Toimepandud juurdlusel selgus, et E. Wilmann haawata oli saanud kahewõitlusel üliõpilase Bruno Weimarniga, „Estonia“ korporatsioonist. Kahewõitlus oli aset leidnud 9. aprilli warahommikul Jakobi uul. nr. 39 aias.

B. Weimarn wõeti E. Wilmanni elukardetawalt haawamise pärast kohtulikule wastutusele, samuti ka kolm üliõpilast, kes sekundantidena kahewõitlusel wiibisid.

Eile oli käesolew asi Tartu-Wõru rahukogus harutusel, kus Bruno Weimarn elukardetawalt haawamises süüdi tunnistati ja ta 8 kuuks kindluse wangi mõisteti. Sekundandid mõisteti kohtu poolt õigeks.

Lääne-Euroopa julgeoleku kindlustamine.

Pariisist, 12. weebruaril. Nagu „Matin'le“ Londonist telegrafeeritakse, harutab Chamberlain Briti mere- ja maawäe wõimudega Prantsuse-Inglise sõjalepingu küsimust. Chamberlain on selle poolt, et Prantsusmaa ja Inglismaa oma julgeolekut wastastikku kindlustaksid.

Kokkulepe 26-protsendilise maksu asjus.

Berliinist, 11. weebr. Nagu Londonist teatatakse, on heakskiitmismaksude peaagendi ja Briti walitsuse wahel kokkulepe saawutatud 26-protsendilise maksu asjus, mida Saksamaalt sissewetawate kaupade pealt heakskiitmise arwel wõetakse. Kokkulepe käib maksu sissenõudmise wiisi kohta.

Persia peaminister schahi wastu.

Berliinist, 12. weebruaril. Teheranist teatatakse: Persia peaminister pööras parlamendi poole ultimatiiwse palwega, et parlament wastawad abinõud tarwitusele wõtaks, mis piiraks schahi sõjamist walitsuse tegewusesse. Wastasel korral olewat peaministril wõimata riigiasju edasi ajada.

Walitsuse kokkuseadu maal.

Berliinist, 12. weebr. kokkuseadmine edeneb, aga aeglaj kõige pealt korrata nurjaläinud k litsiooni luua Saksa rahwuslaste sialistideni. Wäljawaated selleks soodsad olewat, kuna majanduser litsusest ei taha osa wõtta, kus so tud ja ka rahwaerakond samade koalitsiooni juure tagasi pöörata

Oopiumi konwerens

Pariisist, 12. weebr. Oopiumi konwerents lõpetas om lile kirjutati kõigi konwerentsist esitajate poolt alla peale Hiina.

Wäewähenduse k

Berliinist, 12. weebr. teatatakse: President Coolidge kide meremäe eelarwe. Eelarwe nõudmine, et nus desarmeerimis kutsutaks.

Kommunistid Tshehi saadikutekog

Berliinist, 12. weebr. takse: Waielused elukalliduse kõ lamendis muutusid nii kärarikk nitud oli mitmed kommunistlik koosoleku saalist eemaldama. S ruum tuli ajutiselt tühjaks teha. täitja selgitas, et elukalliduse w kontsern asutatakse, kellele riigi p andakse ja kes seda siis omakord da tarwitajatele edasi müüb.

Loodetaw ilm reedel,

Kõwa edelatuul. Balti n pilwitus. Paiguti wihmasajud. edasi.

Ilmade ülewaade 1

Peamiinimumi kõrgkoht (72 uerannal on kahte osia jagunen poolne ida juunas lewineb. Bo edelatuul. Norra rannal lõuna konna kõrgkoht (775 mm.) on K Tallinnas ja Wõrus 7 kraadi s

Balti Päästeseltsi Eesti R
sõidu Liini
a.-l. „Grene
kapten Oengo,
sõidab, kui jääolud lubawad, reedel, 13. skp. kell 12 p. TALLINNAST — üle — Wirtsu-, — Kuiwastu-, — Kuresaare — PÄRNU.
Tagasisõit esmaspäewal, 16. skp. kell 8 õhtul PÄRNUST — üle Kuresaare-, — Wirtsu, — Heltermaa — TALLINNA.
Kaupu, laadimiseks a/l. „Grenen'l“ peale wõetakse wastu sadamas, elew skp. homm. kella 7—11 homm.
Lähemaid teateid saab Balti Päästeseltsi Eesti Rannasõidu Liini kontorist, sada jällal, betoonaidas nr. 3, tuba 2, kõnetraat 16-85.

„PASSASH“ Parem kinot. Wiru t. 4. Kõnetr. 11-63.
13. weebruarist. Esletendus. Florenzia kuulsa kirjaniku Giovanni Boccaccio populaarromaani järele (mis keelatud oli)
„Dekameroni ööd“.
(Armastuse juhtumised). Draama 7 aktis.
Peaosades Albert Steinrück, Werner Kraus, Ksenia Desni ja tunt. pildi »Niebelungid« järele B. Götzke ja Hanna Ralf'l kaast. — Liiderlikud, armastuse ja joowastuse ööd nälja- ja tõweajal.
(Pidu tõwe walitsemise ajal.)
„LULU“. Lõbus Ameer. farss.
Algus kell 5.
Aukaardid 13., 14. ja 15. makswuseta.

„Kasino“ 1 kl. kinot. Aia tän. 3. Kõnetr. 16-08.
13. weebruarist. Pariisi »Albatros« w. pildi esletendus publ. pailaste hini ja N. Lissenko kaast.
„Hirmus unenäg
Draama 7 aktis.
Этой ночью кошмары тяжелаго дня
До утра мнѣ не дали уснуть,
Мнѣ въ объятьяхъ другого приснилась она
И мучительно сжалась такъ грудь
И до вечера день весь усталый бродилъ
Но когда же явилась она
Я въ лобзаньяхъ ревность свою затушилъ
Позабывъ всѣ видѣнія сна.
Онъ цѣловалъ ее, онъ обнималъ ее
А она, страсти полна все шептала
„Твоя, да Твоя!“ — — —
„Lõbus pangsion“. Lõbus nali. Algus 13. ja 14. kl. 4 p. l. 13., 14. ja 15 aukaardid makswuseta.

„Alhambra“ Rahwa kinot. Narwa m. 13. Kõn. 19-67.
Täna ja edasi. Täna saab palju naeru, nalja ja nuttu. Tulge »Alhambrasse« kõik ruttu! Suurepärane rahwa-, tuluõhtueeskawa näitelinal ja näitelawal!
Näitelawal: Publiku pailaste Max ja Lex'l tuluõhtu. Tuluõhtulaste Max ja Lex'l humoristiline ettekanne.
II) Esimese Eesti sohansoneti-lauljanna Ewi Konsa lõbusad laulukesed. III) ??? Weenus Marsi kiirte all???
IV) Lõpmata naer! Koomiline dialoog ja sketsh duett — Ewi ja Ints. Naer pisarateni! V) Wene kupletist Markow.
VI) „Hanepüüdja“ ehk aferist nagu neid pa.ju“. Buffonaad lauludes Eesti, Wene ja Saksa keeles kogu näitlejaskonna kaastegewusel.
Näitelinal Sensatsioon Harry Pieli
„Harry Pieli olemata juhtu
Põnew sensatsioondr 6 s aktis. suurepärase lawastusega, Harry P meri, Ruth Bayeri ja t. kaast. Tegewus sünnib õhus, maa p
„Pulmareis“. Lõb. Am. nali 2 aktis DEDE kaast

O.-Ü. „ESTONIA FILM“
Esimene Leningradis Sewsapkino poolt üleswõetud ajalooline suurteos.
Rekord ALEKSANDER II. (LOSS JA KINDLUS
Lawastanud A. Iwanowsky.
Algus täna kell 5.
Käsikiri kokku seatud rewolutsiooni ajal salaarhiiwides leitud dokumentide järele Paul Schegoleff'i poolt. Filmitud ajaloolistel paikadel: Talwepalees, Anitshkoffi lossis, Peterhofis, Pawlowskis, Tsarskoe Seloos ja P

KINO „Modern“ S. Tartu mnt. 4. Kõnetr.: 19-68.
Kolm wiimast päewa 13., 14. ja 15. weebruaril s. a.
„Kirgede möll“ (St. Moritsi päike).
Draama kõrgema seltskonna elust 6 jaos Peaosades kuulsad näitlejad: Hella Vernon, Gre e Dirks, Johannes Riemann ja teised
„Armastus tormis“
Lõbus farss 5 jaos, publi.u pailaste Agnes Ayres'i, Vallace Righi ja Theodor Roberts'i kaastegewusel. Kassa awatud äripäewadel kell 4, pühapäewadel kell 1.
„Aadama küljelua“.
Järgmine eeskawa
Löökpilt 10 jaos.
Peaosades kuulsad näitlejad: Anna Nilsen, Milten Siles Kosiow.

Parem kinoteater SKALA Balti jaama taga, wastu Kopli trammijaama.
Naiste päästja.
Kuulsa kirjaniku Arthur Schnitzleri järele ainuke omapärane pilt sisu ja lawastuse poolest Sensatsioondraama 9 suures jaos, kaastegewad kõik nüüdisaja suuremad kinotähed: Gloria Swanson, Wallace Reid, Elliot Dekster, Agnes Ayres, Theodor Kosloff, Bebi Daniels. Rikkalik sisseseade Toredad tualetid. Kohutawad stseenid kabarees. Fakiiri wäljaastumine. Hüpnoosi mõju. Ennenägemata kenad maakohad. Romaan: kui naine lubab päästa oma hinge, siis nõuab ta tasuks mehe südame.
2) Ameerika nali 2 jaos „Ebausklik mees“. Kassa awatud kell 4. Platsihinnad 15 mk. alates, tugitoolis 35 mk., looshis 50 mk.

Noorsoolane, kas loed is
wad su sõbra
„Wikerka

Leidustest ja tehnilisest kutseharidusest.

üks meie leiduse tegija ja Ford. — Ilma kutsehariduseta käsitöös pole mõeldaw töostuse edenemine; kuidas selle peale waadatakse Saksamaal ja kuidas meil. — Mis peaksid tegema selle heaks riik ja töösturid.

1.

Kirjutuse autori ees on praegu „leidus", nagu sellest aru sai konstruktor ise, kes oli toonud oma mudeli ühte mehaanikatehasesse ja paklunud seda algkujuks. Kui jutt kaldus tasu küsimusele, selgus, et leidja nõudis selle eest waid mõni tuhat marka — haigemaja arwe maksmiseks ühe sealwiibiwa suguluse eest. Oma sõnade kinnituseks oli ta toonud kaasa haigemaja teenija, kes tõendas, et mehe seisukord on tõesti wäljapääsemata. See leidja oli pealt näha — talumees. Ja tema idee tekkis maal, jälgides põllutöid. Tema wäljamõeldud riist on mingi iseloodi nelja rattaga wanker; tagumise paari rataste keerlemise tõttu liigub selle sõjemuses edasiandja, tehnikateeles tuntud transportkindi nime all. See lint on warustatud wedrutawate wahedega ja tema ülesandeks on wankri liikumisel koguda põllult heina ning laadida seda koormasse. Tuleks siis — leidja mõtte järele — kinnitada see riist hariliku wankri külge, sõita edasi-tagasi nurme mööda, kus kuiw hein maas — ja aega raiskamata ning tööliste abita kogunegi hein ise neljest koormasse.

Oa ammugi tähele pandud, et leidjate saatused kujunewad enamasti traagilisteks, ja ainult õige wähesed nende huigast lõikawad oma leidustest loorberid. Tuleb meele teine sarnane juhtumine, kus ühte Tallinna masinaehituse tehasesse tõmus jamuti leidja ja paktus müüa oma leitud kartuliwõtmisemasina walmistamise õiguse. Insenerid ja tehnikajõud, kes ise kunagi midagi ei ole suutnud wälja mõelda, harutasid ja harutasid projekti, ei leidnud aga selles muud, kui aina tehnilisi wigu.

Nii wõib ka ühelmainitud heinakogujas näha palju tehnilisi wigu, kuid jamal ajal tuleb tõele au andes puudutada ka seda tõsiasja, et siin on ühe lihtsa, nähtawasti ilma mingisuguse tehnilise wõi praktilise hariduseta ja kooliteta talumehe peas tekkinud sama mõte, mis on läbi wiidud Fordi tehastes ja on selle mehe autotöstuse määratu töölisjõuse peatingimuseks. See on — wahetpidamata liikuw transportlint. Kui küsiti Ford hiljuti üheltsilmapaistwalt Saksamaa inseneritilt, millises suunas liiguwad praegu igasuguseis töstusettewõtteis organiseerimisetöö tehnika alal, wastas ta, et just wiimase aasta jooksul on märgata suurt elewust transportlinte sisseseadmises töstuses. Niisuguse seadise abil laaditakse wabrikutes ja ladudes õllepudelid ja jahukotte, tellisküwe ja igasugused kaubakaste, sütt, rauda, wilja ja heina (ainult teises konstruktsioonis, kui ülalmainitud leidjal). Saksamaal on üle kõnne äri wõtnud oma peamiseks ertalaks seesuguste transportõõrde walmistuse. Keda asi huwitab, mingu ja waadaku, kuidas käib töö Tallinna sadama elewatoris.

2.

Eesti leidjate seisukord pole muidugi sugugi parem teiste omast mujal maades. Enamal osal juhtumistest on see lihtsalt lootuseta. Tõepoolest ei tunne wabrik, kes wõttis wastu heinakogujamudeli ja wististi kaastundmusest andis konstruktorile wähese summa — mitte leidja nimegi. Temal aga, kui ta mitte juhtumisi ei oma hiiglasuurt tahtejõudu, jahtub wist pikemaks ajaks igasugune soow uute ideede ostmiseks ja nende teostamiseks. Saksamaal on aga ühe erilise komitee istangul, mille koosseisu kuulusid walitsuse- ning linnaasutuste ja erahingute esitajad, awaldatud soowi, et noortelt meestelt, kes waliwad enese elukutseks tehnilise eriala, tuleks nõuda erilist taiduwusi ja annet tehnilisele tööle. See on tingitud asjaolust, et tehnikale tugenew töstus wihib praegu murdejärgus, — õpilaste tung aga käsitöö- ja igasugustesse tehnikakoolidesse on äärmisest suur ja kaswab järjest.

Meil walitseb üsna õige ettekujutus Saksa rahwa tehnilisest wõimest. Selle tõttasõja warjatud wedru peitub seal käsitöökoolide hariduse oludes. Meie ei taha tekitada arwamist, nagu unistaksime Jumal teab kui laialdasest kodumaa töstuse arenemisest. Ent töstus — olgu milline tahes — meil ikkagi on, ja kaasa aidata selle arenemiseks — jääb meie ülesandeks. Peateguriks töstuse arengule kaasaaitamisel on muidugi käsitöölistele kutseharidusе wõimaldamine.

Liialdamata wõib ütelda, et lihtne maksmate määruste ülesluugemine selles suhtes Saksamaal ja meil (wastawalt wähendades) wõib kujuneda ettehaiteks meie ettewõtlikusele.

Nõndanimetatud kutsekoolide wõrk Saksamaal oli projekteeritud juba enne sõda. Tähelepanekud näitawad, et peale sõda on suurenenud tugewasti õpetajate arw seesugustes koolides. Juba eelsõjaaegsetel suurtel töstusettewõtetel oli oma wäljatõõtatud süsteem õpipoiste wäljaõpetamiseks oma wabrikutes, wõi jälle erilistes õpipoiste töökodades oma tehaste juures. Peale sõja saadi aru selle kasust ja mitmed keskmised ettewõtted läksid üle samale süsteemile. Niisugused wabriku koolid on omawahel liidus ja allumad erilisele kommisjonile, mis juhib tehnilist kutseharidust. — Kahe aasta eest kirjutasime sama küsimuse seisukorrast meil. Sestsaadik ei ole muutunud midagi. Praktiliselt on õpipoiste wabrikutes õpetamise suureks takistuseks see asjaolu, et õpipoistele praegu maksmate määruste järgi tuleb maksta tasu, mis oleneb tööaja pikkusest. Õpipoiste majandusliseid huwid on nende määrustega küll kaitstud, aga nende korrapärane õpetamine ettewõtte seinte all kannatab selle all. Sellest seisukorrast peab leitama wäljapääs ja ülesande õigeks lahendamiseks tuleb kaasa tõmmata ka töösturid endid.

Keskmise tehnilise hariduse alal puutub Saksamaal praegu silma üks nähtus, nimelt wiimasel ajal tekkinud nõndanimetatud töökoolide kooli. Lugu on selles, et töstuse praktikas jaguneb administratiiwne tegewus kahte woolu. Üks neist — see on wahendite tööliste juhtimine, meistri ala õieti — oli warem iseõppinud meeste käes. Nimelt selle tõttu, et sellel alal oli antud laialdane wabadus igasugustele iseõppinud meistritele, lonkab wäga tihti meie praegune töstus. Sest eraldub ju ainult wäga selges peas täpne teadmine õigetena paistwaist walearwamistest. Peale selle on teada praktikast, et iseõppinud isikud warjawad teiste eest ladedalt omi igasugusel teel omandatud teadmisi. Iseõppijad tahawad kajutada neid teadmisi ainult enesele tuluks. Sellest siis ka seesuguste meistrite äärmisest suureline upjakus ja wahest, nagu seda tihti näeb just meil, soowimatus töölisi õpetada. Meil oleks wäga tarwilik tutwuneda seesuguste koolidega, kus õpetatakse wabrikutööstuse tehnikat, sest wõrdlemisi on meil päris meistrid weel wähem kui Saksamaal.

3.

Samuti, nagu ei ole mõõduandwad riigi waluuta stabiilsusele riigipanga keldritesse kokkuhuhjatud kallismetalli tagawarad, nii ei pea ka praegu moodilainud kõneläänn „puhta raha puudus" hoidma tagasi töötawaid ettewõtteid oma töösturse paremale järjele seadmisest. Kaugelenägijad asjatundjad teawad hästi küll, et tänased ideelised wäärtused on juba homse päewa käegakatsutawad majandusliseid warad.

1923. a. jooksul oli Saksamaal üles antud 45.000 patenti leiduste peale; lainud aastal oli see arw juba oktoobrikuul täis. Saksa ajakirjades leidub tihtipeale kuulutusi, kus wabrikud soowiwad osta seda wõi teist leidust. Nagu teada, on ameerikalased selles suhtes weelgi agaramad. Meil kardetakse leidusi, aga õiguse poolest tuleks meie arwates eraldada teadmatusest iga leidja, kelle töös on näha tõsise initsiatiiwi tulukest, ja seesugusele isikule peaks wõimaldatama õppimist kas sellekohastes kutsekoolides wõi töösturstettewõtetes. Meie ei räägi siin üksikutest juhtumistest. Nii üheltpoolt ja teistkoond teiselt — enamhuwitatute, s. o. töösturite nõol — ei peaks mitte käed rüpes ootama, kuni saatus tõstab esile selle ehk teise andelise tehniku, ei, nad peaksid wõistluste korraldamistega ja mõnel teisel teel otsima ja ostama leida kõlbulisi tehnilisele töökõ inimesi, kellede hulgas wõimad olla ka anderikuse pärlid.

J. P.

O.-ü. Draamateatri rahalise loterii loosimine,

mis 3. ja 4. jaanuril s. a. pidi toime pandama, on **w. wa'itsuse loaga 21. ja 22. märtsi peale edasi lükatud.** Loteriitähtede müük kestab wahetpidamata edasi. Tähtede müüjaid, kellel tähed läbi on müüdud, palutakse kiires korras igast neljast seerlast lisa tellida, sest tagawara on lõppemas.

Juhatus.

Kasulik juhus!

Nõmmel waksali wastas uus maja müüa, passilik söögimajaks ehk kohwikuks. Küsida Tallinnas, Harju tän. nr. 48, Kirstein.

Oienduseks.

Ajakirja »Agu« nr. 3 on paigutatud isand L. Scheer'i reklaam-artikkel, milles peale muu reklaam-sõnade on öeldud, et mainitud isand Scheer olewat olnud tubakatehase A-s. A. Reier & Ko. kaasomanik.

Eksiarwamiste ärahoidmiseks teatawad A-s. A. Reier & Ko. asutajad, et nimetatud isand Scheer ei A-s. A. Reier & Ko. asutaja ega ka aktsionäär olnud ei ole.

A-s. A. Reier & Ko. asutajad.

Oiendus.

»Agu« nr. 3 olewas isand L. Scheer'i reklaam-artiklis on öeldud, et nimetatud isand olewat olnud A-s. »Astoria« kaasomanik.

Igasuguste eksiarwamiste kõrwaldamiseks teatame, et nimetatud isand Scheer kunagi A-s. »Astoria's« kaasomanik olnud ei ole, sest A-s. »Astoria« asutajad ja aktsionäärid on kõik erandita eestlased.

A-s. „ASTORIA" juhatus.

Maa organisatsioonid korraldagu 24. we puhul kõnekoosolekuid.

Kõnelejaid wõimalik saada üliõpilaskonnast.

Käesolewal aastal peame oma iseseiswuse seitsmendat aastapäewa. Seda päewa on teatawasti pidustustega pühitsetud igal aastal ka õige kaugemates metsanurkades. Kõik maajeltsid on mõistnud sõjamapilgu suurust ja korraldanud päewa pühitsemist meil käesolewal aastal, kus jällegi oleme üle saanud ühest hädaohust, mis ähwardanud meie noort iseseiswust. Igaühe kohus on wõtta oja sellest ühisest rahwa- ja rahwuspühast kõige oma olemisega ja loodetawasti saab seda ka tegema iga riiklisest mõtlew kodanik.

Üle maa korraldatagu päewale wastawaid kogumisi, kus esinetagu kõnede ja muude ettekannetega, mis kohased sõjamapilgule. Et meil naal aga raske tihti leida tarwilisi kõnelejaid, kes wõiks ja suudaks kuua wastawat pidu õhkkonda ja anda ülewaadet meie praegusest seisukorrast, ühtlasi selgitades oma kultuuri ja iseseiswuse rähtet. Sellest ülesaamiseks on end meie ü organiseerinud.

Tartu üliõpilaskonna juhatus on rea meie wanemaid üliõpilasi, kes nema maale kõnelema. Maa seltside ainult sõidukulud. Teemide asjus ka seltsidel oma arwamisi ja soowe e

Büroo, kuhu maa seltsidel tuleb nelejate asjus, asub Tartus, Hetseli t kud kõnetunnid on igapäew kella 1—

Seega siis wõimalus kõigile m satsioonidele kõnelejaid saada. Ühen wis ainult kõige lähemal ajal astuda konna juhatusega ja koha peal pidus ehk kõnekoosoleku tarwis wajalisi e alata.

Kehakultuuri instituudi tegewuse kawas

Prof. K. Koniku waated selle kohta.

Riigi poolt ei ole meil seni bieti pööratudki tähelepanu kehalisele kasuatusele. Suuremat tööd sel alal on seni meil teinud spordiseltsid, kes hulk noori spordiliikumisele kaasa tõmmanud. Wiimasel ajal on haridusministeeriumi poolt tähelepanu juhtitud asjaolule, et hädasti on tarwilik suuremat rõhku panna noorsoo kehalise kasuatuse ja arenemise peale. Wõimlemine koolides praegustes oludes on puudulik. Meil ei puudu üksi wõimlemisaalid, waid et ole ka mängu- ja spordiwäljaseid, kuna wiimased siisti kaugelt kättesaadawamad ja ligitõmbawamad kui kinnised wõimlemisaalid, millede sisseseadmine õigi peale waatamata weel wäga kallis. Nendele puudulikkudele oludele koolides on seltsinud weel wõimlemisõpetajate nõrk ettewalmistus. Praeguste wõimlemisõpetajate suurt enamust, kes läbi teinud juhusliku õpetamise ja õpetusega paari-kolmekuulised kursused, ei saa pidada ei wõimlemisõpetajateks ega pedagoogideks. Walimatus wõimlemisõpetuse alal on sedawõrd suur, et Tartus on ette tulnud juhus, kus wõimlemisõpetajaks on ostutunud tiistukõhaige.

Meil hädalisest tarwiliku kehakultuuri õpetuse teadusliel alusel läbiwiimiseks arwas haridusministeerium kohasemaks luua Põhjamaade ja Ohtu-Euroopa eeskujul Tartu ülikooli arstiteaduskonna juure sellekohase osakonna — kehalise kasuatuse instituudi. Kawa wäljatõõtamine usaldati ülikooli walitsuse poolt arstiteaduskonna dekaani prof. dr. K. Koniku kätte, kelle poole meie kaastöötime instituudi tegewuse kawa kohta teadete saamiseks pöörasi.

Kawa järele kuuluwad instituudi eriõpeainete hulka järgmised ained: kehalise kasuatuse teoori; ortopeedia õpetus masseerimisega; sport ja spordimängud; wõimlemine; metoodika ja arwustustunnid wõimlemise ja spordi alal.

Selle eriõpekawa läbiwiimiseks on ette nähtud: 1 kehalise kasuatuse teoori professuur, 1 ortopeedia dotsentuur ja 4 erialaste õpetajat, kellest 2 spordi- ja wõimlemise jaoks 1 naiswõimlemisõpetaja ja 1 praktilise ortopeedia alal.

Silmas pidades laialist õpetawa ja õpetöö rohkust, tuleb wastuwaidlemata tunnistada suurt kokkuhoidlikkust koosseisu alal. Kuid selle peale waatamata, taheti riigikogu erikommisjonis wajaku tiiwa esitajate poolt seda koosseisu weelgi wähendada — nelja erialaste õpejõu asemel arwati küllaldaseks kaht! Sel puhul tuli ülikooli esitajal teatada, et sarnase koosseisu juures ülikool wõimaliku ei pea õpetöö tarwilikku läbiwiimist ja oleks sunnitud loobuma kehalise kasuatuse instituudi ülikooli juures awamisest. Ka praegune wäike koosseis ei luba ette näha töö põhjalikkust.

Keha kasuatuse instituut algab oma töö 1926. a. sügisel. Ette nähtud õpejõudude koosseisu juures oleks wõimalik aastas wastu wõtta ainult 15 õpilast. Wiimased peawad olema läpetanud keskkooli hea tõrwisega ja kes juba keskkoolis sportinud. Kursus kestab 2—3 aastat, kuna läpetajad oleks spordi- ja wõimlemisõpetajateks.

Õpejõudude asjus tuleb ajuda seisukohale, et parem kui nad on oma inimesed. Praegu on õpejõududeks ettenäha mõnda, kuid nende määramine sünnib hiljem ja selle järele tuleks neil ette wõtta weel enda täiendusеks tarwilik reis wälismaile.

Instituudi õpetöö kohta on seni ette nähtud üldine joon, üksiku ainete käsitusrohkus määratakse alles pärast poole, kui õpejõud juba kohal. Kindlasti tuleb õpetawa paendum, mis wõimaldab kõigi uuenduste ellawiimist ja üksikute ainete käsitusmäära suurendamist ne paremuse awaldumisel.

Prof. Konik jagab arwamist, et eeskätt kawas sport ja spordimängud ja siis teisena Tuleb teatawa määrani tarwilada wõimlem kuid sport on mitmekülgsem ja tähtsama selle mis sportimine wäljas, wärske õhu käes.

Sport peab inimest kaswatama mitte ainu waid ka tema närwikawa, tahtejõudu, mis spor igas seisukorras peremees olla. Sport peab energiakülluseid ja loowaid inimesi.

Kui instituudi koosseisu ja sellega ka õpe mine wõimelduks, siis tuleb see wordi alal.

Sõjawäelise kehakaswatuse puhul tuleb oll et rahwa ja sõjawäe kehakultuuri arendamise lahkumineku ei ole. Tuua on Gieseleni ist Sommeri tähelepanekud ilmasõjast. Nim. p hendab, et sõjawäkke tulijad, kes warem sp on oinud alati heud sõjameheid, waatamata a nad sõjalist kaswatust ei olnud saanud. Wõim Tartu instituudi juures korraldatakse aastan sõjawäe instruktorjtele-ohwiseridele.

Kui koolis ja sõjawäes on siiski wiidud kin kehakaswatus, siis jääks kooli ja sõjawäeea wa mille jooksul tuleks teostada kontroll kehaharj kamise kohta.

Ühtlasi oleks instituudi ülesandeks ka k populariseerimine, et laieneks üldine arusaami tuuri tähtsusest.

Lovelandi juhtumused Ameerikas.

Inglise keelest — H. M. 36

C. N. & A. M. Williamson.

XXVI peatükk.

Tuli lahti!

Naerdes ja kõneledes tulid nad üksteise järele sisse: Elinor Coolidge ja krahw de Rocheverte; Eva Tanner ja Kate Wood ilusate ungarlaste parun Ludowic Zsencha ja tema wenna Pauli saatel ja lõpuks proua Milton Tony Kiddiga.

Tony oli kawatsenud Aleksander Suure juure nii kui nii sisse astuda ja wõttis sellepärast proua Miltoni kutse röömuga wastu. Tal oli röömustamiseks ka weel teine põhjus — nimelt lootis näha saada Fanny Miltoni, keda pidas kõige armsamaks tüdrukuks New Yorgis.

Suur oli tema pettumus, kui leidis, et Fanny kaasa ei tule ja ta oli hoopis löödud, kui kuulis, et neiukene kaugeltki mitte heaks ei kiida kogu Lovelandi kõmulugu. Sellepeale waatamata oli ta pärale jõudes sama lõbus ja rõõmus kui teisedki tema kaaslastest.

Istaallaste pulmapidu oli juba täies hoos, kuid ei nemad ega teised kolm- wõi nelikümmend wõõrast polnud süwenenud nii wäga oma enese tegutsemisse, et poleks tähele pannud „suurte härrade" tulekut.

Wiimane kui üks sõõgisaalis wiibijaist tundis jalamaid juuretulnutes „suured saksad" ära. Sellepeale waatamata, et naisterahwad olid selga pannud oma kõige lihtsamad riided ja härradel oli keelatud ilmumine õhtuülikonnas, oli suur wahe Aleksander Suure wiimase kuhkla külalise ja kõigi eelmiste wahel.

„Ohoi! Minu arwates tehakse melle au!" pomises härra Leo Cohen, kes oli külla tulnud oma tulewasele ätale. Suurt meelehead oli sünnitanud talle tellimise andmine Aleksandri uuele kelnerile.

„Ja nüüd wõiksite weidi kärmem olla," lõpetas ta oma wurre keerutades ning hambaid urgitsedes kuldse hambaorgiga. Huuli tugewasti kokku surudes, läks Loveland tellimist edasi andma Mustale Dickile, Aleksandri kokale.

Sel filmapilgul ilmuski sõõgisaali proua Miltoni seltskond. Proua Miltoni palwel oli Tony Kidd telefoni teel ette tellinud laua kahekształe inimesele, mis pidi olema suurest tänaw poolsest aknast nii kaugel kui wõimalik, sest wäljas kõndijail ei olnud tarwis teada, kes seal istub. Aleksandri käsul oligi ka Blinkey wedanud kõige suurema laua ruumi kaugemasse otsa eesrlietega warjatud ukse läheduses. Nii kaua kui Loveland Musta Dicki juures käis ja kõõgist jälle tagasi tuli, olid jõudnud neli ilusat naisterahwast oma kaaslastega selle laua taga aset wõtta.

Kõõgipoolne sõõgisaali uks polnud äritundidel kunagi kinni ja kui Loveland kandikut kandes wahukoorega itaallastele, kõrwale lükkas punase eesriide, waatas ta otse Elinor Coolidge'i, proua Miltoni ja ajalehemehe Tony Kiddi filmi.

Nemad olid teda juba otsinud, kuid nende juures olek oli talle täieliseks üllatuseks.

Warasest hommikust saadik polnud ta rahu saanud filmapilgukski. Päewase töö wintsutused olid häwitanud tema wiimase jõu. Ükski lahing Lõuna-Aafrikas polnud ei kehaliselt ega waimliselt tal nii palju maksma läinud, kui need kolmteistkümmend tundi Aleksandri käsutuses ja nüüd, kus ta neid tuttawaid nägusid nägi külmawereliselt naerwat tema häbi üle, tundis ta, kui oleks ta sattunud püssitule alla.

Tahtmatult taganes ta sammu, lõi kandiku serwa wastu uksepitta ja pillas kõik maha. Taldrikud lendasid klirinal katki, lusikad sadasid laiali ning wahukoor jooksis põrandale. Blinkey ja poolakasest kelner kargasid oma ametiwennale appi, Aleksander kukkus sõimama, itaallasest pruut kilgatas, Leo Cohen naeris kahjurõõmsalt, Isidora ehmatas kangesti ja proua Miltoni kaaslased waatasid üksteise otsa suures imestuses.

Tekkinud segaduses kogus end Loveland — uhkus tuli talle appi. Kui ta kumardas taldrikute kildusid üles korjama, ütles ta endale, et need inimesed, kes olid tulnud teda weel sügawamale porri tallama, ei olnud seda wäärt, et nende pärast ennast ärritada. Nad olid teda üllatanud, kuid need naerwad, uudishimulised filmad ei tohtinud näha, kuidas ta kannatas nende pilkude all.

„Selle arwan teie palgast maha," ütles Aleksander nii et seda kuulsid ka lähema laua taga istujad.

„Muidugi," kostis Loveland kindlal häälel.

„Ma poleks uskunud, et Briti aristokraadid niiwõrd kohmakad," tähendas Leo Cohen õige waljult Isidorale. Ja sellepeale naljatades üle sõõgisaali hüüdes „Kuule, Aleksander, kas sul täna walejänest on?"

„Ei," urises Aleksander.

„Minu meelest aga wõiksid seda terwe see nädal pidada," jatkas Cohen.

„Miks?"

„Ah, lihtsalt annaks wõimaluse tulewaks kuulutuseks: Walejänes wale-markitilt."

Naerukihin käis üle saali ja nõrka, surutud naeru oli kuulda isegi proua Miltoni laua taga.

Loveland kahwatas. Ta oli peaaegu walmis saatma kandikul taldrikute kildudega otsemat teed Cohenile pähe ja nädal tagasi oleks ta kindlasti nii teinud, kuid ta oli kuue päewaga New-Yorgis rohkem õppinud, k aastaga enne seda.

Ta teadis, et kui jõuga kätte tasuda katsu matale noorele juudile, siis see waatemäng lõbu teeks tema endistele sõprudele ning nend listele. Nad saaksid seda, mille pärast tulid, L aga otsustas neid sellest heast ilma jätta. Ta r waadanudki Coheni poole ja ei näinud n meh matusest rohkem hooliwat kui koerakutsika hauk kes liig wäeti selleks, et teda lüüa.

Küll oleks tahtnud Loveland heameelega jöö lahkuda ja ära jäädagi, kuid waenlastele ei tiha selga pöörata. Ta andis kandiku Blinkeyle ja Sandri näpunäite peale läks ta uut tellimist wõtma itaallastelt.

„Meid tema teenima wististi ei tule," proua Milton Tony Kiddile. „Ja kui tema ei tulema, siis parem poleks maksnud nii kaugele See oleks see kõige suurem nali, kui tema me kannaks."

Lon Shanney

«Rekordis» warsti filmide film

„Notre Dame'i kellalööja".

Nimiosas:

Wälismin. oma Warssawi sõidust.

K. Pusta meeldiwa austuse osaliseks saanud.

Wälisminister K. R. Pusta andis eile ajakirjanduse esitajatele oma Warssawi sõidu kohta järgmise seletuse:

Mul on hea meel konstateerida, et reisi tagajärjed wäga soodsad ja head. Poola wälisminister Skrzynski, kes Helsingi konwerentsile sõites üks päew Tallinnas peatas, soowis meile isiklikku wisiiti teha. Sellelt sõidult wiis tema ja delegatsioon kõige paremad ja südamlikumad mälestused kaasa, tundega, et Poola ja Eesti wahekord selle läbi weel ligemaks ja südamlikumaks on muutunud. Mul oli meeldiw kohus selle külaskäigu peale wastata. Wastuwõtt Warssawis oli südamlik ja minule ja Eesti riigile austaw. Mulle paistab, et tõetundmuse järele talitasin, kui piirilt telegrammi saatsin, et Poola ühesguse sõbralikkusega wastu wõtab nii oma suuri, kui ka wäikseid sõpru, kellega temal on ühised sihid tulewikus.

Kolme päewa jooksul oli mul wõimalik mõnesuguste küsimuste üle läbi rääkida oma kolleega wälisministriga, pikemalt kõneleda presidendiga, parlamendi esimehega, wälisasjade ja eelarwe kommisjoni esimehega ja paljude teistega. Mul on tunne, et üldpoliitikas Poola ja Balti riikide wahel walitseb arusaamine ja täielik kokkuköla ja et need metoodid, mida Poola soowib tarwitusele wõtta lähenemiseks Balti riikidele, on ka meile täiesti wastuwõetawad.

Riias peatades ja wälisminister Meierowitziga mõtteid wahetades, oli minul tagasisõidul tunne, et mitte üksnes Eesti ja Poola, waid ka Läti ja Poola wahel täielik arusaamine walitseb.

Kuna minu sõit oli ainult sõbralik wisiit Poolale, siis ei wõi juttu olla läbirääkimistes ningisugusest programmist. Kõnelesime ainult nende küsimuste üle, mis ühenduses on Helsingi konwerentsiga ja Rahwasteliiduga tarwilikud on rahu kindlustamise mõttes, ja nagu juba ütlesin, jäi mul üldmulje, et „kokkuköla on kõigis küsimustes.

Mis Poola enda kohta puutub, siis kõneledes presidendi, parlamendi kommisjoni esimeestega, leidsin, et Poolas on suur ülesehitamise töö käimas ja et Poola julgesti tulewikku waatab. Poola on raskustest, nagu rahaasjandus, üle saanud ja loomise ajajärk algab. See arwamine oli ka Poola rahaasjanduse ministril Grabskil enesel, kes kainelt, kuid täis usku tulewikku waatab. Mul oli mulje, et see suur maa, mis omal ajal wägiwalla teel kolmeks osaks lõhuti, on lühikese aja jooksul suutnud ühte sulada ja on üks Poola. Ühtlasi on igale ühele märgata, et rusudest ärkanud Poola läheneb kiirel sammul omale kohale, mis temale omane, kui tulewasele suurriigile. See on meile sümpaatlik ,et uus Poola saab olema demokraatlik ja rahwalik.

Minu juure tuli palju Poola ajakirjanikke, kes palusid teateid Eesti kohta ja nagu olen näinud, on need teated minu arwates kaunis täpselt edasi antud ja sümpaatlikult noteeritud. See on tundemärk, et awaliku arwamise sümpaatia on ilmne ja hindab külaskäiku.

Läti walitsus on minu reisi wäga heatahtlikult wõtnud, püüdnud seda hõlbustada ja erilist sõbralikkust üles näidanud wastutulekuga, kui ta oma salongwaguni Poola piirile wastu saatis, millega Tallinna sõitsin. Pean oma meeldiwaks kohustuseks seda sõbralikkuse awaldust Teile noteerida, lõpetas wälisminister oma jutuajamise.

Jutuajamise lõpul soowisid ajakirjanikud õnne wälisministrile kõrge aumärgi saamise puhul Poola walitsuselt.

Abinõud awaliku korra kindlustamiseks.

Siseministri poolt on awaldatud järgmine sundmäärus.

Antud lõjaseisukorra seaduse § 19 p. 1 põhjal Tallinna piirides asuwate Wene-Balti ja Põhja-Lääne a.-ü. (Bekkeri) tehaste ning Balti puuwillawabriku maa-alal awaliku korra kindlustamiseks ja kuritegewuse ärahoidmiseks.

1. Wene-Balti ja Põhja-Lääne a.-ü. (Bekkeri) tehaste ning Balti puuwillawabriku walitsused wõi walitsejad on kohustatud alati selle järele kindlat walwet pidama, mis tähendatud ettewõtete maa-ala piirides ünnib ning wiiwitamata politsejile kõigest sellest teatama, mis awaliku korda wõi rahu wõib ähwardada.

2. Tähendatud walitsused, wõi walitsejad on kohustatud iseäranis selle järele walwama, et nimetatud ettewõtetes ning nendele kuuluwal maa-alal ei oleks kahtlaste isikute kogumisi wõi kokkusaamisi, salajasi wõi kahtlasi koosolekuid ning töökodasid, riigiwastase kirjanduse, sõjariistade, lõhkeainete ja laskemoona ladusid.

3. Tähendatud walitsejad, nii ka wabrikute maa-alal olewate majade korteripidajad ei wõi korteritesse wõtta wõi sinna koguda kahtlasi wõi ilma dokumentideta isikuid, samuti ei wõi nad neile öömaja anda.

4. Eelmistes punktides ettenähtud walwe teostamiseks kohustan wabrikute walitsejaid tarwilist arwu majahoidjaid, wõi wahtisid alljärgnewatel alustel ametisse seadma.

a) Majahoidjate wõi wahtide tarwilise arwu, ametisse määramise tingimused, nende lähema teenistuskorra, ning walwekorra aja määrab kindlaks p. 1-ses nimetatud ettewõtete walitsus kokkuleppel Tallinna linna politseiülemaga. Lahkarwamised ettewõtte walitsuse ja politseiülema wahel otsustab politsei peawalitsuse ülem.

b) Ametisse määratud majahoidjatele wõi wahtidele annab Tallinna linna politseiülem awaliku korra ja kuritegewuse ärahoidmise alal tarwilised juhtnöörid. Kohaliku politsei jaoskonna kohuseks on wahtide walweteenistust igal ajal rewideerida.

c) Majahoidjad wõi wahid warustatakse rewolwritega.

Kui ettewõtte maa-ala on wäljaspoolt aiaga ümbritsetud, siis peawad tähendatud maa-alale wiiwad wärawad lukustatud olema kella 10 õhtul kuni kella 6 hommikul. Lukustamine wõib ära jääda, kui ettewõtte juhatuse poolt on eriti wärawawahid ametisse pandud.

6. Ametisse kutsutud majahoidjaid wõi wahtijid lohaka teenistuskohuste täitmise eest, samuti ka õigi selle sundmääruse wastu eksijaid karistan administratiiwkorras wangistusega kuni kolme kuumi wõi rahatrahwiga kuni 300.000 marguni.

Raskematel kordadel annan siiüalused sõjakohtu alla.

7. Punkt 1-ses tähendatud ettewõtete maa-alal ei ole maksew minu sundmäärus nr. 3 — 26. jaanuarist s. a.

8. See sundmäärus hakkab maksma tema wäljakuulutamisega koha peal.

Konsistooriumi seisukoht „protestantlise waimu“ asjus.

Kiriku põhikirja § 3. ei sisalda usulise aluse muutmist. Lahkmõtete teostajad kannatwad wastutust endisel alusel.

Nagu teada, korraldas konsistoorium kirikupäewa liigete keskel läinud aasta nowembrikuul kirjaliku hääletamise, et kiriku põhikirja § 3 muutmise asjus kord selgusele jõuda. Selle tagajärjel selgus, et kirikupäewa liigete rõhuw enamus nimet. paragrahwist sõnade „protestantismi waimule wastawas mõttes“ wäljaheitmist pooldab.

Nüüd tuli konsistooriumil otsustada, kas põhikirja § 3 muutmist sellega juba teostatuks lugeda ja hääletamise tagajärgi kinnitada, milleks konsistooriumil õigus on, wõi seda küsimust järgmisele kirikupäewale weel kord ette panna.

Asi oli konsistooriumis paaril korral kõne all, ning wiimasel koosolekul wõeti wastu järgmine deklaratsioon:

1) Konsistoorium leiab, et 1919. aastal ärapeetud kirikukongressi soow ega tahtmine ei olnud Eesti ewang. Lutheri usu kiriku usulist alust muuta;

2) et, järelikult, sama kongressi poolt wastu wõetud Eesti ew. Luth. usu kiriku põhikirjas § 3 leiduwates ja redaktsiooni-kommisjoni poolt redigeeritud sõnade „protestantismi waimule wastawas mõttes“ ei wõi sisaldada Eesti ew.-Lutheri usu kiriku puhtusulise aluse muutmist.

3) Et wiimasel ajal mõnede poolt ülemaltähendatud sõnadele „protestantismi waimule wastawas mõttes“ iseäralist sisu püütakse anda, arwates, et tähendatud sõnad selleks õigustawad, otsustas konsistoorium:

Seletada ringkirja läbi, et Eesti ewang.-Lutheri usu kiriku usuline alus kirikupäewa poolt wastuwõetud põhikirja läbi milgi wiisil muudetud ei ole, ja hoiatada, et lahkmõtete teostajad oma wäljaastumiste eest endisel wiisil peawad wastutust kandma.

Nimetatud deklaratsioon saadetakse õpetajatele teadmiseks.

Kuna järgmine kirikupäew enam kaugel ei ole, siis otsustas konsistoorium põhikirja § 3 muutmist omal algatusel mitte teostada, waid jätab selle kirikupäewa otsustada.

Nagu eeltoodud deklaratsioonist selgub, on konsistoorium „protestantismi waimu“ küsimuses uuele seisukohale asunud, ja ei anna sellele waidlusobjektile olulist tähtsust. Nimelt leiab ta, et mõned waimulikud põhikirja § 3 redaktsioonile isesuguse tähenduse annawad ja sealt mõtteid wälja lugeda püüawad, mida see tõepoolest ei sisalda.

Kas tüli sellega lahendatud on, jääb muidugi küsitawaks.

Teised kiriku tüliasjad.

Haapsalus ja Paides, kus üksikute koguduse rühmade wahel sekeldused tõusid, on asjad weel selgumata.

Teatawasti olid Haapsalus läinud sügisel kirikunõukogu liigete walimised, kuhu arusaamatul kombel ainult sakslased waliti. Konsistoorium leidis asjaajamise korras wormilisi wigu ja tühistas walimised. Uued walimised andsid wastupidiseid tagajärgi: kirikunõukogusse waliti ainult eestlased. Sellega ei rahuldunud Saksa soost koguduse liikmed ja andsid konsistooriumile protesti. Asi on weel lahendamata.

Paides ei lõpe arusaamatused uue õpetaja walimisega. 1. weebruaril teostati seal walimisi juba neljat korda, kusjuures õpetaja Pärli rõhuwa häälteenamuse sai, kuid ka seekord anti konsistooriumile protest walimiste korra kohta.

Wormilistel põhjustel on konsistoorium juba kolmed walimised tühistanud. Siingi käib wõitlus Eesti ja Saksa soost koguduse liigete wahel, kes uue õpetaja isiku asjus kokku leppida ei suuda.

Õpetaja Kuljuse asjus,

keda ka üheks „protestandiks“ peetakse, jatkub sellekohane kommisjon uurimisi.

Kas ta tegewuses ja jutlustes midagi usudogmade wastast leidub, pole sellega weel teada. Erawiisil aga kuuldub, et „kaebealusel“ ta oma koguduses suur poolehoid on. Kaebtuse kõrwal, mis mõned koguduse liikmed ta peale annud, sai konsistoorium ka kaitsekirja, kus hulk sama (Jisaku) koguduse liikmeid oma noorele õpetajale suurt poolehoidu awaldawad.

Kaitseliidu kapitaali seaduse asjus

oli eile riigikogu esimehe poolt nõupidamine tõkkutsutud, millest osa wõtsid rühmade esitajad ja rahaasjanduse kommisjoni liikmed. Riigikogu esimees Tõnisson põhjendas kõkkutulumist sellega, et tarwis on kiirustada kaitseliidu kapitaali seaduse wastuwõtmist.

Börsekomitee esitaja K. Päts teatas, et alamkommisjoni poolt esitatud kujul on seaduseelnõu wastuwõtmata. Tuleks kõrwale jätta wabatahtlik annetuste korjamine, seda wõib teha ka ilma seaduseta, ja wastu wõtta sel kujul, nagu ta esitatud wabariigi walitsuse poolt, s. o. — kapitaal sunduslisel maksude näol sisse wõtta.

Peale läbirääkimisi otsustati eelnõu tulewal neljapäewal riigikogu päewakorda wõtta, mis ajaks rahaasjanduse kommisjon peab tema lõpuliku kujul läbi waatama.

Rk. P. Baranini, W. Hasselblatti, O. Kösteri, K. Pätsi, O. Ambergi, A. Tamme, H. Laretei, K. Korneli ja A. Anderkoppi poolt on esitatud, nagu toimetuse töö lõpul kuuleme, riigikogule uus kaitseliidu heaks wõetawa maksu seadus, mis järgmiselt käib: Paragr. 1. Riigi julgeoleku ja kodanikkude elu ning waranduse kaitseks wõetakse 1925. ja 1926. aastal kaitseliidu heaks erakorraliset maksu. Par. 2. Maksu wõetakse kõigi otsekoheste maksude alustel; 1925. aastal 20 protsl. — 1924. a. määramise järgi ja 1926. a. — 10 protsl. 1925. a. määramise järgi. Paragr. 3. Sissetulnud summad antakse üle kaitseliidu kesksjuhatusele. Paragr. 4. Eelawansina sissetulewate summade arwel awab riigikassa kaitseliidu kesksjuhatusele krediidi 50 milj. marga suuruses, mis tasutakse sissetulnud summadest. Paragr. 5. Rahaministril on õigus eeskirju anda maksu sissenõudmise aja ja korra kohta. Paragr. 6. Seadus hakkab maksma tema wastuwõtmisega.

Tööstus- ja äriliste ettewõtete rent kulla alusele.

Põllutööministeerium kõrwaldab maareformi teostamise määruste puudusi — § 91 wastawalt muudetud.

Maareformi teostamise määruste § 91 järele on peale puhtpõllumajanduslike rendiobjektide ka paljude tööstuliste ja äriliste ettewõtete rent rukki kilogrammis kindlaks määratud. Et tööstus- ja ärilised ettewõtted suuremalt jaolt enampakkumisel rendile antakse ja pakkumine tarwitusel olewas waluutas, s. o. Eesti markades sünnib, siis on selgunud, et pakutud rentide sisseerimine rukki kilogrammides tõsisa ebakindel on. Sellepärast kawatseb põllutööministeerium edaspidi tööstusliste ja äriliste ettewõtete renti kullas määrata ja ühtlasi ka seni wäljarenditud rendiobjektide rentisid kullaalusele, s. o. kroonidesse üle wiia.

Wastawa ettepanekuga esines põllutööminister neil päewil wabariigi walitsusele, mille järele kuni 1. märtsini 1925. a. enampakkumisel ehk keskmiste enampakkumiste hindade alusel wäljarenditud ükjusterent rentniku soowi korral kuni 1. nowembrini 1925. a. kulla alusel, hinnaga 1 rukki kilogramm 0,1 krooni ja Saaremaal 1 rukki kilogramm 0,075 kuldkrooni arwestatud wõib saada. Nagu kuuleme, on wabariigi walitsus nimetatud ettepaneku kinnitanud.

Rendimäärade muutmine.

Rukki kilogramm: hind 15 marka, Saaremaal 12 marka.

Nagu kuuleme, on wabariigi walitsus riigirendimaadel aluseks wõetawa rukki kilogrammi hinnaks 1925. aasta peale otsustanud määrata 15 marka ja Saaremaal 12 marka. Küsimus oli warem ministrite wahelises erikommisjonis, millest osa wõtsid ka raha- ja siseminister. Erikommisjon asus seisukohale, et 1925. a. kokkuseatud eelarwes renditulud ülemal nimetatud määral arwestatud saaks. Uue rukki kilogrammi hinna alusel ei tõuse riigimaade rent kaugeltki weel turu rendi kõrguseni, waid teeb wälja ligikaudu poole turuhinnast.

Korraldus informatsiooni kohta kaitseministeeriumis.

Kaitseministri ringkirjaga on alluwatele ajutustele ära keelatud ajakirjandusele informatsiooni andmine.

Seda wõib nõudjest peale anda ainult kindralstaabi ülem.

Õpetaja rkl. Jaak Nanilsoni mõrtsukate killas.

Nagu teada, on riigikogu liikme Jaak Nanilsoni tapmise asjas kaasteadlasena wastutusele wõetud muu seas ka Aleksei Ilwes.

Tähendatud Aleksei Ilwes lõpetas 1923. a. Tallinna õpetajate seminaari ja omandas algkooliõpetaja kutseõigused. Waliti samal aastal Abja-Paluoja 6-kl. algkooli õpetaja k. t., kuid kuna tema juures märgata oli kalduwusi kaasatöötamiseks äärmiste pahempoolsete olluste kasuks, oli wallanõukogu sunnitud tema järgmisel aastal lahtiregistreerimiseks ette panema. Ilwes registreeritigi lahti, arwates 31. juulist 1924. a. kui õpetaja k. t. — Ilwese lahtiregistreerimise wastu saadetud haridusministeeriumile Abja pahempoolsete tegelaste allkirjadega protest. Allakirjutajate hulgas olid muu seas Nanilsoni tapmise asjas wastutusele wõetud Johan Parrol ja tapetud Jaak Nanilson. — Oleks huwitaw teada, kuidas waatab asja peale haridusministeerium. Kas peab ta seda loomulikuks, et on olemas „õpetaja“, noorsoo „kaswataja“, keda kohtu alla antakse kommunistide poolt riigivõgu liikme tapmise kaastegewuse eest, kel aga taskus on õpetaja kutsetunnistus ja kes wõib sellepärast wabadele õpetaja kohtadele kandideerida?

Ja kui teda „seaduslikus korras“ kuhugi wälitakse, siis ei jää maakonna- ja linnakoolide walitsustel praeguste määruste korral muud üle, kui teda registreerida.

Lõpuks näitab täesolew juhtumine jällegi kord, et praegune õpetajate kutsetunnistuste andmise kord otstarbekohane ei ole. Kutsetunnistus tuleks neile anda wähemalt aastaise koolitöö järele koolinõukogude ettepanekul. Sest ega Ilwese oji esimene ei ole.

„Diktaator“ Reinkubjase elu wangi

„Diktaator-president“ kõidab wangimajas raamatuid. — igawaks, ta nõuab lahtilaskmist. — „Palwe“ wabariigi

Eelnurimine lõpetatud. — „Riigipöörамise“ asi tu'eb warsti

Halenaljaka parempoolse „riigipöörde“ ettewalmistaja Eduard Reinkubjas, kes praegu eelnurimise wangimajas walwe all istub, esitas mõni päew tagasi kohtuwõimude laudu wabariigi walitsusele järgmise sisulise nõudmise:

„Palun mind wiibimata wahi alt wabastada, sest nurimine, mis on kestnud juba ligi aasta, ei ole mingisuguseid süüdistusi minu wastu kindlaks teinud.

Minu juurest leitud kirjad sisaldawad minu mõtteawaldusi praegu makswa riigikorra kohta, tuid et põhiseaduse põhjal igal t oma mõtteid awaldada sõnas, selle tõttu ei saa mind nende teha.“

Reinkubjase kahjuks ei olnu hiseaduses lubatud wabaduste ko sel ja ta palwe lükati walitsuse

„Diktaator-presidendi“ kan istub kinni ühes oma mõtteosali nukitseb ta tööd teha, kõidab ra

Läinud aasta augustikuu algul paljastati parempoolse riigipöörde ettewalmistaja Reinkubjase organisatsioon. Kawatsusega, kui lapsik ta ka ei olnud, olid ettewõtjatel tõsised mõtted, sest ettewalmistus selleks käinud juba aprillikuust saadik. Sellekohased jutud liikusid juba waremalt ja riigi kaitseametnikkudel oli ka hais ninas, et sarnane salaselts ikka asumas. Selle peale waatamata ei olnud esialgu teada, kellega just tegemist on ja kui laiaulatusline salaselts pidi olema. Alles siis, kui lähemad andmed kogutud, mis andsid ülewaate organisatsiooni sihtidest ja eesmärkidest, wõis üksikute salaseltslaste kindlakstegemisele asuda. See oli ka wõrdlemisi raske, sest oli tegemist salaseltslastega, kes wäga ettewaatlikult talitasid ja ainult nendega läbi käisid, kes waremalt organisatsiooni saladustesse olid pühendatud. Organisatsiooni liigeteks olid pealegi walitud isikud, kellega kauemat aega tutwust oli peetud.

Organisatsiooni waimliseks juhiks oli Eduard Reinkubjas, enda nimetuse järgi inseneer-mehaanik, kriminaalpolitsei teadete järgi raha wäljapetja ja warguse pärast 6-kuulise türmiga karistatud isik.

Tema lähem abi oli wangirooduga karistatud Johannes Holm, endine sõdur ja politseikordnik, kes raha wäljapetmise ja wõltsimise eest parajasti karistuse ära oli kannud. Riigipöörde ettewalmistuse juures oli tegew ka Holmi naine, kes tarwilised eeskirjad ja muud notaarius Wäli kirjutusmasinal walmistas.

Tuttawaks oli Reinkubjas Holmiga saanud wangimajas, kus nad ühel ajal istusid. Holm oli hakkaja poiss ja sellepärast jäigi Reinkubjase walik tema peale. Kaaslase Reinhold Tompi abiga seati kokku wandeseltsi põhikiri, mida Holmi naine masinal ümber kirjutas.

Kolmas initsiaator — Tomp, jällegi kriminaalse minewikuga isik — raudteewarguse pärast aastase wangirooduga karistatud — kogus mõtteosalisi kaitsewäelaste hulgas; tema aruande järele pidi olema riigipöördele kaasategijaid kaitsewäelasi 20 meest.

Sõdurite koguja oli me reamees Nikolai Pants, ke sõber oli.

Notaarius Wäli osa org tume. Teada oli, et Reinkub mas wahekorras oli ja et ta o watsustest pidi teadma, ja et notaariuse kontoris ja kirjut iiste kirjad said walmistatud.

Teised tegelased olid Jüri Holm ja Rudolf Karja

Peale asja ilmsikstulemi järgi kõik tähendatud isikud ja otsuseni wahi alla.

Misugune pidi olema sisseseatud walitsus, seda nä kätte saadud „Eesti riigikorra dud päästeorganisatsiooni“ põ pidi walitsuse tüürile jääma m liikmeline triumwiraat ja hilj sident, kellel ainult kaks min

Asjasse olid ka segatud k lega arwatawasti mässu alga ühendus pidi olema. Nikolai randaaluse kommunistlise salao ge samal ajal kui ta tegemist kogumisega fasistliseks riigipö

Nüüd on uurimine ses asj kohtu alla andmiseks sõjawäe detud. Misugune käik asjal teada, sest asja andmine sõja- kohtule ripub ära siseministrist.

Tegelased aga istuwad kubjas ei tahtwat sugugi sel teda kohtu alla antakse ja w Esialgne arreteerimine paistnu asi olewat, sest kawatsuse, m teostamisele ei oldud ju weel palja kawatsuse pärast ikka wõtta.

Wiimasel ajal olewat ta kanud pommitama nõudmiste mata lahti lastaks, sest ta majas elamisest täis.

Kuritegewus Eest

Kuritegude arw järjest kaswanud. Läinud aastal a 72.506 kuriteo juhtumist, nendest awalikuks tehtud 6 tegu, ehk 86,6 protsl.

Lehitsedes aruandeid läinud aastatel aset leidnud kuritegude kohta, torkab silma järjekindel kuritegude arwu kaswamine. Läinud aasta andmeid 1920. a. omadega wõrreldes, on kuritegude arw pea kahekordseks tõusnud.

1924. a. on registreeritud 72.506 kuritegu, millest politsei awalikuks teinud 62.808, ehk 86,6 protsl. Kuna wälispolitsei koormatud on milmesuguste kõrwaliste töödega ja puhtpolitseilisest tegewusest rohkem kõrwale kistud, on kuritegude jälgimine ja nende awalikuks tegemine peaasjalikult kriminaalpolitsei hooleks jäänud.

Et kuritegewusest ülewaatlikumat pilti saada, awaldame andmeid üksikute kuriteo juhtumiste kohta läinud aastal, kusjuures klambrites näidatud arwud awalikuks tehtud kuritegusid käsitawad, kuna nendele järgnewad arwud awalikukstehtud kuritegude protsenti tähendawad.

Aasta jooksul on olnud tapmisi 121 (95) 78,5; lapsetapmisi 81 (61) 75,3; raskeid haawamisi 178 (144) 80,9; röövimisi 112 (64) 57,1; süütamisi 232 (97) 41,8; tulega ettewaatamata ümberkäimisi 346 (313) 90,5; riisumisi 116 (81) 69,8; murdwargusi 776 (403) 51,9; hobusewargusi 162 (118) 72,8; raudteewargusi 188 (63) 33,5; liht- ja taskuwargusi 13.086 (7692) 58,8; wägistamisi 110 (96) 87,3; suguwilja häwitamisi 130 (105) 80,8; waleraha walmistamisi 9 (7) 77,8; waleraha laialilaotamisi 571 (221) 38,7; dokumentide wõltsimisi 340 (284) 83,5; omawoli, teo ja sõnaga haawamisi, kakelusi 7387 (7056) 95,5; petmisi, wõõrawara omandamisi, raiskamisi 2981 (2710) 90,9; sõjawäeteenistusest kõrwalehoidmisi 123 (103) 83,7; ametnikkude kuritegusid 357 (324) 90,7; muid kuritegusid 13.154 (11.863) 90,2; enesetapmisi 330 (299) 90,6; õnnetusi 4827 (4578) 94,8; joobnud olek, rahurikkumisi ja ulakusi 9999 (9892) 98,9; milmesuguseid administratiiwmäärduste rikkumisi 16.790 (16.139) 96,1.

1923. a. wõrreldes on kurit tegemise protsent wähenenud. 56.158 kuriteost awalikuks tel 87,1 protsl., läinud aastal aga, 86,6 protsl. Wiimast nähtust w a. ettewõetud koosseisude wä politsei teenistusest wabastati jõude, mille tagajärjel wähen tööga liig koormatud olid ja w sid weelgi intensiiwsemaks teg wastu ei saa aga märkimata aastatega wõrreldes kuritegude mise protsent järjekindlalt ka on 1920. a. 39.141 kuriteost 28.237 — 72,1 protsl.; 1921. teost — 32.839, ehk 80 protsl.; kuriteost — 39.187, ehk 85,5 tõuseb awalikukstehtud kuritegu 87,1 peale. Nende arwude tõ reldada, et meie politsei korrald juba kindlad sihtjooned on kuju tud koondada politsei aparaad ettewalmistusega ametnikke ni jõudnud aastate jooksul omad kogemusi, mis kuritegude tagajä juures hädatarwilikud.

Nagu aruannetest näha, aasta jooksul tuntawalt kaswa witamine. Nii on joobnud olek ja ulakusi olnud 1920. a. 3732 a. 6896, 1922. a. 7914, 1923. a. 9999 juhtumist. Seega on se wõrreldes wäärnähtuste arw ka mekordseks.

Kui arwesse wõtta rahw ola Eestis ning wõrrelda kuri tikku teiste kultuurmaadega, e jätta, et meil kuritegewus wõr Näituseks oli 1923. a. Rootsi mise juhtumine, meil aga 135

Ametis ümberpaigutused.

Wabariigi walitsus otsustas ümber paigutada kohtupalati prokuröörі wanem abi Karl Meister Rakwere — Paide rahukogu juurest Tartu-Wõru rahukogu juure ja nimetada kohtupalati prokuröörі noorema abi Jaan Tomson kohtupalati prokuröörі wanemaks abiks Rakwere-Paide rahukogu juure.

Loeng Eesti üle Budapestis.

30. jaan. korraldas Turaani selts loengu ulupiltidega Eesti üle, kuhu dr. Bán kõnelejaks oli kutsutud. Kõne, kus ka wiimaste kuude sündmused Eestis tähelepanu leidsid, jättis kõigi hea mulje. Järgnewatel päewadel ilmus kõne kõigis Budapesti rahwuslistes ajalehtedes pea täielikult.

R. J.

Wabariigi walitsus

Wabariigi walitsus otsusta tada seaduseelnõu riigi piiri wate õlikiwi-õlide pealt maksu

Selle järele on wabariigi tatud õlikiwi kasutamise kon tesse sisse kandma tingimust, wäljaweetawd õlikiwi-õlid kog lepingu kestmuse ajal on wabad maksudest, nagu wäljaweo toll maksud jne.

Wabaduse mälestu

on Läti walitsus wõustanud See ei wõiwat siiski mitte üle maksma minna.

Riigi eelarwe

riigikogu kommisjonides.

Eelarwe ühtlustuskommisjoni

koosolekul kolmnädalal, 10. weebr. eelnes 3. eelarwe kommisjon **ajakirjanduse ja kirjanduse muretsemiseks ettenähtud krediitide kohta** ioowiga, et nende tarwitamine koordineeritaks riigi raamatukogu krediitide tarwitamisega. Riigi raamatukogul on tänawu eelarwes ajakirjanduse muretsemiseks 280.000 ja raamatute muretsemiseks 750.000 m., ametkondadel aga 5.629.000 marka. Riigi raamatukogu kataloog on praegu trükis. **Puhtkäsiraamatud** wöiks ka edaspidi jääda üksikute ametkondade nimekirja, teised tuleks koondada riigi raamatukogusse. Kaubandus-tööstusministeeriumi informatsiooni jaoskonna juhataja K. Kotsar tähendab, et krediidid eelarwes on sedawörd wäikesed, et tarwilikkude käsiraamatute muretsemine wöimata.

3. eelarwe kommisjoni ioowiawaldus wöetakse wastu täiendusega, et ametkondade raamatukogude täiendamine sünniks riigi raamatukogu nõukogu nõusolekul, ametkonnad aga oma raamatukogud katalogiseeriks ja mõned eksemplaarid kataloogist riigi raamatukogule saadaks.

Wälisministeeriumi 1925. a. korraliste kulude eelarwes **„Eta'le" ettenähtud 1.250.000 m. toetuse kohta** eelnes 3. alamkommisjon ettepanekuga, et see summa üle kantaks riigiwanema, portfellita ministri ja riigikantselei eelarwesse. Seda toetab E. Weberman (rahwusw.), wastu waidleb L. Johanson (sotj.-dem.). K. Kornel (rahwaer.) tähendab, et kuna seda summat ei saa muuks otstarbeks tarwitada, kui ainult „Eta" toetamiseks, siis ei tarwitseks senist korda muuta ja summat üle kanda. Ettepanek lükatakse tagasi ja see summa jääb wälisministeeriumi eelarwesse.

Posti-telegraafi-telefoni kulude ühtlustamise küsimuse tõstab üles 3. eelarwe kommisjon ühenduses takside kõrgendamisega, soowitades kaalumisele wõtta, kas ei tuleks neid kulusid protsentuaalselt kõigis ametkondades tõsta. Wastu wõetakse L. Johansoni ettepanek, neid summasid ilma walitsuse poolt tulnud ettepanekuta mitte tõsta.

Ministeeriumide autode kohta eelnes alamkommisjon ettepanekuga, jätta autod ainult riigiwanemale, riigikogu esimehele ja wälisministrile. Teistele ministritele määrata sõiduraha 10.000 marka kuus. Läbirääkimistel kõneldakse autode poolt ja wastu. K. Tonkman (põllum.) ütleb, et autode wastu on meeleolu just sellepärast, et neid seni on kurjasti tarwitatud. Toob näiteks, kuidas üks peawalitsuse juhataja saatnud auto kolm korda kuke järele: esimene kord ei saadud kukke autoga sellepärast ära tuua, et puudus kott, kuhu kukke sisse panna; teinekord — oli antud kuke asemele kana ja alles kolmandal korral toodi kukk ära. Küsimuse harutamine jäi pooleli.

3. eelarwe kommisjon

waatas wiimasel koosolekul läbi **riigi turbatöötuse 1925. a. eksploatatsiooni eelarwe** kawa. Kommisjon awaldas soowi, et turbatöötuse juhatus kommisjonile homseks esitaks 1927. a. aruande ja eksploatatsiooni ning ehituse kapitaali aruanded.

Rahaministeeriumi eelarwe kommisjoni

wiimasel koosolekul wõeti wastu rahaministeeriumi operatsiooni fondid. **Koolimajade ehitusfondiks** on nõutud 20 miljoni, läinud aastal oli 75 miljoni, 1923. a. — 36.428.100 m. Wäljaantud jeni 120 miljoni marka. Rahaministeeriumi esitaja P. Õpik teatab, et walitsus täiendawa eelarwega eelnev, kus tänawu koolimajade ehitusfond täiesti wälja jätetakse. L. Johanson (sotj.-dem.) ütleb, et kuna praegu meil koolimajade seisukord sedawörd wilets on, et selle all laste terwis ja koolitöö kannatab, siis ei wõi selle ehituskrediidi mahakustutamisest juttugi olla. Teeb ettepaneku suurendada 10 miljoni m. wõrra. O. Pärlin (põllum.) waidleb koolimajade ehitusfondi suurendamise wastu. Riigikasja juhataja P. Õpik ütleb, et tihti ümberehitused kallimaks lähewad, kui uute hoonete ehitamine. A. Tamm (rahwusw.) leiab ka, et koolimajade seisukord wäga halb on. Kõige pealt tuleks algkooli eest hoolitseda, alles siis ajuda konserwatooriumide, muuseumide, sinfooniaorkestrite jne. toetamisele. O. Köster toob näituseks selle kohta, et omawalitsused summasid ehitusfondist kätte ei saa, kuigi need tarwitamata seisawad.

L. Johansoni ettepanek, koolimajade ehitusfondi suurendada 10 miljoni wõrra, lükatakse tagasi. Wastu wõetakse fond 20 miljoni suuruses.

Elukorterite ehituslaen.

Elukorterite ehituslaenuks oli läinud aastaeelarwes 125 miljoni, peale selle põllupidajatele elukorterite ehituslaenuks 25 miljoni, wiimane summa on senini täiesti wälja andmata seisnud. Rahaminister on lubanud teda tänawu põllupidajatele wälja anda. Elukorterite ehituslaenuks on tänawu eelarwesse wõetud 25 miljoni marka. Läinud aastal lubatud summadest on wälja andmata 56 miljoni.

Riigikasja juhataja P. Õpik arwab, et laenude andmisega tuleb ettewaatlik olla, sest et ehitus kalliks läheb ja üürid edaspidi langewad.

Riigi eelarwesse jäetakse tänawu ehituslaenuks 25 miljoni.

Tuludest wõetakse muutmatult wastu tulumaks 232 miljoni suuruses.

Põllutööministeeriumi eelarwe kommisjoni

kahel wiimasel koosolekul harutati metsade peawalitsuse eelarwet. **Keskasutuse koosseisust** kustutati käskudetäitja ametnik palgaga 7.700 marka kuus, arwates 1. juulist s. a. Leiti nimelt, et mitte millegiga ei ole põhjendatud käskudetäitja ametniku pidamine ühe peawalitsuse juures. 2 metsainspektori palka õrgendati 15.300 marga pealt 18.000 marga peale kuus. Muus osas wõeti wastu keskasutuse koosseis muutmatult. Asutuste koosseisu juures kohtadel tekkisid terawad waidlused metsarewidentide arwu pärast. Neid on ametis praegu 12. Leiti, et sama arw rewidente küllaldane. Peawalitsuse juhataja wastuwaieluste peale waatamata kustutati 2 **metsarewidenti** palgaga à 15.300 mk. kuus, arwates 1. jaanuarist 1925. Seega kokkuhoid 397.800 mk. aastas. Samuti **kustutati abimetsailemate 7 nooremat abi** palgaga à 5.800 mk. kuus, arwates 1. juulist s. a. Kustutuste arwel otsustati metskonna metsaülemate 110 asjaajaja palka suurendada 34 isikule 5.300 marga pealt 5800, 4 isikule 5500 mk. pealt 5800 mk. peale ja 72 isikule 5300 mk. pealt 5500 marga peale, arwates 1. jaanuarist s. a. Lõpuks wõeti muutmatult wastu Woltweti metsakooli koosseis.

Ametiõitude arwel wähendati krediiti 100 tuhande marga wõrra, jättes 910.000 marka. Leiti, et sõidurahade arwel peawalitsuses wägisi laiutama kiputakse.

1. eelarwe kommisjon

alustas eile töö-hoolekandeministeeriumi eelarwe läbiwaatamist. Tuhuuneti koha peal Tallinna rinnalaste koduga Koplis, invalliidide koduga Balesna tänawal ja „Seewaldiga".

Kohtuministeeriumi eelarwe

harutamisest wõttis osa kolmnädala õhtul ja neljapäewa hommikul riigikohtu esimees Parts, kes seletustega kohtute üle eelarwe kommisjonis eelnes. Pikki waielusi peeti uue wangimaja juures, mida kohtuministeerium Harku kolonii lähedusse ehitada kawatseb. Riigikohtu esimees Parts tähendab, et wangide arw ülisuur ja et kriminaalkohtumõistmine sellega raskendatud. Suure wangide arwu juures rikutakse juhuslikud wangid. Toetab 15.000.000-margalise krediidi jaamist. J. Teemant (põllum.) kõneleb uue wangimaja ehitamise wastu maal, kus see ümbruskonna elanikkudele hädaohtlikuks wõib saada. Hääletamisel jai krediidi andmine 4 h. poolt ja 3 h. wastu.

Harku kolonii plangu krediiti kärbiti 416.000 marga wõrra. Kohtuministeeriumi eelarwe wõeti 2. lugemisel wastu.

Maailma pealinnast (Parlis) sõitis wälja

„Metsik neiu".

Ilmus

„Wikerkaar" nr. 7

13. weebruar 1925. a.

Kaanepildiks Wold Kangro-Pooli tuschijoonistus. Sisu: **Mõtteid endakaswatusest. Maailma lõpp** — Tartu ülikooli prof. D. Rootsmanni populäär-teadusl kirjutus tänawuse maailmalõpu ootuse puhul **Muusale** — Art. Kokk'i luuletus. **Kokoon** — Ungari kuulsama noorsookirjaniku Ferenc Molnar'i jutustus. **Sidilillilikad ja nende kaswatamine. R.sti ja põlki läbi saladuslik India** — S. Wörishöfferi õõnew jutt, noorsoole toimet. V Neggo. **Wilkesele sõbrale** — Juhan Jaik Kirjutus setude elust-olust (huwitawate piltidega) J. J—w. **Jaht sinisel Niilusel** J. K—g. tõlge **Mõndasugust. Male. Pisut pezmurdmist.**

Kes weel pole tellinud „Wikerkaart" 1925. a. — tehku seda weel täna!

Kõik numbrid aasta algusest weel saada **Eesti õrksamad noored loewad „Wikerkaart".**

Tall. E. Kirj.-Ühi.

Wilmased

Pariisi uudised

kohale jõudnud

Suur saadetis kõiki seltsi siide ja

Crêpe de Chine'e

kõigis wärwis ja kirjuid.

Peale selle ka teisi kaupu suures walikus, mõõdukate hindadega.

Soowitab

K-m. J. Berkowitsch,

Wiru tän. 23.

Aus heeringaturg

awatud 12. weebruarist igal äripäewal kl. 8-st homm. 7-ni õhtul Nunnewärawas nr. 11, Balti jaamast linna tulles esimene hoow. Kõige suurem walik, kõige odawamad hinnad.

Kõnelejad iseseiswuse päewa aktustel.

Asutused, seltsid ja organisatsioonid, kes 24. weebruaril kawatsewad aktusi korraldada ja wäljaspoolt kõnelejaid kutsuda soowiwad, wõiwad kõnelejate saamiseks pöörata portfellita ministri poole. (Toompea lossi, Tallinn).

Kitsaroopalise raudtee teenijate hoiu- ja abikassa likwideerimine

Wabariigi walitsuse otsusega 1. aug. l. a. lubati likwideerida Pärnu-Tallinna kitsaroopalise raudteewalitsuse juures olew raudtee teenijate hoiu- ja abikassa.

Ühenduses sellega kerkis päewakorrale raudteeteenijatele nende palkadest mahaarwatud summade tagasimaksmise küsimus.

Kuna Pärnu-Tallinna raudteewalitsuse kassa ülewõtmisel endistelt omanikkudelt üle wõeti ka hoiu- ja abikassa, siis on loomulik, et raudteeteenijad oma osa kätte saawad.

Teedeminister pööras sellepärast wabariigi walitsuse poole ettepanekuga lubada Pärnu-Tallinna kitsaroopalise raudteewalitsuse ametnikkudele ja teenijatele wälja maksta nende palkadest mahaarwatud summad aja eest 1. jaanuarist 1919. a. kuni 31. detsembrini 1923. a. Sealjuures kõimetada wäljamaksmist raudtee endise omaniku arwel aja eest 1. jaan. 1919. a. kuni raudtee riigi kätte ülewõtmiseni. Palkadest mahaarwatud kogusumma teeb olemasolewate andmete järele wälja 2.128.731 mk.

Kurjategija põgenemiskatse.

Eile hommikul saadeti kohtu-uurija juure karistuswangimajast 2 suuremat kurjategijat — Oskar Suuk ja Tanneberg. Mõlemad kurjategijad ühendati käeraudadega, kuna saatjaks kolm wangiwahti oli.

Kella 3—4 wahel, kui kohtu-uurija juurest tagasi jõuti, jäid wangid kahe walwuri juures-olekul wangimaja wärawate ette peatama, kuna kolmas wangiwaht wärawaid awama läinud.

Järsu liigutusega tõmbas Oskar Suuk käe käerauast wälja ja haikas jooksma. Üks wangiwahtidest jäi Tannebergi walwama, kuna teine Suuski tagaajamisele läks. Wangiwaht kawatses põgeneja sihis tuld awada, kuid rewolwer ei töötanud. Wahepeal oli põgeneja juba karistuswangimaja juures asuwasse aeda jõudnud ja otsis sealt wäljapääsemiseks teed. Peagi oli tal ka wangiwaht järel ning kordniku kaasabil toimetati ta uuesti trellide taha.

Riigi põlewkiwitöötuse 1925. a. eelarwe

anti läbiwaatamiseks ministrite kommisjonile, kelle koosseisus — raha-, keede- ja kohtuminister.

Walitsuse wõit Lõuna-Slaawia walimistel.

Pariisist, 11. weebruaril. Belgradist teatatakse: Lõuna-Slaawia parlamendi-walimised lõppesid walitsuse koalitsiooni wõiduga. Walitsuse koalitsioon saab uues parlamendis 162 ja wastasrind 139 kohta.

Kommunistide protsess Leipzigi riigikohtus.

Berliinist, 11. weebr. Saksa kommunistliku tšheka protsessis Leipzigi riigikohtu ees tehti awalikuks et Saksi kommunistlikkudele organisatsioonidele oli wälja jagatud üle 200 tuhande dollari sõjakäigu organiseerimiseks Berliini wastu. Kommunistide eneste keskel ei tarwitatud küll kunagi „tšheka", waid organisatsioon kutsuti lihtsalt rühmaks, mis pidi tähendama „terrori rühm". Kõik rühma liikmed wandusid proletaarlase au juures, et nad tahawad täita kõik käsud, mis ülemuse poolt tulewad. Ühtlasi teatati neile, et äraandjaid karistatakse surmaga.

Uputus Austraalias.

Ka lõunapool ekwatorit on linnatsi oma rahu kaotanud. Townsville'ist (Queenlandis, põhjaida Austraalias) teatatakse, et künne päewa kestwusel 35 sentimeetrit wihma on sadanud. Wihm, mis täieliku uputuse lime omanud, ei taha lõppeda. Bowen'is, Townsville'i läheduses, oli öö-päewa jooksul üle 25 sentimeetri wihma.

Wesi on jõgedes tõusnud üle kallaste, jõudes kõrgusesse, mida ammu pole nähtud. Meteoroloogid jaamad ennustawad kohutawaid torme Austraalia rannikul ja hoiatawad laewakaptenid hädaohu eest, mis merel waritsemas.

Riigikorra kaitseseadus

riigikogus 2. lugemisel.

1925. a. teglikku kaitsewäeteenistusse wõtmise ja sellest wabastamise seaduse muutmise seadus wõeti 2. lugemisel wastu.

7-s istangjärk — 11-s koosolek 12. weebruaril.

Koosoleku algul erakorraline teadaanne, mille ette kannab hr. Schilling. Siiuks: uurin Toomkiriku „ülewõtmise" wastu. Tähelepanu äratab teadaandes, et siseministri käsukirja wastu mitte ei waielda juridiliselt seisukohalt, waid traditsioonide ja weenduimisõiguste nimel.

Peale selle mõned redaktsioonilised parandused paaris hiljuti wastuwõetud seaduses, 1925. a. tegelikku kaitsewäeteenistusse wõtmise ja sellest wabastamise seaduse kolmas lugemine — siis ainukene riigikorra kaitseseaduse teisele lugemisele. Sotsialistliselt tiiwalt protesteeritakse selle wastu, et seadus ära keelab ka maksma ühiskondliku korra muutmise (paragr. 1), nii siis sihitud on sotsialistlise liikumise wastu üldse. Nagu aga arutadja wäga õieti tähendab, on see kartus põhjendamata: seadus keelab ainult wägiwaldset muutmist, nagu see tegelikult mõeldaw on ainult kommunistide poolt.

Oige pikki waielusi äratab ka paragr. 3, mis wõimaldab omawalitsuse wõlukogudest ja wolikogudest wälja heita terweid rühmi, mis oma eesmärkide poolest riigiwastased. Waielustest wõtawad peale siseministri osa hrad Gustawson, Jans, Luur. Pahempoolsed awaldawad kartust, et see paragrahw jämeda otsa omawalitsuses wõiks parempoolsete kätte anda, rääkimata wastolust, mis ta teostamisel nende arwates tekiks põhiseadusega.

Tõelikult näib aga küll, et see paragrahw on sihitud ainult huntide wastu, kes lambanahas katsuwad omawalitsuse asutustesse sisse pugeda, et seal siis demaskeerituna algada kommunistlist katkukülwi. Peale kella seitsme wõeti paragrahw muutmatult wastu.

*

Pealtkuulajaid õredalt. Walitsuse looschis töö-hoolekande- ja kohtuminister, saadikute kohtadel sõse- ja sõjaminister. Saadikuid kohtadel üle 60-ne.

Koosolek algab hiljaksjäämisega kell 5.25 õhtul.

Juhatab abiesimees A. Jürman; sekretääri lauas J. Holberg.

Muudatused riigikogu koosseisus.

Sekretäär teatab, et riigikogust wäljalangenud kommunist J. Welti asemele on kutse saadetud järgmisele kandidaadile Peeter Lindaule, kes ka praegu kinni istub ja kelle wäljaandmist riigikogust kohtuwõimud nõuawad.

Erakorralise teadaandega

siseministri määruse kohta Tallinna Toomkiriku asjus esineb Balti saksa rühma nimel **E. Schilling.** Erakorralisest teadaandest käib peajoonena läbi motiiw, et siseministri määrus olewat kohalikkude saksasoost elanikkude huigas suurt ärewust tekitanud. Loodab lõpuks, et wabariigi walitsus enne selle määruse lõpulikule täitmisele asumist selle weel kaalumisele wõtab.

Terwitustelegramm'd

on riigikogule tulnud wigastatud sõjameeste kongressilt ja juudi koguduste nõukogult.

Uued seaduseelnõud.

Juhatuse poolt on kommisjonidesse läbiwaatamiseks antud: 1) linnades asuwate kinniswarade maksu ajutine seadus — üldkommisjoni; 2) Narwa weejõu kasutamise seadus — üldkommisjoni; 3) siseministeeriumile 1925. a korraliste kulude eelarwe arwel eelkrediidi awamise seadus — rahaasjand. komm.; 4) Petseri maakonnast ehitus- ja küttepuude wäljawedamise keeluseadus — maakommisjoni ja 5) weejõudude kasutamise seaduse muutmise seadus — üldkommisjoni.

Redaktsioonikommisjoni esitisel

wõetakse mõningate redaktsioonilisi parandustega lõpulikult wastu: 1) **seadus raudteel maksmatest politseilikkudest määrustest üleastumiste karistamise kohta** ja 2) **wäkimisrahwuste kultuur — omawalitsuse seadus.**

2. lugemisel

wõetakse riigikaitse seaduse waielusteta wastu 1925. a. **tegelikku kaitseteenistusse wõtmise ja sellest wabastamise seaduse muutmise seadus.**

Riigikorra kaitseseaduse

juures 2. lugemisel esitatakse rohkesti parandusettepanekuid.

O. Gustawson (is. sotj.) paneb ette § 1 teisest lõikest „wägiwaldselt muuta Eesti wabariigis **põhiseadusega** maksmapandud **riigikorda wõi olemasolewaid ühiskondlikku korda**" wälja jätta lõpuosa „wõi olemasolewat ühiskondlikku korda". Kõneleja ettepanek, mida ta pikemalt kõnes põhjendab, on tähtsusest kartusest, et kõik see osa § 1. teisest lõikest esitatud kujul maksma jääb, wõidakse seda seadust kasutada mitte ainult wõitluseks kommunistide, waid üldse sotsialistide wastu.

Parandusettepanek lükatakse enamusega tagasi.

§ 1. wõetakse muutmatult wastu. § 2. kohta esitab **J. Jans** (sotj.-dem.) mõningad parandusettepanekud, mis aga tagasi lükatakse.

§ 3. juures leiab **A. Luur** (kristl.), et selle paragrahwile tuleks paendusam iseloom anda, mida wõib kätte saada sellega, et muuta sõna „siis tunnustatakse" sõnadeks „siis wõib tunnustada" ja sama paragrahwi kolmandas lõikes wõtta sõnade asemele „wäheneb 30 protsent wõrra rohkem" sõnad „omawalitsuse nõuk. gu wõi wolikogu koosseis wäheneb 33 protsent. wõrra wähemaks rohkem." Nende paranduste wastuwõimisega oleks nii kerge omawalitsuse asutusi asjatult laiali saata seal, kus seda tarwis ei ole. Wõlutuste lõputähtaeg jääks liiga lühikeseks ja raskeks oleks leida kohaseid inimesi omawalitsuse teenistusse. Wahekorrad kujunekseid teraweteks, wõlimised tookseid kaasa üleliigseid kulusid, wõistlustades walijaid.

J. Jans (sotj.-dem.) ja **O. Gustawson** (is. sotj.) waidlewad selle paragrahwi wastuwõtmise wastu kommisjoni poolt esitatud kujul. Mõlemad teewad parandusettepanekuid, O. Gustawson paneb ette seda paragrahwi wastu wõtmisegi sõstu uues redaktsioonis. § 3. wastuwõetakse muutmata kujul soowitab ja toetab omapoolt siseminister **K. Einbund.**

Hääletusel lükatakse kõik parandusettepanekud tagasi ja § 3. wõetakse muutmata wastu.

Kell 7.15 min. õhtul kestis koosolek edasi.

Elu peegel.

Päew rahukohtuniku juures.

Üks hea paragrahw.

Seadus kaitsiab, aga on ka armuline ja annab wõimalusi meeleparandamiseks. Seda sai rahukohtuniku juures tunda keegi „turuläätja", kaunis korraliku wälimuiega naine.

Kes teab, milline paha waim teda juudis parajat juhust kasutades — turukauplemehe lauult juustutükki wõõrandama. Kuigi see kiirelt ja tähelepanematult pidi sündima, oli naise õnnetuseks siiski nägijaid ja asi sai oma hariliku käigu.

Ta ise seletas küll, et ostjate hulga pärast pole ta saanud hinda küsida, kuid jätnud kaupmehe lauale wastawa summa raha, — aga selle nägijaid kahjuks ei leidunud.

Lõpuks pidi kaebealune isegi tunnistama, et nähtawasti ei saa teisiti, kui peab sõõdlasets jätma. Seda asjaolu kohtunik wist hirdaski ja mõistis kaebeluse tingimisi 4 kuuks wangi.

Seadus andis hirmu, kuid sealsamas ka armu ja naisel on nüüd ettekujutus sellest, mis tagajärgi wõib anda isegi wäikese juustutükiga näppamine. Ta wõis wabalt minna ja, wõib olla, parandab nüüd meelt.

Kas süüdi wõi mitte?

Kui kellegil midagi warastatakse, siis peab keegi selles süüdi olema.

Selles arwamises oli ka üks pudukauplemes, kui tal sadamast kastitäis läätsõõnelu kadunud läks.

Juhuslikult tuuleb ta, et Fallispargi tänaval keegi K. samaiguseid nõelu odawa hinnaga müüdas pole need tema nõelad, mis K. müüb?

See küsimus on raske lahendada. K. jalga, et ta nõelu müüs, kuid seletab, et sama hinnaga tol ajal, neid nõelu paljudes kohtades müüdud. Ostnud oma nõelad wanatraamiladelt ja müünud edasi, kahju juhtunud.

Tunnistajad, keda terwe rida, ei suuda kahjuks midagi ette tuua. Ta jätnud igale poole oma aadressi, mida üks „õige waras" hariliku ei tee. K. ise on korralikku ja päris nõudlusteatawa wälimuiega noormees, ta kahjuks kõnelnud ainult see, et teda kord warewalt on tingimisi karistatud.

Asi näibki ta kahjuks pöörduwat, kuid ei palub kahjukannataja nüüd tunnistajaid kutsuda.

Otsus: asi jeniks edasi lükata. Nõelad wäikesed, aga on terawad ja wõiwad palju ära teha tuua.

Wõõrastemaja „KODU"

S. Karja tän. 2. Telef. 12-10.

Puhtad ja kodused toad alati saadawa

(Kuuwiisi hinnaalandus)

Aupaklikult **omanik.**

Wene õhuwägede suurendamine.

Berliinist, 11. weebr. Ühe agentuuri teate järele on Nõukogude waliitus otustanud oma tähestes 250 lennukit walmistada ja 2 wäljamaalt tellida, mis maikuul walmis peaksid saama.

Newalwrimõitlus Türgi saadikutekogus.

Berliinist, 11. weebruaril. Konstantinopolist teatatakse: Türgi rahwuskogus tuli kõrge rahwasaadikute Halidi ja Ali-bei wahel kuusjuures esimene wiimast rewolwriga raskehaawas.

Miljon abitarwitajat last Wenemaal.

„Leningradskaja Prawda" 10. weebr. teatel on Nõukogude Wenemaal näljapiirkondades 1.060.000 last, kes abi wajawad. Praegu antakse Rõkowi kommisjoni abi ainult 65 protsendile neist, kuna ligi 400.000 mingisuguse toetuse ei

Kooli elu.

Lapse hingeline kaswatus koolis.

Koolinõunikkude päewal juhtsõrina wastu wõetud mõtete kokkuwõte.

Algkooli üld- ja lõpuklihts olgu lapse arendamine hingeliselt kaswatatud elumõimsaks rahwaliikmeks ja Eesti riigi kodanikuks. Selle üldsihi saawutamiseks on waja kõigis juhatus- ja seletuskirjades rõhutada tarwidust igal sammul üldsihti meeles pidada. Opetajate kokkusaadmisel tuleb komisentratsiooni tähtsohaks wõtta mitte mõni õpetaine, waid lapse isik tema loomulikus arenemiskäigus.

Opeainete erisihi, sisu ja metoodide määramisel tuleb arwele wõtta nende eluline wäärtus lapse ja rahwa suhtes, kust laps wõrsunud.

Kogu kaswatus peab toimuma sõjendawas, peenendawas, humaniseeriwas, oma rahwast hindawas ning elustawas miljöös.

Kuna õpetaja isik osutub põhjapanewa tähtsusega faktoriks lapse isiku arendamises, siis peetagu õpetaja walimisel sama isikulisi omadusi silmas, õpetaja peab olema südamlik, arukas, kindla kõlblise iseloomuga, isamaa- ja kunstiarmastaja inimene.

Alawõärtusliste õpetajate kõrwaldamisel peawad koolinõunikud ja koolimalitsused töötama solidaarselt. Opetajate attesteerimine nende kohtade wahetamisel peab sündima objektiiwselt kooli huwides. Opetajate registreerimise määrusi oleks soowitaw selles mõttes muuta, et registreerimise asemel siise seataks kinnitamine, mille juures wõimalik oleks peale õigusliste worwide kaalumise alla wõtta koolinõunikkude attestatsioon õpetaja endise töö ja kõlbliste eluwiiside kohta.

Laste kohta, kes awaldawad ulakuse kalduwusi, waja sisse seada süstemaatilised waatlusuihud, sellele tõele tuleks rakendada ka koolilarst.

Linnade ja alewite lostikohad tulewad järeleuurimise alla ja need majad ehk korterid, mis õpilasele kõlbliselt hädaohtlikud, keelu alla panna.

Kooli distsipliini loomisel tuleb silmas pidada järgmisi põhimõtteid:

Opilasele tuleb selgeks teha, et korra- ja ülespidamisnormid et ole mitte õpetaja kapriis, waid mõõdapäästamata wajadus, mis tingitud ühiselamise ja ühistegewuse nõuetest.

Opetaja autoriteet peab püsima wankumata. Karistus ei tohi olla hirmutamisabinõuks, weel wähem kättemaksmise aktiks, mille eesmärgiks õpilase parandamine.

Kuna lastewanemate kaasabi ja heatahtlikkus kooli juhtes on tähtsamaks eelduseks edukale tööle, siis tuleb igate wiisi hoolitseda selle eest, et lastewanemate ja kooli wahel oleks lähem kontakt.

Opilaste raamatukogude tegewust waja korraldada sellekohase määrusega ja neid kogusid suuremate summadega toetada.

Hea lastekirjanduse soetamiseks tuleks haridusministeeriumil moodustada kommisjon lastekirjanduse arwustamiseks. Opilaste raamatukogud olgu awatud kogu aasta.

Kuna ajakirjandusel tänapäew suur mõju ümbruse ja just noorsoo peale, tuleb tema kõlblise tasapinna tõstmise nõudmist igal pool rõhutada.

Miks Tartu õpetajate seminaris kaitsemalewat ei organiseerita?

Tartus on igas Eesti koolis peale õpetajate seminari tugewad kaitsemalewa rühmad. Eesotsas sammuwad Treffneri gümnaasium ja kommertsgümnaasium. Ametliselt aga, et õpetajate seminaris seda ei organiseerita. Omasti tuleb sealt igal aastal hulk õpetajaid wälja, ja just neist peaksid saama waldades ja maal kaitsemalewa organisatorid ja juhid. Seminari õpilastele, kui tulewastele õpetajatele ja seltskonnategelastele oleks see eelõppus ja wõimus hädatarwilik, nii et õpetajate seminaris kaitsemalewa rühm tingimata organiseerida tuleks.

Oleks soowitaw, et kõigis õpet. seminarides ja kõigis keskkoolides kaitsemalewa rühmad oleks.

P. K.

Wilmased

Pariisi uudised

kohale jõudnud

Suur saadetis kõiki seltsi siide ja

Crêpe de Chine'e

kõigis wärwis ja kirjuid.

Peale selle ka teisi kaupu suures walikus, mõõdukate hindadega.

Soowitab

K-m. J. Berkowitsch,

Wiru tän. 23.

Laste Rõõm nr. 3.

on ilmunud.

Huwitaw ja ilus number. Palju lõbusat lastelugemist ja ilusaid plite. Hind 20 marka. Saada ajalehemüüjalt.

Tähele panna!

„Laste Rõõmu" toimetus kuulutab wälja ühe huwitawa, lõbusa ja naljaka wõistluse, nimelt

laste näoilme ja seisendite (pooside)

wõistluse.

Selleks tuleb „Laste Rõõmu» toimetusse saata päewapilte lastest huwitawa ja iseloomuliku näoilme (naer, nutt, jonn, mingi tegewus jne.) wõi seisendiga. Toimetus walib neist piltidest wälja 10—20 kõige huwitawamat ja awaldab need «Laste Rõõmus». Siis teatawad «L. Rõõmu» lugejad, missugune neist neile eriti meeldib ja nende teadete järele **määratakse 3 auhinda. Wõistlusest wõlwad osa wõtta kõik lapsed kuni 14 a. wanuseni. Päewapildid tulewad saata „Laste Rõõmu" toimetusse, Tallinnas, Pikk tän. 2, hiljemalt 20. märtsiks k. a.** Saadetisele olgu juure tähendatud pildistatu nimi, wanus ja elukoht, samuti olgu ära tähendatud ka pildistaja (päewapiltnik).

H-rad päewapiltnikud ja lastewanemad, olge selle wõistluse puhul lastele abiks ning toeks!

Pikema kirjelduse ülaltähendatu kohta leiate „Laste Rõõmus" nr. 3.

„Laste Rõõmu" toimetus.

Tallinna teated.

Hoolekandeasutused Tallinnas.

„Seewald". Rinnalastekodu.

Eile käisid riigi eelarwekommisjoni liikmed töö-hoolekandeministri abi ja hoolekande osakonna juhataja saatel hoolekande asutusi üle waatamas.

Tutwuneti olukorraga waimuhaigetemajas „Seewaldis", kus on praegu 496 hoolealust. Asutuse hooned wajawad kibedasti remonti. Juhatusel puudub aga selleks raha. Sellepärast on krediidi nõutamise küsimus terawalt päewakorral. Iga riigi kulul asutuses peetawa hoolealuse pealt maksis riik seni 125 mk. päewas, peale selle anti „Seewaldile" 500.000 mk. aastas toetust. Nüüd oleks asutus selle poolt, et ülaltähendatud toetussumma ära jääks, aga selle eest maksetaks iga hoolealuse pealt 200 marka päewas.

Neis osakondes, kus rawitsusel niisugused isikud, kellest weel paranejat loota, on seisukord wõrdlemisi rahuloldaw. Kus aga asuwad parandamata waimuhaiged, paistab asutus seesmiselt õige armetult. Tundub puudus pesust ja wooditest. Waimuhaiged lamawad põrandal, rebenenud ausspesus.

Inwaliidide ühiselumaja.

Teenijaid on „Seewaldis" 140. Ehk küll palgad odawad, rawitsejad (istnikud) saawad 1500 mk. kuus, läheb siiski palkadeks summake raha, peale selle muud igapäewased kulud. Oleks waja lõpulikult selgitada „Seewaldi" omaniku küsimus ja haigemaja põhjalikult ümber korraldada. Praeguses seisukorras ei ole wõimalik rohkem haigeid wastu wõtta, ehk küll neid alati peale pakkumas on.

Peale käesolewa asutuse käidi Koplis rinnalastekodus. See asutus on mahutatud ühte Wene-Balti tehase maija. Lapsi on siin 36 ja mõned emad. Ruumid on siin lahedamad ja asutus jättis hea mulje. 15. mail lõpeb üürileping selle hoone peale, selle ajaga saab aga walmis juba uus rinnalastekodu Nõmmel, kuhu mudilastepere üle wiiakse.

Pikal tänawal olewas rinnalastekodus on 18 last.

Balesna tänawal olewas inwaliidide ühiselumajas elab 36 inwaliidi, kes päewal õpetõõkodades ja mujal töötawad. Meestel näib siin kaunis korrapärane kodu olewat.

Toompea weeru korraldamine.

Ühiskondliste tööde ühe osana taheti läbi wiia Runne uul. pool olewa Toompea weeru korraldamist. Nimelt oli kawatsus luua ühendust Laia uul. otsa kohal olewalt roheliselt platsilt Pätkuli trepiga, kusjuures ühendustee oleks läinud Toompea müüride lähedalt. Seega oleks awanenud uus wõimalus Tallinna kohta ülewaadet saada.

Paar päewa kestnud korraldustööd katkestati aga Toompeal sellel kohal asuwate majade omanikkude nõudel, kes seletasid, et mäeweer on neile tarwitada antud, mispärast linnal õigus ei ole siin korraldustöid teha. Et korraldustööd sellel kohal aga tarwilikud on ja praeguse pehme talwega neid wäga hästi teha wõib, on linnawalitsus kohtu poole pöörandud, et nimetatud tarwitamisõigus saaks tühistatud.

Uulitsa nimelaudade ülespanemine algab täna.

Uulitsate uute nimelaudade walmistamisega on niikaugele jõutud, et täna algab juba esimese osa ülespanemine südalinnas. On kawatsus wabarligi aastapäewaks kui mitte kõiki, siis suuremat osa neist üles panna. Uutel nimelaudadel on wastawalt wolikogu otsusele ainult uulitsa (wõi tänawa) nimi ilma mingi lisamärkuseta, kas ta uulits (u.) wõi tänaw (t.) wõi mingi muu asi on, wälja arwatud puiesteede ja platsside nimed.

Pikajala torn klubi ruumideks.

Linna ja omawalitsuse tegelaste klubil on kawatsus Pikajala torni sellekohaste sisemiste ehituste järele oma klubi ruumideks tarwitama hakata, kui linnawalitsus sellega päri on.

Linna eelarwe maksmapanemise eeltööd.

Linna rahaasjanduse kommisjonis on praegu kokkuseadmisel nimekiri nende kulukrediitide kohta, neis esialgu sulutakse kuni linna rahalise seisukorra paranemiseni ja nende kulukrediitide kohta, mis üldse sulutakse, kui linnale walitsuse poolt soowitud määral toetust ei anta.

Linna eelarwe, mis praegu trükis, tuleb wolikogus harutusele umbes märtsikuul.

Elektritrammi wagunid warsti walmis.

Dwigateli tehases linna elektritrammi jaoks ehitatawate wagunite juures on tööd nii kaugele jõudnud, et umbes märtsi keskel nad täiesti walmis saawad. Wagunid jääwad nii kauaks seisma kui elektritrammi ehitus walmis saab, mis peab seniste arwamiste järele juunis, juulis olema.

Uus lotoklubi asutamisel.

Mitte kaua aega tagasi tegi politsei ühes seltsis suurejoonelisele lotomängule lõpu peale. Asja eesotsas olijad saanud mitmesugustes ametites lotomängu juures kuninglikku tasu, missugune lõikus neil mängusulgemisega lõppes.

Nagu kuulda, olla asjast huwitatud isikud uue klubi asutamisega kibedasti ametis. Et lotomängu õigust saada, olla asutajatel kawatsus mõnesuguseks heategewaks otstarbeks summasid ohwerdada, mis muidugi üldsissetuleku suuruse juures raasukeste mahapillumine rikaste laualt on. On arwata, et need kawatsused wõi pakkumised tarwilist wastuwõttu ei leia juba põhimõtteliselt mitte.

Kuidas saaks priimuse piiritust?

Mitme perenaise nimel kirjutab meile perenaine Linda järgmist:

Lume ootel põeme küttekriisi. Köögis on puude asemele asunud igal pool priimused. Siin on aga perenaisi tabanud uus häda: tarwis muretseda denatureeritud piiritust. Lähed loomulikult linna piirituse poodi seda tarwilikku wedelikku ostma.

Wastatakse: tooge luba! Lähemalt ei tea piirituspoodnikud asja kohta seletada. Pärid naabritelt, kust need põletispiiritust saawad. Igakord ei tea needki. Kust inimesed misugustel tingimistel wõib saada seaduslikku luba denatureeritud piirituse ostmiseks, seda ei lähe wäga paljudel perenaistel korda kõige waewa peale waatamata teada saada.

Imelik küll: puhta, joomise-piirituse tshekid tuuakse meestele poolwõgise kätte, aga põletispiirituse saamine on pandud nagu seitsme pitseri taha!

Kaarli koguduse waestehoolekande seltsi tegewusest.

Waestehoolekande töö on läinud aastal rohkesti hoolt nõudnud, sest puudus on wiimastel aastatel ennem kaswanud, kui kahanenud. Peale kolme õpetaja, kahe õõstri ja kogudarse õe on weel 21 isikut hoolekande tööst tegelikult osa wõtnud.

Abi on antud 130 kuuwaesele ja 52 waesele ühekordselt. Jõuluandeid said 108 waestlast ja waestemajas elawad 26 lesse. Waestemaja ülespidamine läks kogudusele 20.471 mk. maksma.

Wabatahtlikke andeid on kogudus ise piinlikult wähe oma koguduse waestele toonud, nii et hoolekande alal töötajatel tuli raha ja andeid korjamas käia.

Kassasse tuli aasta jooksul annetustest, korjandustest ja pidust 380.468 marka; wälja läks waestele toetuseks 303.420 marka. Kassas oli 1. jaanuaril 161.980 marka.

Tallinna Meestelaulu Seltsi kontserdile

lauldewa õhtul kell 8 „Estoonia" kontsertsaalis tahame weel kord kõigi meestelaulu armastajate tähelepanu juhtida. See koor on oma ettekannetega igalpool, ka wälismaal: Rootsis, Soomes ning Lätis, niipalju kiitust ja poolehoidu leidnud, et ka meie ise kohustatud oleme tema kontserti oma osawõtuga toetama. Ilmugu siis kõik, kes head laulust lugu peawad.

Tallinna Kirjanduse Selts,

kes mõne aja eest tegewust uuesti algas, tahab esialgul nimelt kirjanduse populariseerimise, tutwustamise oma ülesandeks walida. Selleks on algust tehtud kõneõhtutega. Minewal pühapäewal refereeris hra J. Kompus Hugo Raudsepa uut draamat „Kohtumõistja Simson". Ta jõudis selle kui lawateose kohta õige kiitwate otsusele. Referaadile järgnesid elawad waieluseed, milles Simsoni kuju lähemalt piiritleti.

Järgmine kõneõhtu on pühap., 22. weebr. „Päewalehe" saalis.

Moskwa ja Peterburi meie päiwil

oli prof. Speranski wiimase loengu aineks. Kõneleja tähendas kõige algul, et rahwas, kes igasuguse sideme minewikuga on kaotanud, kes ei pea kalliks minewiku wäärtusi, ei wõi loowat revolutsiooni teha. Sellelt seisukohalt paneb kõneleja praegu Wenemaal maksma korra ja seal juhtunnd ja juhtuwad wäärtuste hawitamised rahwa loidusse süüks. Lõputs arwab ta mõnesuguste tundemärkide järele kinnitada wõiwat, et Wene rahwas on juba kainenemine alganud ja kord aeg jõuab, millal praegused walitsejad peawad teistele ruumi andma. Publikumi oli wähe.

Wäljamaa õpereisilt tagasi

jõudis neil päiwil linna raamatukogu juhataja A. Sibul. Reis kestis umbes kuu aega ja läks Läti- ja Saksamaa laudu Daani, kus pikem peatus oli. Reisi wõimaldas linnawalitsus tutwustamiseks suuremate raamatukogudega, sest awaliikude raamatukogude seaduse järele on linna raamatukogu muudetud ühtlasi ka riikliseks lastraamatukoguks.

Kaitseliidu pidu hästi õnnestanud.

Kaitseliidu 6. jaoskond pani 30. jaan. „Estoonias" kontsert-aktuse toime, mis peale muu ka aineliselt hästi õnnestas. Sisse tuli 322.510 marka ja wälja läks 77.893 marka, seega puhaskasu 244.617 marka, peale selle weel loteriist ülejäänud asjad 50.000 marga wäärtuses.

Rahwamajandus

Kaubaturg.

Wäljamaa kaubaturg.

Puuwilla hind kõwenenud. — Wiljahinnad ilmaturul langemas.

Inglise turult saame nädala jooksul 28. jaan. kuni 4. weebruarini hindade liikumisest järgmise pildi:

Nisu hind Londonis ilma kindla sihita. — Liverpooli hinnad olid langemisel. — Nagu wõimased ilmaturu teated näitawad on nisuhinnad langemas. Kui kaugele see läheb on silmapilgul raske ütelda. Nähtawasti on siin õige kaaluw osa India nisul, mida umbes 2 milj. bushelit wäljaweoks arwatakse jätkuwat. Kuiwõrd need teated tõele wastawad, selgub muidugi alles pärastpoole.

Riisi hind muutuseta.

Suhkru hind muutuseta. Turg nõrk.

Kohwi Brasiilia Santos läks üles, teised muutuseta.

Tee hinnad kaldusid suuremalt osalt alla minema.

Puuwilla hind kõwenes üsna järsult, lõngad muutuseta.

Willa hind läks alla.

Lina hinnad — alamatel sorttidel kiskusid allapoole.,

Tooresnahk, mis eelmisel nädalal alla läks, oli ülewaate nädalal muutuseta.

Seatina läks järsult alla.

Tooresraud lõdwenes.

Teras muutuseta.

Wask läks alla.

Inglistina parem kõwenes.

Nikkel, mis ammu juba muutuseta olnud, läks üles.

Tsinkplekk muutuseta.

Sisemaa kaubaturg.

Eksportsealiha turul head wäljawaated. — Wõiturg kaldub lõdwenemisele. — Wäljamaa riidekaupadel hinna kallinemist oodata, sisemaa riie wõimaldab lõdwenemist. — Jalanõude hinna wäljawaated kõwenemise poole. — Eesti-Läti tollipiiri kaotamise mõjust meie turul: 8000 kingsepa ähwardab tööpuudus. — Sealiha 5—11 protsl. tõusnud.

Sisemaa turg kannatab suuresti halbade teeslude all. Põllumajandusliste saaduste ja metsakaupade turule toimetamine on wäga raskendatud ja nende kaupade wähesus awaldab mõju ka hindade peale.

Lihaturg, eriti mis puutub sealiha wäljaweo kaubandusse, on läinud aasta wiimastel kuudel õige elaw olnud. P. K. „Estoonia" eksporttapamaja kaudu läks septembris, kus tapamaja awati 183 siga, oktoobris juba 712, nowembris tsegi 1602 siga ja 1.—15. detsembrini 890 siga wäljamaale.

Jõulude ümber ujutasid Ameerika ja Daani sead Inglise turu üle, nii et olnud wõimalik sinna saata, sest liiga suur kaubapakkumine ajas hindu alla. Nüüd hakkab turg jälle seal lahenema, kuna Kanada jättis saatmise ajutiselt seisma. Meilt oleks nüüd jälle wõimalik baconi suuremal määral saata, aga nüüd on sigade kokkutoomine teeslude pärast raskendatud. Kuna enne jõulu nädalas läbistikku 400 siga tapamajast läbi läks on see arw nüüd 200 ümber. — Eesti bacon on Inglise turul lugupeetud kaup. Maitse poolest on ta Hollandi baconiga ühewäärline, s. o. Daani omast parem. Seni on aga meie baconist 14 protsl. odawamat hinda saadud, kui daanlased saawad. Siin on peapõhjuseks, et Eesti weel liiga wähe eksporteerida jõuab, sellega siis turul mingisuguse mõõduandwa tegurina eineda ei suuda. Teiseks jätab Eesti baconi sorteerimine mõndagi soowida, kuna aga walmistamine tõlesti Inglise turu nõuetele wastab. Et oma kauba headust tõsta, tõlelist standard kaupa saada, korraldab P. K. „Estoonia" loomaterwishoiu peawalitsuse kaasabil baconi sorteerimise kursuse, et töölist ette walmistada. Selleks kutsutakse Inglismaalt eriteadlane kohale.

Wõiturg on wõrdlemisi elaw. Pea kogu toodang läheb Saksamaale. Esiotsa on hinnad püsinud, kuid wäljawaated kalduwad siiski lõdwenemise poole. Wäljamaa turg on wõile praegu õige wastuwõtlik.

Riideturul märgitakse waikust. Wäljamaa riidele oodatakse hinna tõusu. Wiimaste ostude juures kahe kuu pärast saamiseks on hinnad lahtisiks jäänud. Igatahes on arwamine, et peenemad Egüptuse puuwilla kaubad, woodiritiided, pesu jne. 20—30 protsenti tõusewad. Kodumaa riidekaubad lõdwenesid juba detsembris ja on wäga tõenäoline, et weelgi lõdwenemist oodata on. — Riidekauba ärid on mures Eesti-Läti wahelise tollipiiri kaotamise pärast, arwates, et sellega suur osa meie turgu Riia mõju alla satub. Tollide ühtlustamise kommisjon ei olewat meie riidekaupmeeste seletusi üldse kuuldagi wõtnud.

Jalanõude turul on hindade poolest praegu õige pinew olek. Wabrikandid seletawad, et tooresnahk ja pealsenahad wäljamaal wiimasel ajal wäga palju tõusnud (l. a. juulist siiamaani 40—50 protsl.) Meil ei olewat tahetud siiski weel mitte jalanõude hindu tõsta, kuid ei wõiwat kindel olla, et siiski wiimaks sunnitud ollakse hindu kergitama, s. o. kui wäljamaal nahahindade tõus edasi kestab. — Tollipiiri kaotamist Eesti ja Läti wahel saapawabrikandid ei karda. Läti kaup olewat küll odawam selle eest aga ka halwem, nii et Eesti saapawabrikute töö ikka läbi lööb nii siin kui ka Lätis. Raskesse seisukorda wõiwat küll sattuda meie kesk- ja wäikekingsepatöökojad ümmarguselt 8000 töölisega. Nende teenistust ähwardawat Läti odaw kaup tõsiselt. — Praegu töötawad meie kaks saapawabrikut täiel määral. „Uniomil" olewat kogu produktsioon juunikuuni ette ära müüdud; hiljuti on töölisi juure wõetud. „Estimaa" nahawabrik hakkab jälle käima, nimelt kroomnahka walmistama.

Metsakauba turul on wäga waikne. Materjaali metsast kätte ei saa ja kuigi on kõrgemaid metsi, siis läheb wankriga wedu liig kalliks. Wäljamaaga ei ole mingisuguseid leppeid tehtud ja ongi praegustes oludes wõimata ette näha, missugust metsamaterjaali saama hakkab. Iseloomustaw puuturgude kohta on, et nii ostjad — Inglise turg — kui ka müüjad — Rootsi ja Soome — ootawal seisukohal asuwad; seda ka Eesti turg.

Linaturg on endiselt üsna waikne. Wenemaa poolt kuulub, et sealt wast mitte üle 60.000 puuda lina wälja wedada ei saawat.

Kaubahindade noteer[ing] oli tähtsamaid hinnatõuse — sea[lihal] eksportkartulid umbes 5½ protsen[ti].

Tallinna börsekomi[sjoni] noteeritud hindades näeme [muutusi] kuni 11. weebruarini (wõrreldes [eelmise] järgmisi suurmüügi hinnamuutusi:

Kallimaks läinud [...] (klambrites eelmise nädala hind): [...] 340 (320—330) m. puud; eksportk[artulid] —90) m. pd.; piiritusekartulid 71[...] pd.; kanamunad 1. sort 14—15 [...] ja 2. sort 12—13 (11—12) m. pa[...] 1600—1680 (1440—1600) m. pd.; [...] 1100—1200 (1000—1100) m. pd.; k[...] protf.) 650 (620—650) m. pd.; r[...] (470—500) m. pd.; seatina 1400—[...]

Odawamaks läinud o[...] (klambrites eelmise nädala hinnad) [...] nisujahu 850 (850—860) marka pu[...] nisujahu 860 (870—880) m. pd.; [...] 500 m. ja 2. sort 475 (enne üldise[...] Tseiloni tee 7600—7800 (7600—800[...] zigi suhkur 730 (730—740) m. pd.; [...] suhkur 750 (750—760) m. pd.; [...] (270—280) m. pd.; Liiwi R lina 2[...] witsraud 410—480 (430—480) m. [...] 260 (270—275) m. pd.; bensiin 5[...] marka puud.

Uus töstusliste wä[...] hindamise kord meie[...]

Kaubandus-töstusministeerium [...] kimisi põllutööministeeriumiga selle [...] korraldamiseks nii ülemaaliste kui [...] majanduslistel näitustel wäljapandu[...] damine sünnitis uute määruste ja a[...] sed praegu wäljatöötamisel.

Uue korraldusega tahetakse korra[...] sikute wäljapanekute auhinnastami[...] üksi wäljapaneku headuse ja wäljap[...] ei hinduks mitte üks wäljapanija w[...] tööwaewa ja püsiwust, waid ei wõe[...] weste wäljapaneku omadused ja täh[...] ja töstuse seisukohalt waadates.

Tšheho-Slowakkia [...] bandus 192[...]

Nagu hiljuti ilmunud Tšeho-Sl[...] duse lõpulikudes statistilisteist andm[...] a. wäliskaubandus aktiiwne. Tšhe[...] wedu läinud aastal oli 17.022 m[...] 15.862 milj. Kr, sellega wäljaweo ü[...]

Järgmine tabel annab ülewaa[...] wiimaste aastate wäliskaubanduse k[...]

	Wäljaweedu Sis[...] miljoni[...]
1920.	27.569,4
1921.	27.311,0
1922.	18.086,3
1923.	12.573,3
1924.	17.022,2

Nagu sellest järgneb, näitab wi[...] ülekaal suurt kahanemist, mis wälja[...] wamisest 5,6 miljardi wõrra suurus[...]

Daani elussigade[...]

Ametliikude andmete järele on [...] sul wälja weetud 206 tuhat elussig[...] sigadest eksporteeriti Saksamaale ja [...]

Wälisbörs[...]

Kursid 11. weebruaril [...]

London. £ 1 = 89,15 frank[...] 17,73 Rootsi krooni = 26,8 Daani [...] Saksa mk. = 189¾ Soome mk. [...] 117⅔ Itaalia liiri = 93,7 Belgia [...] = 24,90 Poola zloti. Kuld pr[...] pro unts 2/8 1/4.

Stokholm. 1 naelsterling 17,[...] 100 Helweetsia franki 71.55; 1 dol[...] Saksa mk. 0,8833; 100 floriini 149,[...] 66,00; 100 Norra krooni 56,65; 1[...]

Helsingi. 1 naelsterling 189,[...] 1 dollar 39,70; 10 miljardi Saksa [...] 1599,—; 100 Daani krooni 707,—[...] 1070,—; 100 Eesti mk. 10,65.

Berliin. 1 naelsterling 20,08[...] 1 dollar 4,20; 100 floriini 169,1[...] 74,75; 100 Norra krooni 64,15; 1[...] 100 Rootsi krooni 113,20.

Moskwa. 1000 £ 925; 1000 [...]

Ilusa joonistu[...]

Ainult „STAED[...]

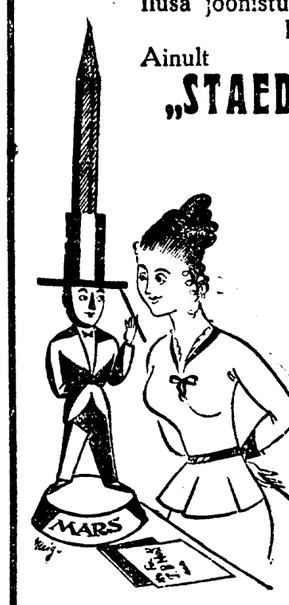

J.S.STAEDTLER

»MARS« pliiatsitewabrik,

NUERNBERG.

Asut. 1661.

Teater ja muusika.

„Estoonia" teater.

Täna rahwaetenduseks Barrie komöödia „Imetluswäärline Crichton", homme Agathon Lüdigi tuluõhtuks „Bajadeer".

Ettewalmistusel Karel Capeki utopistlik kollektiiw-draama „W.U.R." Hilda Gleseri juhatusel.

Agathon Lüdigi tuluõhtu.

Homme Agathon Lüdigi tuluõhtuks Kalmani operett „Bajadeer". Benefitsiandi poolt teises waatuses uued naljad, kolmandas waatuses kupleed, päewajündmuste kohta. Peale selle kolmandas waatuses diwertissement Olga Mikk-Krulli, Aleksander Arderi, Lilian Loringi ja Robert Roodi kaastegewusel.

Teatribüroo.

Aleksander Arderi kontsert edasiõppimise

toetuseks on täna, 13. weebr. „Estoonia" kontsertsaalis. Kaastegewad pr. O. Krull-Mikk (sopraan), hra Hugo Laur (deklamatsioon) ja hra S. Mamontow (klawer). Kontserdi algus kell 8 õhtul.

24. rahwakontsert.

Pühapäewasel rahwakontserdil esineb juhatajana Artur Kapp. Eeskawast olgu iseäranis nimetatud Schumanni d-moll sinfoonia, Wagneri „Meistersänger" awamäng ja Mendelssohni e-moll wiiulikontsert.

Eelolewa rahwakontserdi teeb eriti huwitawaks asjaolu, et seal mele publik üle huiga oja jälle kuulda saab Salme Hermanni, kes kannab ette juba nimetatud Mendelssohni wiiulikontserdi. Wõrsunud waeseit töölise perekonnast ilmutas Hermann juba kõige warasemas lapseeas haruldast muusikaannet; juba kolmeaastasena mängis ta wiiulit mängida, nii et joe tähelpanu äratas, kaheksaaastasena aga algas tal juba kawakindel töö oma kunsti alal. 1912. aastal esines ta esimest korda awalikult Tallinnas ja äratas tol korral üldist tähelpanu ja imetlust kui imelaps ja kui noor kunstnik, kellele haruldane anne tõotas hiilgawat tulewikku. Kuni sõjani õppis ta Peterburi konserwatooriumis kuulsa Nalbandiani ja Kochanski juures. Kahjuks tõmbas siis aineline kitsikus, mis sõja ajal weel tunduwamaks muutus, ilusatest tulewikukawatsustest kriipsu läbi. Imelapsel tuli selle asemel, et õppimist määrilise juhatuse all lõpuni wiia, wiiulimänguga hakata igapäewast leiba teenima, mis ta arengu peale muidugi takistawalt mõjus. Alles pärast sõda wõis jälle mõelda edasiõppimise peale: Hermann sõidab Berliini ja asub tööle sealse muusikakooli wiiulipropesfori Kuhlenkampf-Posti juures. Kuid mitte kauaks: warsti tuli jällegi rahapuudus ja sundis kõik pooleli jätma. Läinud sügisest saadik õpib ta nüüd Tallinna konserwatooriumis pr. Lemba klassis; teda imetletakse ja kuulatakse waimustusega; kuid — kuidas inimene ainult õhust elada wõiks, seda ei osata talle ka kodumaa kõrgemas muusikaasutuses selgeks õpetada, sellepärast on karta, et siingi jälle wana kurb lugu kordub. Sellest oleks aga üttemata kahju, sest Salme Hermann on anne, mis haruldane ja silmapaistew ei ole ainult meil, waid mis tõstab tähelpanu wõiks äratada ka suuremates muusikakeskkohtades, kui tal wõimalik oleks küpsuseni wälja areneda.

Kontsertbüroo.

„Rahwateater.

Täna üldhindadega wiimast korda 3-waat. operett „Kui mehed petawad". Peaosades Milly Altermann, Elwira Krisch, Paul Pinna, Heino Ende, Harry Jerwan j. t. Ettewalmistusel 1) „Onn on ainult meestes". 2) „Pariisi modell". Teatribüroo.

Neli tapmisasja lõjaringkonnakohtus.

Sõjaringkonnakohus wäljasõidul Narwas.

Wenna maha lastud.

Reamees Nikolai Kopp istis l. a. juunistepühadel Narowa walda oma wenna Woldemari juure, kes lohalikus piiriwalwe kordonis teenis. Kordoni ruumides wilbides wõttis Nikolai Kopp seina äärest wintpüssi ja hakkas päästist katsuma. Püss oli aga laetud ja läks lahti. Laeng tungis samas ruumis wilbiwale Woldemar Koppile tõhtu, kes mõne minuti pärast hinge heitis.

Alles siis, kui õnnetus oli juhtunud, tuli Koppile meele, et enne wõõrast püssi ei tohi proowida, kui pole tõenäunud, et ta laetud ei ole.

Kohus karistas Koppi 4-kuulise wangistusega.

Ettewaatamatuse tõttu teise surmanud.

R. rügemendi reamees Eduard Kütt läks allohwitseri Unterwerki ja teiste saatel kompanii sõjariistade oita, et patrulli minekul remolwerit ja padrunid laasa wõtta. Ribas pani Unterwerk browningu lauale ja läks eemalt padrunid wõtma. Reamees Kütt wõttis remolwri enda kätte ja hakkas seda proowima. Remolwer oli laetud ja läks lahti. Kuul tungis allohwitser Unterwerkile wasakult küljest sisse, millele lohe surm järgnes.

Kütt pole teadnud, et remolwer laetud olnud, sest labus peawad nad ikka tühjalt seisma; ta ei ole Unterwerk teda hoiatanud.

Kohus mõistis ta 7 päewaks kasarmuaresti.

Kaklemine ja pussitamine pidul.

Inseneripataljoni sõdur Karl Kunila sai luba lihawõttepühadel mõneks päewaks koju puhkusele sõita. Joobi Ingliste mõisa piinawabriku katlarumis tehtud märjukest kuni täit enam-wähem purju jõid ja oma wahel kaklema hakkasid. Sõdur Kunila, kes kõige aja kõrwalt oli maabanud, astus tülitsejate hulka ja löi tõllistele Saugile ja Meinbergile noaga põhe.

Kohus mõistis Kunila kergete haawade lõõmise pärast 2 kuuks wangi.

Rutake „Gr. Marinasse"

Anatoli Durow.

Toto-ahw traadil, koer- luuletaja ja w. m.
Näitelinal uus kahekordne eeskawa.
Algus kell 5 õht. Algus kell 5 õht.

Juhus!

Partii Ameerika meesterahwa **saapaid** ja naisterahwa **kingi** müüa odawa hinnaga.
Kontor Uus tän. nr. 16.

Sekeldused põletispuude müügiga.

Ühte ja sedasama wagunitäit puid ei wõiks müüa mitmele isikule korraga.

Gustaw Saariste ilmus kriminaalpolitseisse ja teatas seal oma kimbatusest põletispuude ostmisel.

Ta ostnud lelelitli Kulikowilt waguni lasepuid, mille hind 25.000 marka. Kokkuleppe põhjal maksnud ta puude eest kohe ära 14125 marka, kuna ülejäänud osa pidi maksma pärast waguni wäljalaadimist.

Puudemüüja Kulikow kirjutanud saatekirja Saariste nimele wälja ja asi olnud pealtnäha korras.

12. detsembril läinud Saariste peajaama puid wõtma. Seal selgunud, et Kulikow on saatekirjal Saariste nime maha tõmmanud, sinna peale kirjutanud „ettenähtajale" ning seda kõle kinnitanud oma allkirjaga.

Peale seda olewat Kulikow Saariste tõenduse jõel temale müüdud puud kellelegi teisele isikule edasi müüa.

Kuna Saariste puude eest raha maksnud, süüdistas ta Kulikowi petmises. Asi on ametiwõimude käes hendada.

kõige parem. 1500 m. wõitis Polaczek 2:34 ja 10.000 m. 19:48. Teine oli Larsen aegadega 2:37 ja 20:07.

Üldiseks wõitjaks tuli Polaczek 6 punktiga Larseni 9 ja Olseni 11 punkti eest.

Kättesaamatu „Looming".

Ajalehtedes on juba arwustused „Loomingu" nr. 1 kohta (1925. a.) ilmunud, samuti on see tellijatele juba 1. weebruaril kätte saadetud, kuid kuni kestnädalani (s. o. 11. weebr.) ei olnud teda weel Tallinnas müügist kusagil saadawal.

Sarnase müügikorralduse juures ei maksa kirjanduslistel ringkondadel pahandada, et nende häälekandjat kuulmata wähesel arwul ostetakse. Tuled imestada, et üldse weel kellegil püsiwust jatkub paar nädalat teda raamatukauplust mööda taga ajada, enne kui tema õnnelikuks omanikuks saada.

Walga maakonna uus politseiülema kohustetäitja

P. Kraaw wõttis läinud nädalal endiselt politseiülema k. t. Ojasonilt asjaajamise wastu ja asus oma ametikohuste täitmisele, kuna Ojason Wõrusse oma endiselt kohale kaitsepolitsei ülemaks tagasi läks.

—ar.

Ameerika pesumaja

(end. pesumaja »Triumpf« ruumes)
Harju tän. nr. 43, kõnetr. 19-96.
Töö kiire ja korralik.
Awatud kella 8—7.

hamsse on Ellmannil, Sport, Bernadtil ja Maasikal, Kalew ja teistel.

Eulgkaalus on wist läinudaastane meister Luts, Kalew, kindel wõitja, kuigi Ellmann 2., Sport, Mittow, Nõmme Kalju ja Matsow, Sport, kõigil lõwad pähklid.

Kuleekaalus on läinudaastasel meistril Laubert'il, Kalew, kõige rasklem oma titlist kaitsta, kuna ta juba Spordi wõistlustel Kingi, Nõmme Kalju, käest lüüa sai.

Noorte kohta, kes weel awalikult ei ole esinenud, on raske midagi ennustada, kuid head wõib kindlasti neilt loota.

Euroopa esitwõistlused kiirusõidutuses

peeti Schweitsis, St. Moritzis. Wõistlustelt puudus tiitli kaitsja soomlane Claes Thunberg. Norrat esitas peale Olseni weel Roald Larsen, läinudaastane kiirusõidutuse õimameister. Stardis olid weel hollandlased ja austrialane Polaczek. Wiimane olägi wõistluste üllatus, kuna austrialane Euroopa meistri tiitli koju wiisi.

Tagajärjed kujunesid järgmiselt: 500 m. wõitis tugewa lõpuwõistluse järele Larsen, ajaga 44,6; teine Olsen 45,0; kolmandaks olid Polaczek ja hollandlane Roelfsema 48,0 sek.

5000 m. sai Larsen Polaczekilt lüüa, kes näitas aega 9:22 Larseni 9:43 eest.

Wõistluste teisel päewal, 8. weebr., ei olnud ilm

Ärge põlake miljonilist wõitu

mille **Tallinna Eesti Muuseumi** rahalise loterii tähega omandada wõite.

Sport.

Eesti poksi esitwõistlused

peetakse laupäewal ja pühapäewal Ekrawellidu korraldusel Kalewi ruumides. Wõistlustel on oodata tugewat konkurentsi ja üllatusi meistritiitlite jagunemisel. Noorte jõudude juurewool on poksis haruldaselt suur ja jätab paremuse küünuse praegu täielikult lahtiseks.

Poksis peetakse harilikult wõistlusi 8-as kaalus, kuid meie esiwõistlustel on harilikult neid 6, kats ärimist, raske- ja paberikaal, puudutwad meil, kuna wastawa raskusega mehi ei leidu.

Poolraskes kaalus oli meil l. aastal meistriks Tamberg, Kalew. Tema sai detsembrikuus kommunisti kuulist haawata, kuid on nüüd niimõrd paranenud, et oma titlit wõib kaitsta. Kõwemate wastastena on temal Stolzen ja Klausner Kalewist, ja ka mõned endised debütandid Spordist.

Keskkaalus oli läinud aastal wõitja Greenbaum, Kalew. Ta on wiimasel ajal olnud haigelane, kuid wõistleb tiitli. Tugewamad konkurendid tal on: Kruskmann, Kütt ja weel mõned nooremad jõud Spordist.

Kerges keskkaalus kaitseb Palm, Sport, tiitlit Ellmannil, Sport, wastu, mis arwatawasti üks ägedamatest matshidest esiwõistlustel. Edasi on hea Parts, Kalew, selles kaalus. Üllatusi wõib weel tulla nooremate jõudude poolt.

Kergekaalu meister Põder, Kalew, matkas suwel Ameerikasse, nii et siin olukord kõige selgusetum. Meistriteemalt padrunid wõtma. Reamees Kütt wõttis remolwri enda kätte ja hakkas seda proowima. Remolwer oli laetud ja läks lahti. Kuul tungis allohwitser Unterwerkile wasakult küljest sisse, millele lohe surm järgnes.

Kütt pole teadnud, et remolwer laetud olnud, sest labus peawad nad ikka tühjalt seisma; ta ei ole Unterwerk teda hoiatanud.

Kohus mõistis ta 7 päewaks kasarmuaresti.

Kaklemine ja pussitamine pidul.

Inseneripataljoni sõdur Karl Kunila sai luba lihawõttepühadel mõneks päewaks koju puhkusele sõita. Joobi Ingliste mõisa piinawabriku katlarumis tehtud märjukest kuni täit enam-wähem purju jõid ja oma wahel kaklema hakkasid. Sõdur Kunila, kes kõige aja kõrwalt oli maabanud, astus tülitsejate hulka ja löi tõllistele Saugile ja Meinbergile noaga põhe.

Kohus mõistis Kunila kergete haawade lõõmise pärast 2 kuuks wangi.

Ameerika nisujahu:

Goldmedal, Fansi Backers, Aiminko, mannat, riisi, suhkrut peent- ja tükis
soowitab
Kaubanduskontor J. K. Moschurow,
Wiru tän. nr. 9.

zen ja Klausner Kalewist, ja ka mõned endised debütandid Spordist.

Keskkaalus oli läinud aastal wõitja Greenbaum, Kalew. Ta on wiimasel ajal olnud haigelane, kuid wõistleb tiitli. Tugewamad konkurendid tal on: Kruskmann, Kütt ja weel mõned nooremad jõud Spordist.

Kerges keskkaalus kaitseb Palm, Sport, tiitlit Ellmannil, Sport, wastu, mis arwatawasti üks ägedamatest matshidest esiwõistlustel. Edasi on hea Parts, Kalew, selles kaalus. Üllatusi wõib weel tulla nooremate jõudude poolt.

Kergekaalu meister Põder, Kalew, matkas suwel Ameerikasse, nii et siin olukord kõige selgusetum. Meistri-

Tunnid.

Wõõrsa maalane (meester.), kes soowib selgeks õppida

Eesti keelt

õpib õpetajat ehk õpetajannat. Ilmikõpetajad pakkum. Kirjal. Saksa keeles tlt. „27—33—02."

Õpetajanna annab

tunde

kõigis lekkooli aineis. Eriti: Eesti, Inglise, Saksa ja Ladina keeles. Wäike Kompasti tän. nr. 22—7, kodus kl. 3—6 pl.

Wõõr. naisõpetaja annab ebaõiget

Saksa k. tunde.

üksik. ja gruppides. Niguliste tän. 9—3, kl. 12—2 ja 4—6.

Annan tunde

Saksa, Prantsuse ja Wene keeles. Posta tän. nr. 19—2, K. Siré.

Antakse klaweritunde

algajatele, lastele, alates 5-aastast, ka täiskasuwanutele. Prouad, preilid, kes mängida ei oska, ostawad seda 6 kuu pärast kindlasti. Tunde annan ainult õpilaste kodus. Küsida: Girgensoni tän. 13—16. Igapäew kella 4—5 p. l., pühapäew kl. 3—5 p. l.

Wõõrsa naised repetitsioon annab

tunde

kõigis lekkooli aineis. Eriti: matem., füüsika, keemia. Tina tän. nr. 24—6, kl. 1—4.

Annan

wõõrsa tunde

algajatele. Rääkida kella 4—6 õhtul. Kuke tän. 11—8.

Inglise keele õpetaja annab

tunde.

Õpetus gruppides (40 mk. tund) ja üksikult. Nõrga edasijõudmiseg. lekkooliõpilasi aitab järele. Wõimsi (Riisenkampfi) tän. 16, krt. 1.

Ainult 4 õpilast

wõivad weel minu juures maalimist pesuecht wärwidega ja masinatikandust ära õppida. Õpilane saab matsuta terwe kompleksi wärwe. Õppemaks 1300 m. Lutre-Waestekooli tän. nr. 27. Küsida poest 13., 14. ja 16. ptp.

Tööotsimised.

Keskealine

neiu

soowib kohta, mõistab keeta, on tunnistused endiselt kohalt. Pakk. teatada Kaupmehe t. nr. 31—7 ehk kirjal. tlt. „11+1".

Palun anda mingisugust

teenistust,

kas pesijaks ehk kontoriteenijaks, rääkgin kolme kohalikku keelt, tunnistused on. Pakk. tlt. „6076".

Juukselõikaja neiu

palub kohta ehk lauapäewiti. Teat. tlt. „Linda".

Härrad rätsepad!

Kes wajab püksi- ja westitegijat, nõud ehk edaspiei, teen oma kodus. Kauaaegne wilumus I-se klassi töötubades. Teat. tlt. nr. „66."

Üksik noormees otsib mingisugust

teenistust,

kõikist kas linna ehk maale, tunneb hästi talutöid, wõib iseseisvalt töötada. Kaubelda Weeremi tän. nr. 13-5—5, 18., 14. ja 16. weebruaril kella 2—4 p. l.

Keskealine naisterahwas, kautsjonirõõmeline, soowib

kohta kassase.

Kirjad tlt. „A. E."

Keskealine naister, palub anda

pesukohti

on enne pesnud. Teat. Kopli t. nr. 60—1, Liisa.

Wanem naister.

soowib kohta

wõikesesse perekonda, mõistab keeta, wõib perenaise asetäitjaks olla, rõõgib Wene keelt. Pakk. kirjal. tlt. „Puhtusearmastaja".

Kautsjonirõõmeline

proua

soowib kohta. Teat. tlt. „Sulg".

Wiisakad wanemad inimesed,

kuulge waeselapse wiimast palwet ning wõtke enda abiks ehk muule tööle wiisakas tüdrukuks. Teat. tlt. „Lähipäämata".

Wiisakas

noormees

palub tungiwalt üksikõik mis teenistust, rääkgib 3 kõh. keelt. On raskes seisukorras. Teat. tlt. „3×3".

Soowin

kuduja õpilaseks.

Teat. Falkspargi tän. nr. 12, puduwoodi M. L.

Neiu

soowib kohta üksiteenijaks, ehk tuppa, rääkgib Saksa keelt, mõistab hästi keeta. Rääkida Kentmanni tän. 14—8.

Noor naisterahwas soowib mingisugust

teenistust

kõikt ja korteri eest. Teat. tlt. „Korter+kõik".

Dr. Martin Lutheri nim. lastekodu Tallinnas

soowitab oma kaswandikku

perekonda laste juure ehk majateenijaks. Oskab hästi õmmelda. Rääkida igal ajal S. Tartu mnt. nr. 62, kantseleis, kõnetraat nr. 7-14.

Keskealine naister.

palub anda teenistuskohta, oskab õmmelda keeta, armastab lapsi. Pakk. kirjal. tlt. „Ostaja".

Teenija

otsib kohta, tuppa, ehk wähemasse perekonda üksiteenijaks. Oskab keeta, on tunnistus. Wõib soowikorral oma korterist lüia. Härjapea tän. 28—6.

Wiisakas

juukselõikaja

neiu palub anda tööd kusagil juukselõikusäris, on enne sellel alal töötanud. Wõib ka wähemsema palga eest. Pakk. kirjal. tlt. „A. E."

Hästi restoraanis wõõrsad

naiskelner

otsib kohta. Soowikorral wõib ka pildi saata. Teat. Pärnu, Riia tän. 23. Jus.

Abielupaar otsib

kõjamehe kohta.

Teen maja juures kõik tööd, mis tarwis. Teatada tlt. „K. P."

Õmbleja

soowib tööd, teeb kõik naister. tööd, ka wanu teeb maitserikkalt ümber, õõs kitre, korralik ja odaw. Lai tän. nr. 28—6, hoowinnajas.

Reklamist-

joonestaja, wõletsas seisukorras, otsib kestwat teenistust. Wõimud kõikkuguse kunstreklaami alal. Teat. tlt. „Kaitsekiilane".

Igasug. hoonete

(uute ehitus- ja wanade remonttööd), korterite, kontorite, magasinide jne. töid teen, ka säen kokku plaane ja eelarweid. Wäike Liiwa tän. nr. 17, ehitustehnik S. Põõlnikow.

Palun südamest wõimaldaba ausale neiule

teenistust

perekonda üksiteenijaks ehk ka pesijaks. On kauemat aega teeninud, mõistab iseseisvalt keeta ja hästi pesu pesta. Pal. teat. tlt. „M. P. 1896".

Aus noormees otsib

teenistust

Soowitaw oleks kontoristi wõisawedajaks, lepib ka muu tööalaga. Teat. tlt. „Nr. 101".

Noor ärimees

soowib 75.000 margaga töötuse- ehk äraosanduse ühes kaasatöötamisega. Kirj. tlt. „Kindel".

Noor

maanelu

palub tungiwalt anda mingit teenistust, on enne teeninud. Wõib oma korteriga. Pakk. kirjal. tlt. „E. O."

Aus neiu

soowib mingisugust teenistust, on kõigega rahul, kas üksteenijaks ehk tuppa, on ka head tunnistused. Kirjad tlt. „L. K."

Noor neiu

palub anda mingisugust teenistust ehk tööd, wõib ka oma korteristi kõla. Kirjad Endla tän. nr. 24—3.

Haritud

naisterahwas,

wõimud majapidamises, soowib Lohta wanema härra juure. Kirjad tlt. „R. R."

Otsin kohta

kondiitriäriise, tunnen tööd, on tunnistus. Teat. kuni 18. weebruarini s. a. tlt. tw. wabast. tunnist. nr. 7155 ettenähtajale.

Kats noort

maaneidu

soowiwad maale teenistust. Roosi tän. nr. 3, krt. 3.

Saareneiu

soowib teenistust kuna ehk maale, ei põlga tööd. W. Ameerika tän. nr. 22, krt. 27.

Soowin kohta

üksiku juure ehk wõikesesse perekonda üksteenijaks, on hea tunnistus, oskan Eesti ja Wene keelt. Kirjad tlt. „Mulgineiu".

Meeskokk,

kes ei joo ega suitseta, põhjalikult tunneb Wene, Prantsuse ja Poola kööki, soowib kohta. Pakk. kirjal. tlt. «Повару.»

Wiisakas neiu

palub majasse teenistust ehk pesijakohta, ei põlga ühtegi tööd, on omal korter. Mardi tän. 5, krt. 1, M. J.

Wirt noormees

soowib puunikerdaja (Bildhauer) tõenäoliseks, tunneb wähe tööd. Pakk. kirjal. tlt. „6279".

Noor, wiisakas

neiu

maalt sisseõõnud, palub mingisugust teenistuskohta. On enne teeninud. Kirjad saata Walga tän. nr. 8, krt. 1, M. J.

Wõtan oma peale

ehitada

kõiksugu ehitusi, wahmistan projekte ja eelarweid.
H. Sinisoff
Wall tän. nr 10.

Tööpakkumised.

Aegnõõrale tarwis Wene keelt rääkijat, puhtusearmastajat

teenijat.

Küsida reedel, 13. ptp. kella 3—5 Wana Kalamaja tän. 6—8.

Passijat,

kes iseseisvalt hästi keeab, on tarwis. Niine tän. 13—4, rääkida kl. 11—12.

Maale

tüdrukut

tarwis. Kaubelda Kodula (Instituudi) tän. 16—5.

Üksiteenijat

wõõrsa, kes keeta oskab. Tulla ainult tunnistustega, kust iseliikulit järele küsida wõib. Jaani tän. 7—1.

Tarwis ausat ja usawat

üksiteenijat,

kes keeta oskab. Tulla kl. 11—1 (mitte warem). Suur Patarei tän. 6—1.

Warbla Põll, Seltsi Kaub. ol. wõõrsa kautsjonirõõmeline

ärijuhti

Walmimised 22. weebruaril 1925 a. Kirjalikud soowiawaldused saata Paatsalu laudu. Isiklikult walimistele ilmumine soowitaw.

Juukselõikaja

õpilast

tarwis. Apteegi tän. nr. 5.

Teenijat

tarwis, kes keeta mõistab. Raekõõjaplats nr. 7, jõõgimaija.

Helsingis asuwasse pagariäriisse tarwis

pagarit,

kes tõesti hästi oskab Wene moodi leiba teha. Rääkida kl. 5—7 hotellis „Du Nord", tuba nr. 16.

Puhasmurdadega

maja seina ülesraiumine

küllawiisi ära anda Walga m. Teat. ühes küllaga hinnaga tlt. „7×7".

Ojawat

mööbliitislerit

tarwis. Grantidi tän. nr. 5, töötuppa.

Korralikku, ausat, puhtusarmastajat

üksiteenijat

wõõrsa wäikese arsti perekond maale. Kaubelda Kella 4—6 p. l. Olga tän. 8—6 (Pelguliinn).

Kohe wõõrsa

peaisetegijat,

kes omas töös hästi wilunud. Wiru tän. nr. 6.

Kompwekkide ja šokolaadi müümiseks energiline

agenti

tarwis. Pakk. tlt. „Energiline". Sisse anda teated endise teenistuse ja töötaja kohta.

Tarwis pubukauplusesse

müüjannat,

juurema kautsjoniga, ehk juurema kapitaaliga naisäriosanikku, kes ise wõib tegew olla. Soowijad tähendagu, kas müüjanna ehk osanik, summa tähendusega tlt. „Pubukauplus 1000".

Preili,

kes oskab kohalikke keeli ja tunneb raamatupidamist, wõib koha saada. Tarwilik 25.000-margaline kautsjon. Teat. tlt. „1925."

Wõõrsad

juukselõikajat

tarwis kauplewiti. Suise tän. nr. 29.

Korteriotsimised.

Kaks ametiskäijat noormeest soowiwad omaette wähese

mööbliga tuba

kõõgi tarwitamise wõimalusega. Teatada tlt. isikutunn. nr. 299 ettenähtajale.

W. a. majaomanikud! Wajan

korterit

olen üksik, äripidaja naisterahwas. Teat. tlt. „J. R."

Kas seiduks 1. linnajaos korralikkude inimeste juures waba

toanurk

töölkäijale neiule? Teat. kirjal. tlt. „A. S. T."

Kellel on

äriruum

linna sees ära anda? Teat. tlt. „Soowija".

Korralik, kindlas ametis käija keskealine naisterahwas soowib wäikest ühe toaga

korterit

ehk omaette tuba ajakohase üüri eest. Kirjad saata tlt. iisikutunnistuse nr. 1357 ettenähtajale.

Комнату

мебл. ищет мол. интел. (инженер) одинокій. Сообщить конт газ «6174».

Noor, aus leht wajab omaette wäikest

tuba.

Teatada tlt. „Leht".

Korralik, üksik naisterahwas soowib

kaasüüriliseks

Soowitaw V jaost. Teat. tlt. „Korralik kaasüürnik".

Kellel on

korter

ära anda, 1—6 toa ja kõõgiga, palun teat. tlt. „Tele ei kahetse".

Kolmeliikmeline intelligent perekond otsib moodsat

mõbleeritud korterit

neli tuba, wann ja kõõk. Pakkumised saata
A. A. Kempa N. M. K. O.
Kiriku tän. nr. 2.

Intelligent noormees soowib hästi

mõbleerit. tuba

ehk kaasüüriliseks perekonda, kus koduseks keeleks Saksa keel. Pakk. tlt. «6234».

Kats noormeest, ritsiteenijad, soowiwad omaette

tuba.

Soowitaw Narwa mnt. ehk Tartu mnt. piirkonda, wõib ka Lasnamäel. Teat. tlt. „E. O."

Haritud noormees wajab omaette wähese

mõõbliga tuba,

ehk kaasüüriliseks üksiku intelligent isiku juure. Teatada kiiresti tlt. „Tabula rasa".

Lasteta abielupaar wajab 1-toalist

korterit

Narwa ehk Tartu mnt. piirkonnas. Teatada tlt. „Ostan".

Kellel on

toidunaineteklauplus

ära anda I ehk II l.-jaos. Teatada tlt. „A. B."

Lasteta abielupaar soowib 1—2-toalist

korterit.

Teat. tlt. „Korter nr. 25."

Wõõrsa 3—5-toalist kõõgiga

korterit

kesklinnas ehk kesklinna läheduses. Teat. tlt. „M. K."

Abielupaar, kes kõõrelikkuses, palub lahkelt majaperemehi teatada,

kellel on

ära anda

1—3-toaline korter

üldisemast mõõt wõõga laugel. Pakk. tlt. „D.+E. 1—3".

Wiisakas, kindlas ametis käija noormees soowib

kaasüüriliseks,

soowitaw 5. linnajagu. Teat. tlt. „A. L."

Wajan Tallinnas ehk Nõmmel 3—4-toalist

korterit,

soowitaw loomatalli ja juurewiljamaaga, wähese mõõbliga ehk ilma. Pakk. tlt. „K. K. 5".

Meriwõõlame kõõrsteenija wajab 1—2 toaga

korterit

ehk mõbleerind tuba. Juhuse korral wõib ka kaasüüriliseks tulla üksikute preilide ehk lesele. Pakkumised ühes tingimistega saata tlt. „Jacques".

Wajan Nõmmele kõigi mõnusustega alalist

korterit,

maalan ajakohast üüri. Teatada tlt. tw. nr. 6179 ettenähtajale.

Puhtas ametis neiu soowib

kaasüüriliseks

Wõib maksta 500 marka. Teat. tlt. „L. W. 3000".

Rutulisel tarwis 2—3-toalist

korterit.

Pakk. tlt. „4500".

Tunnid toa wastu!

Inglise, Prantsuse, Saksa, Wene keele ehk järelaitamistunde soowitakse toa wastu anda. Pakk. tlt. „M. B."

Kellel on

mõbleeritud tuba

kesklinna läheduse soowib intelligent, ametistäija noormees. Pakkumised pal. saata tlt. „Jaak Wares".

Otsin Nõmmele, jaama läheduses, wähemat 2 toalist kõõgiga

korterit.

Müüakse.

Peetud, heas korras

Ford autod

ja **Fordson traktori**
ladust kohe ära anda
E. Suitson Tallinna
S. Karja t. 3. Kõnetr. 17-6

Tisleripink

müüa tõõriistadega ja üks puunikerdaja pink. Waba plats nr. 5.

Müüa

wäike maja

Nõmmel. Teat. saab S. Nõmmel tän. 14, harjakauplusest.

Müüa suur, wõga ilusa ehitusega

märahobune

Beneturg nr. 3, l.-m. „Wõõbola".

Müüa

tualettpeegel

8 klaasiga, 52×96 sm.

lapse korwwankri

Näha Wene tän. 11, T. Mõõrätsepatõõkojas.

Harruldane, hea, wähepruugitud

tiibklawer

„R. Rathke", müüa. Tehnika 7—5.

Müüa

tuulemootor

weepumba ja torudega. Kõõmõõjas, Kohtla kaudu. Helmut Bauer.

5. magn. wähepruugitud

telefoniaparaat

odawasti müüa. Näha Aia tän. 39, poes.

Wäike maja

endine meierei, kõhe wõõrsa maa-aluga, 7 wersta Tallinna kõhe müüa ehk rendile anda. Hemalt Tapalt, Luurki raamatukaupl.

Juukselõikamisähe

äwareistimise, wäärat müüa. Tartu mnt. nr. 19.

Hundikoer

müüa. Kunderi tän. nr. 1, krt. 1.

Ehk foksterrieri tõugu

kutsikad

müüa. Lubja tän. nr. 7, k.

Korteripakkumised.

üürile anda wäikesem
tuba
wäh. mööbl., erafisjek., elektriwalg. intellig. isik., wöib ka lõunafööli jagada. W. Brooksmägi nr. 10—8, kella 11—12 ehk 3—6.

Lihakauplus
ära anda. Küsida Wäike Rakamaja tän. nurgalt, lehemüüjalt.

Kahe toaga
korter
mööbliga ära anda äraresimise pärast. Tulla homm kella 10—7 Kalju tän. 8—13.

Suur kuiw
ruum
kiwihoones wälja üürida, W. hulit laduks ehk töökojaks. Teateid jaab Narwa mnt. nr. 25, krt. 2.

Tuba
ära anda ühele ehk kahele meesterahwale, wöib ka laasüüriliseks tulla. Kopli tän. nr. 20-b, krt. 20.

2 mööblitega
tuba,
köögi ja wannitoa tarwitujega, üürile anda. Uus Rakamaja t. nr. 41.

Aidaruumid
wasikilikud ka müügikohaks, wälja üürida Wana Wiru tän. nr. 5, krt. 7.

Wäike
TUBA
üksikule meesterahwale ära anda. Eraldi sissekäik, elekter, küte, wöib ka mööbliga. Näha igapäew kl. 3—4 peale lõunat. Kõie tän. 1-5—18, hoowimajas, teisel korral.

Korter
2 t. köögiga, käik südalõunast 20 min., odawasti kohe ära anda, ues majas (puudub elekter ja weewärt). Kirj. sit. „Kiit 20 m."

Möbl. tuba
ära anda elektriwalg., küttega, köögi tarwitusega. Suur 20—10.

2 mööbliteega
tuba
köögi tarwitusega wälja üürida. Imanta (Suur Arehma) tän. nr. 27—3.

Tuba
ära anda ühele ehk kahele wisatale, kaineie, ametiskäijale meester. Kesk-Luha tän. nr. 11.

Möbl. tuba
intellig. isikule ja kuiw keldrikorter wälja üürida Girgensoni tän. nr. 16—1. Näha kl. 3—5½ p. l.

Korter
1 toaga Härjapea tän. wälja üürida. Teateid saab Alberti tän. 3—1.

Kaasüüriliseks
wöib tulla ametiskäija preeli. Niguliste tän. 20—8, wäär. kella 6—7 õhtul.

Wäike mööblita
tuba
üürile anda üksikule inimesele. Uue Maakima tän. nr. 29, krt. 10.

Suurem mööbleeritud
tuba
omaette sissekäiguga, elektriwalgustusega, teenimisega ja wanni tarwitamisega, 3 minutit autobussi peatuskohast, hariud perekonnas ühele ehk kahele soliid härrale mööduka hinnaga wälja üürida. Kõie t. nr. 1, krt. 1.

Pood
ära anda elukorteriga. Küsida Suur Tartu mnt. nr. 69.

Kontoriruumid
kesklinnas, Wiru tän., ära anda. Küsida tõnetr. 617.

Kaasüüriliseks
wöib tulla kaine meesterahwas noormehe juure. Wana Kalamaja tän. nr. 3—7, küs. peale kl. 6 õhtul.

3 mööbl. tuba
(wöib ka üksikult), erasissekäiguga, köögi ja wanni tarwit., ära anda Toompuiestee nr. 9—7.

Kolm eraldi sissekäiguga
kiwiaita
(laduruumi) wälja üürida. Küsida Narwa mnt. nr. 24, tojaemehelt.

Möbl. tuba
ues majas erasisek., elektriwalg. ja küttega ära anda üks., waik. meester. Graniidi tän. 13-b, küsida poest. (Kopli tän. läh.), kl. 4—6.

Suur tuba
2 ehk 3 poisimehele üürile anda. Lubja tän. 7—4.

Wäike mööbleeritud
tuba
ära anda küttega. Karu tän. 10—1.

Въ центре города, в интеллигентн русской семье солидному жильцу сдаются вновь отремонтиров
ДВЕ КОМНАТЫ
с отдельным ходом отоплением, освещением и при желании с полным пансионом. Нарвская 9, кв. 3.

Suur tuba
ära anda, 3 aknaga tänawa poole, linna keskel, kohane ka kontoriks. Küsida: Wäike Brokusmägi nr. 10—1.

Suur möbl. tuba
erasisseküigu, eesruumi, telefoniga, kohane büroole, wastuwöötteruumiks (ehk soliid, lasteta abielupaarile) kohe üürile anda. Lai tän. nr. 11, krt. 5.

Toidunaisetepood
ära anda. Soow. sit. „Abermann".

Lihapood
ära anda kõdawas kohas, headel tingimistel. Küsida Kullatepa tän. nr. 2, puuwiljakauplusest.

Suur korter
Nõmmel
wälja üürida ühes temnisplatsi tarwitamisega. Küsida sealtsamast Raudtee t. 60, keldrist ehk tõnetr. 28, kl. 3—4.

Kuiw laduruum
kesklinnas, ära anda. — Küsida kohamehelt Aia tän. 2.

Kaasüüriliseks
wöib tulla üksik inimene. Girgensoni tän. 19—19, hoowimajas, II korral.

Wäike tuba
mööbli, erasisseküiguga, üksikule isikule ära anda. Lähemat Narwa mnt. 18, paberiärist.

Üks, erasisseküiguga
tuba
kohe ühele wöi kahele korraskule meesterahwale wälja üürida. „Oma Kolle", Kooli tän. nr. 5—20, Pelgulinnas.

Kaupluseruum
kesklinnas wälja üürida, passilik ka kontoriks. Pikk tän. nr. 45, krt. 2, Kukk.

Gemütliches, gut möbliertes
Zimmer
mit allen Bequemlichkeiten, auf Wunsch reiliweiser Pension, wird einer intelligenten Person vermietet. Näheres v. 2—6 Liiwalaia tän. 22—20 (Ecke der Tatarenstr.).

Büroruum
kõrwalruumide, soowikorral mööbli, kirjutusmasina ja telefoniga 1. märtsist odawasti üürile anda. Wiru tän. 13—7.

Jäneda
postiagentuur müüb
„Päewalehe"
üksikuid numbrid ja wötab tellim. wastu.

Müüakse.

Piniijahu (tatra), wärske, mael 25 mk.,
kalamarja,
lõhekala,
lõhekala jool.,
silmusid,
tatratangu,
supijuuri,
paastuöli,
paastusuhkrut
soowitab
A. Kakit.

Juhtumisi odawasti
müüa
kontrollkassa, raudrahakapp ja **automootor** (22 jõuline, sünnis mootorpaadile; töötab petrooleumi ja bensiini peal). Näha S. Karja t. 3. kontoris kella 10—2 ja 5—6; tõnetr. 6-84.

Wäga odawasti
igasugused kaalud ja mõõdid. Wanade kaalude templi alla rihtimine kiires korras. A. Kakit & Ko., S. Tartu mnt. nr. 61-e, tõnetr. 23—01.

Inglise elegandim seltskond tarwitab ainult 4ten
Meiumun-jalanõude-puhastamisainet.
Firma: E. BROWN & SON, London.
Wabrikuladu Eesti jaoks: **Nicolai Lorenz.** ? Tallinn, Rüütli t. nr. 4.

Eestlane! ?
Kes ja lõbuarmastaja ja õigusenõudja, leiab seda M. Kallas'e luuletusest: „Liiwa Jaani Uusistused" ja „Arsenaali Kangelased"—on saada ajalehemüüjatelt ja autorilt. Toompuiestee nr. 4—6.

Pääsetüla jaama juures üks
nurgakrunt
odaw. headel tingim. müüa. Lähem. teat. saab Tallinnas, Kiwitoia tän. 6, krt. 4. —ip

Majad müüa
suure, käidawa tänawa ääres, suure ehituskrundiga, hind kuus miljoni marka. Wälja maksta neli miljoni marka. Soow. kirjal. sit. „Majad".

Müüa
karakulmantel.
Näha kella 1—4 p. l. Jakobsoni tän. 40, krt. 6.

Müüa mööbliga
korter
3-toaline, köögi ja keldriga. Wase tän. 10, krt. 3. Näha igapäew peale kl. 12.

Müüa
taher. jahipüss, kal. 12. ja hea hagijas. Näha igal asal Meremeeste Liidu restoraanis, Uus Sadama tän. 10, küsida Kirsipuu'lt.

Oksjon.
Laupäewal, 14. weebruaril kell 12 lõunal müüakse Willardi tän. nr. 19 enampakkumisel jurnud Pauline Wakmanni kummut, riideid, pesu jne.

Uus, tugew
Türgi diiwan
odawasti müüa. W. Ameerika tän. nr. 8—1.

Müüa wäike
maja
aiaga, hind 200.000 Emk. Raewalla (Kullikowi) tän. nr. 12.

Müüa maja
ühes kõrwaliste hoonetega 2 wakam. aiamaad, Kohila raudteejaamast 1 kilom. kaugusel, jõe ääres, ilus juwituskoht. Kaupa teeb koha peal J. Bärn.

Odawasti müüa woor, isane
bulldogge.
Suur Roosikrantsi t. nr. 17—5.

Müüa
kerge, tammepuust wöörastetoa istekead, koosnew 14 asjast, masjiiwne, rippuw elektrilamp, peegel. Narwa mnt. nr. 50, krt. 4, hoowis. Näha kl. 3—6.

Hilu - Reinas
„Päewalehe" abit.
wöetakse
„Päewalehe",
„Koidu",
„Nädala",
„Ao",
„Wikerkaare" ja
„Laste Rõõmu"
peale tellimisi ja kuulutusi wastu ja müüakse nende üksikuid numbreid.
Sealsamas on ka kõik
T. S. K. Ühisuse kirjastusel ilmunud raamatud müügil ja muretsetakse ettetellimise peale kõik raamatud kohale.

Müüa hea
tahwelklaver
odawasti. Imanta (S. Arehma) tän. 1—2.

Raudwoodid
müüa reformpõhjadega, ühe ja kahe in. jaoks, ka lastewoodid wõrkudega. Wõetakse wastu tellimisi. Raudwoodi-tukusepatöstus Klaastingi tän. nr. 8.

Heas korras
söiduwanker ja saan müüa
Järele küsida Narwa mnt. nr. 18, klubist.

Postmargid
odawate hindadega müüa alati. Wiru tän. 1, rajamatukauplus Feinstein. Ostan Eesti pruugitud marke, soowitaw kõrgemas wäärtuses 30, 70, 100 ja 300 mk. ja ka Wene Nõukogude marke. Sisseostmine igal õhtuseval kl. 11—12 päewal. Maksan kõrget hinda.

Müüa heas korras
maja,
hind üle miljoni Emk. Teat. saab Sauna tän. nr. 8, tehn.-kont. „Edast".

Müüa
lawaakna-raamid
aednikkudele ehk triipkoone tarwis. Kreutzwaldi t. 6—2.

Auwere jaama lähedal lahekordne
maja
äratwedamiseks müüa. Lig. teateid saab kl. 12—4 Narwa mnt. nr. 24—8.

Hästi käidawas kohas üks, soliid
Juukselõikamisäri
odawasti müüa. Pakkumised sit. „Rutuline 6188".

J. Klusalaasi
juures Nulas
on müügil T. E Kirjastusühisuse kirjastusel wäljaantud
raamatud.
Siin wõetakse ka »Päewalehe«, »Koidu«, »Nädala«, »Ao«, »Wikerkaare« ja »Laste Rõõmu« tellimisi ja kuulutusi wastu ning müüakse üksikuid numbreid.

Maja müüa.
Puust elumaja, kõrwalhoonete, kiwist sepapaja ja noore õunapuuaiaga. Lähem raudtee jaam Lehtse. Ambla alewis. A. Muralas.

Ford autode ja Fordson traktorile uute kui ka heas korras, peetute
kasulikum
ostu- ja müügikoht
E. Sultson Tallinnas
Suur Karja t. 3. Kõnetr. 17-67. Telegr. Sulford.

Maja müüa
Lehtse alewis. Teat. saab Tallinnas, Tõhe tän. nr. 4—6.

Odawasti müüa
raudwoodid
reformpõhjadega ja toolid. S. Kloostri tän. 20.

Maja
müüa Lilleküla suurema krundiga, kohe wäljamaksetawa raha eest. Teat. sit. „Majaomanik".

Müüa noor, õpetatud
linnukoer.
Luise tän. 8—4.

Ostetakse.

Brilljante, kulda, plaatinat ja hõbedat
ostan Pariisi börsi kursi järele.
Wiru t. nr. 8—1; kella 10—4.

Pärnus
ainult 2 päewa: pühapäewal ja esmasp., 15. ja 16. weebruaril wäljamaa turu jaoks, kõrge hinnaga ostan brilljante, antiikhõbedat, plaatinat, sooblid, Persia waipu. Pärnus, hotell „Bristol", küsida „Nabir" kella 11 hommik. kuni 7 õhtu.

Soowitakse
kaht raudwoodit
osta mikelõsadega ja reformpõhjadega, wõiwad ka märwitud olla. Pakkumised ühes hinna juurusega iseä anda laupäewaks, 14. weebr. üksikuist kl. 10—12 päew. ehk kirjal. Narwa mnt. 40—6.

Ostan
hommikumaa waipu
ja hinnalisi karusnahku, maksan kõrgeid hindu. Teat.: Tallinn, postkast 52. r

Soowitakse natuliselt osta heas korras
detsimaalkaalu,
kandejõud 40—60 puuda juurema ja madala platwormiga. Teatada sit. „A. C. S."

Kellel oleks heas seisukorras ühes pallide ja teedega
piljard
müüa ehk rentida? Tingimised saata: Türi, Kiwitelg, tõnetr. 27.

Soowitakse osta
platwormwankrit.
Pakkumised saata sit. „O. W."

Wajan paadi mõõdu
propellerit
(winti) 3 tiiwaga, 16—18 tolli läbimõõduga ja
magneetot
4-sist. mootori tarwis. Teat. sit. „Propeller-magneeto".

Soowin osta tulusa
maasaamise eesõigust
Teatada sit. ühes hinnaga „Maa".

Kursis
(Raasiku laadu) w 5 t a
„Päewalehe" ja „Koidu"
tellimist wastu
meier, härra
Kaarel Indrits.

Riigi, seltskondlised- ja omawalitsuse asutused ostawad kõik oma kontoritarbed,
nagu
paberid,
tindid,
suled,
pliiatsid,
kirjalimbrikud,
kirjalakid,
kirjapressid,
paberikorwid,
paberinoad,
aktimiidi,
kummiarabikumi,
kontorikimi,
sulepead,
kummid,
kopeerpaberi,
veluurpaberi,
masinakindid,
jne. jne. jne.
ainult
Tallinna Eesti Kirjast.-Ühisuse raamatu- ja kirjutusmaterjalikauplusest.
Jaani tänaw nr. 6. Krediit Panga m.

Mitmesugust.

2 haritud, wanemat, waba prouat soowitwad
tutwust
intelligent, jõulate, wanemate härradega, mitte alla 50 a. w. Kirjad sit. „L. K."

Pianiino maksuta
üürile ja pandils sellele, kes laenab 25.000 mrk. Teat. sit. „6114".

Juukselõikaja,
kes laenab 25 tuh. marka, 0% kõikulepel, saab koha poole peale (naisterahwas). Wastutus on. Teat. sit. „6000".

Maskikostüümid
üürile anda W. Ameerika tän. nr. 14—6.

Härra Oks!
4. weebr. läi juba Teil oksjonilt ostetud kirjutuslaud ja 4 tooli nimele Eriksonilt ülle antud korterisse, siis soowitsin, et Teie nende järele tulekäite, mittetoimumise korral kuni 1. märtsini jäätwad asjad korteri kinnipidamise eest minu omanduseks. Meerems.

Soowin kesklinna maja 1. obligatsiooni peale
100.000 marka
laenata. Teat. sit. „12".

Palun laenata
30.000 mk., on kindel wastutus. Kirj. sit. „30.000".

Härra
Peeter Kukk (Cook)!
Palun nõdala jooksul Teie poolt „Grand-Hotellis", arwe öiendamiseks, mahajäetud pesu järele ilmuda, wastasel korral müüm asjad ära. Aug. Otsa.

N.-leitnant Wõõtsky!
Et Teie minu kodust äraoletul ära kolinud ja üüri maksmata jätnud, wõimeid kaasa wiies, palun Teid 7 päewa jooksul wõlgnema üüriraha ja wõimeb ära tuua, wastasel korral arman asjale seadusliku käigu. A. Doel.

Himmata ära anda hundi tõugu
koer.
Suurturg 5—8.

Brasiilia asumaadesse
wõtan kaasa üksikuid inimesi, kes oma reisikuludest siin ära maksawad, muist seal tõõga tasuwad. Teat. saab kl. 8—7 Pikal tän. nr. 60, krt. 8 (3. korral).

Mina oma mehe
Johannes Reicharti
wõlgade eest tegude eest ei wastuta.
Rosalie Reichart.

Riikad wanemad härrad, sõitke üks õhtu
restoraanis käimata
ja tinkige ehk laenake kesklisele intelligent naisterahwale 4000—5000 mk. hädalise 3 ots-tarbets. Teat sit. kwiit. nr. 6222 ettenäitajale.

Soowin laenata
30.000 mk. 3 kuuks tindla wara peale. Protsendid head. Teat. sit. „5994".

Partii wedruäk
7 ja 9 piiga, müüakse odawasti. üksikult. Lig. teateid saab ja H. Hauk'i äris, Pikal tän. 6, kõn

ELEKTRO - TEHNIKA -
„ETIKA
Tallinn, Pikk tän. 51, kõr
Kõiksugu installatsioon-materja
Elektrimootorid ja wentilaatori
Elektriwalgustuse ja jõusisseseadete ehit ja maal.

23. weebruaril s. a. kell 10
riigi raudteewalitsuse I. tee jaoskonna ruumes, Nunne tän
sõnalisel wähempakkumisel, I. jaosko
korsinapühkim
Teateid töötingimiste üle s kantseleist, Nunne tän. 32, tööpäewa
Järelpakkumisi peetakse 26. 10 homm

Wihmaman
moodsates fassongides ärmiselt odawate hin
F. BADENDIECK
Pikk tän. 43. Kõn

Troskarehwid ja ba
kõige paremat sorti odawate hindadega
F. BADENDIECK
Pikk tänaw nr. 43. Kõn

Kesklinnas üürile anda
suur ruu
75 □-süld, kontori wõi ladu jaoks. Wõib toriruumi jaoks. Küsida Standard'i kaupl kella 11—3 päewal.

Weo tarwis soowitakse üü
weoaut
Tallinna lähedale maale. Kirj mised saata „Transport" all „I kontori, Niguliste tän. 13.

Perekondlised t
Kaarli kirikus
Ristitud: Lembit Kasimir; Wirwe nes Seljamaa! Nikolai Walge; Manuel Ahwe Karl Brantmann; Wirwe Tamm; Wirwe Die Kõrnas.
Laulatatud: August Peedow ja Elwine Olesk ja Martha Püsi; Edgar Walentin S Margarethe Jootma; Roman Dun ja Marie Reinstein ja Maria Sidorowa; Albert Heinrich Pauline Agu; August Oswald Börk ja Olga A Kartimets ja Leena Pärt; Eduard Franz We Aleksander Martin ja Ella Granowsky; Juliu Sarwest; Eduard Jakobson ja Jenny Rööp;
Surnud: Eugenie Juliane Hildeg abik., 39 a. Ella Helene Kuusemets, Jaani Raudmees, Jüri p., 63 a., Kristine Roiser, Ju Kalkis, Hindreku poeg, 62 a., Hans Laasfeld Kukke, Jüri p., 41 a. Maria Bachmann, Jüri
Püha-Waimu kirik.
Ristitud: Aita Jõgi; Endla Quar
Kihlatud: Walter Tamtool ja Eli Aleksander Hermann ja Emma Elisabeth Palg
Laulatatud: Jooseph Johanne Hinrikus.
Surnud: Johannes Messer, Jaani
Pauluse kogudus.
Laulatatud: Jaan Sawik ja An
Jaani kirik.
Ristitud: Ülo Putmaker; Hil Helmuth Gawwing; Laine ja Kalju Tedde Tõnisson; Heino Borkmann; Uno Gunnar Emilie Kanut; Helju Steinberg; Helmi ja G stkub); Raimund Wilfried Hausmann; Helle Maia Wehlmann; Liilan Silbert; Heimi K Hendrikmann; Maimu Paju; Anna Teen Linda Tunkelback; Karin Agnes Kasjakas; Dreimann; Ellen Heerde; Kaljo Tomberg; Kure; Helde Pulbert; Karl ja Jüri Kure nik; Elmar Kura.
Laulatatud: Toomas Tiitsen ja Heidmets ja Marie Raawa; Woldemar Wilk Kaurla; Ludwig Parkas ja Leida Willemson Adele Helene Kuru; Alexander Karometer ja August Hanson ja Ida Weedam; Paul Ant Hans Altdorf ja Elisabet Brachmann; Jo Ginaida Tederow; Friedrich Silling ja Anas Swirgasen ja Elli Kolk; Ewald Matsbeck ja kel Kütt ja Rosalie Lall; Mihkel Pusse ja Kärp ja Alma Urm; Priido Tõõsi ja Helen August Jaanus ja Hilda Johanna Wilter; Sirel; Johannes Iwask ja Agathe Lutsing; Alwine Korp.
Surnud: Benita Männik, 18 a., Ka Pauline Monak, 50 a., Endel Mitt, 1 a., Tio Gu demann, 64 a. Leena Maria Luikmil, 52 a., Lembi Mari Reinberg, 70 a., Johannes Borkmann, 59 a., Mari Dismann, 49 a., Emmeline Ta Launik, 87 a., Eva Marnof, 81 a., Jaa Körewares, 38 a., An Kurlin, 86 a., Hans 70 a., Eldor Ohakas 5 k., Anna Rosenberg, 81 a., Johannes Großfeldt, 49 a., Ulrich Paulberg, 58 a., Oskar Laamann, 35 a., Al Artur Paalberg, 22 a., Daniel Weiler, 63 81 a., Tiina Kalt 79 a., Arwed Reumann 28 a., Leena Kasesalk, 51 a., Marta Remme Kongo, 31 a., Leena Mann, 80 a. Anna Ade 75 a., Jaan Reimann, 83 a., Anna Illing, Tehkmann, 11 a., Richard Johannes Pillar, 3 nult sündinud poeglaps, Elmar Kure, 20 p., hann Eduard Luuk, 54 a., Miina Mittus, 27 a., Johannes Nortmann, 65 a.

Mitmesugust.

Inimene!
tus küll oled, ole mulle heaks sõbraks. Teat. sit. „Sõber".

300.000 mk.
wälja laenata töösturitele. Pakkumised sit. „A."

Kolmekuine, ristimata
poeglaps
jäädawalt kasulapseks ära anda. Pakk. sit. „Kasupoeg".

Rikas leskproua ja waene meiu soowitwad
tutwust
ausate meesterahwastega, 25—50 a. wan. Tõsised kirjad lehawad wastust. Kirj. sit. „Lest 40", „Meiu 80".

Mitte kauem kui kahekõ kuuks soowin laenata
30—40.000 mk.
Palun teat. sit. „Laenaja J."

Tutwuseks
palun seda härrat, kellega pidin kokku saama Linda aiamba juures (8. ktp. puudus mul wõimalus), 15. ktp. samal kellaajal samasse tulla. S.

Palun seda preilit,
kellega 11. ktp. kell ½22 Szepczyk lilleäri kohal kohtamiseks kõnelesin ja kes Pelgulinna wõiwal autob. ära sõitis, oma aadress teat. sit. „Ano".

Peetri-Müüsleri poes
wõtab
„Päewalehe", „Koidu", „Nädala", „Ao", „Laste Rõõmu" ja „Wikerkaare"
tellimisi ja kuulutusi wastu ja müüb üksikuid numbreid
hra E. Wiirmann.

Kadunud.

Kaotatud leskõõdalal, 9. weebr. walge
rokokoo-parukas,
palun waewatasu eest ära tuua Narwa mnt. 66—1.

Kadunud
rahakott
Liiwalaia tänawal. Ausat leidjat palutakse dokumendid ära tuua Liiwalaia tän. 37, poodi.

5. weebr. kaotas waene leski oma wiimased
2000 marka.
Pal. waewatasu eest teatada sit. „Waene".

Leitud.

Wäike walge
koer
tulnud. Kordese tän. 4—4.

Kana
tulnud. Kätte saada wõib kuulutuskulude katmise eest Narwa mnt. 6, krt. 1.

Pika ja raske haiguse järele lahkus siit ilmast

Alfred Jakobi p. Tammik.

Sünd. 9. aprill. 1894. Surn. 12. weebr. 1925.

Ärasaatmine pühap., 15. skp. kell 2 leinamajast Prii t. 3—6 Kalamaja surnuaiale.

Leinajad: abikaasa, wanemad, õed ja wennad.

---

11. weebruaril 1925. a. kell 12.30 päewal uinus igawesele unele meie unustamata hea ja armas ema, wanaema ja sugulane

Anna Jaani t. Pallo,

sünd. Meister.

Sünd. 15. mail 1858. a. w. k. j.

Ärasaatmine S. Kompassi tän. 27—2, laupäewal, 14. skp kell 5 õhtul Issanda-Muutmise peakiriku (Kloostri tän.) Matmine pühapäewal, 15. skp. peale liturgiajumalateenistust sealsamas ja sealt Tallinna apostliku-õigeusu surnuaiale.

Nägemiseni! — igaweses kodus.

Sügawas leinas tütar ja poeg perekondadega ja omaksed.

---

8. skp. surma läbi lahkunud Ühingu liiget

Johannes Nortmann'i

mälestab Eestimaa Meistrite Ühing.

Matmine 15. skp. kell ½1 Kopli tän. 22-a, krt. 1, sealt Kalamaja surnuaiale.

Surma läbi lahkunud Ühisuse liiget

EDUARD PIIN'i

mälestab Tall. Jaukselõikajate töötoapidajate ühisus.

Pika raske haiguse järele suikus 11. skp. igawesele unele minu armas tütar, meie kallis ema ja wanaema

Mathilde Hacker, sünd. Põldnik

sünd. 28. juunil 1854. a.

Matmine 14. skp. kell 1 päewal Kalamaja surnuaial

Leinajad: ema, lapsed ja lastelapsed.

Raske haiguse järele lahkus siit ilmast 10. skp. kell 6.15 õhtul omas 27. eluaastas

Eduard Piin.

Ärasaatmine 15. skp kell 10.30 Magasini tän. haigemaja kabelist Kaarli kiriku.

Leinajad: **abikaasa, lapsed ja õed.**

Kiriklikud teated.

Kaarli kirik.

Pühap. 15. weebruaril teeb jutlust — õp. A. Kapp. Piht homm. kell 10.

Lastejumalateenistus kell 1 lõunal — õp. A. Kapp.

Leeriõpetus poeglastele — õp. A. Kapp'i juures algab esmasp. 16. märtsil kell 7 õhtul leeritoas. Ennistamine palmipuude pühal.

Tütarlastele 27. aprillil kell 5 p. l. leeritoas. Ennistamine ristipäewal —

Kewadine leeriõpetus poeglastele — õp. Fr. Stokholm'i juures algab 23. weebruari kell 7 õhtul leeritoas, ennistamine 15. märtsil.

Kewadine leeriõpetus tütarlastele — õp. Fr. Stokholm'i juures algab 27. a rillil kell 1/27 õhtul leeritoas; ennistamine taewaminemise pühal.

Era eer koolipõilastele — õp. Fr. Stokholm'i juures algab esmasp. 11. mail kell 1/28 õhtul kirikus; ennistamine on 1 nelipühipäewal. Üles anda kõnetundidel Kaarli t. 1, krt. 1.

Kewadine leeriõpetus poeglastele — õp. A. Sommer'i juures algab esmasp., 16. märtsil kell 5 p. l. leeritoas. Ennistamine palmipuude pühal.

Kewadine leeriõpetus tütarlastele algab esmasp. 11. mail kell 5 p. l. kirikus. Ennistamine 1 nelipühi hommikul. Üles anda kõnetundidel Kaarli t. 1, krt. 1.

Ewangeeliumi Noormeeste Seltsi piiblitund on reedel, 13. weebr. kell 7 õht. Kaarli t. 1; peab seltsi eestmees — õp. A. Sommer.

Jaani kirik.

Pühap., 15. weebruaril, kell 1/210 e. l. jumalateenistus pihti ja armulauaga — õp. Sternfeldt. Kell 3 p. l. lastejumalateenistus — õp. Sternfeldt. Kell 5 p. l. õhtune jumalateenistus — jutlustab õp. Hasselblatt.

Kesknädl., 18. weebr. k. 1/26 p. l. piiblitund — õp. Hasselblatt. Kell 7 p. l. oreliõhtu — hra Topman. Kell 8 õhtul koguduse lauluõhtu.

Üldine leer poeglastele algab 9. märtsil, üles anda kuni 20. weebruarini, ennistamine palmipuude pühal.

Üldine leer tütarlastele algab 15. aprillil, üles anda kuni 31. märtsini, ennistamine 10 mail.

Koolipõilaste leer poeglastele algab 27. aprillil, ennistamine 21. mail.

Koolipõilaste leer tütarlastele algab 11. mail, ennistamine 31. mail.

Üleesandmist wõtawad wastu koguduse õpetajad teisip., neljap., laup. kella 10—12 e. l. ja reedel k. 5—6 p. l. Kiriku kõrkambris.

Püha-Waimu kirik.

Pühapäewal, 15. weebruaril, kell 10 homm., jumalateenistus armulauaga. — Praost A. Mohrfeldt. Kell 3 päewal, lastejumalateenistus. — Abiõpetaja E. Beckmann. Kell 6 õhtul õhtujumalateenistus. — Õpetaja Th. Tallmeister.

Poeglaste leeriõpetus algab 16. märtsil. Üleskirjutamine kõnetundidel.

Pauluse kogudus. Pühapäewal, 15. weebruaril kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga.

Issanda-muutmise peakirik. Laupäewal, 14. weebruaril — õhuteenistus kell 6. Pühapäewal, 15. weebruaril, kell 10 e. l. jumalateenistus armulauaga. Piht kell 1/210. Kell 4 p. l. kog. laulis lastetund. Kell 6 — õhtupalwe. Leeriõpetus algab 17. märtsil. Üleskirjutamine iga kripäewal kantseleis, kella 10—11 ja 4—5. Ülempr. A. Laar.

Kopli ev. l. kirik. Pühap., 15. weebr. kell 10 e. l. jumalateenistus — õp. Hasselblatt.

Pühap., kell 6 õhtul on **linnamisjoni majas** Kentmanni tn. nr. 6 sõsemisjoni seltsi koosolek. Kõnelewad õp. Sternfeldt ja misjonär Meedar. Laululehed päästekodu heaks. Laulukoor.

Nõmme Rahu kirik. Pühap., 15. weebruaril jumalateenistus kell 10 homm. Õp. A. Ellart.

PÕHJA PANK a-s.

TALLINNAS,

Suur Karja tänaw nr. 20, — omas majas,

osakonnad: Tartus, Wiljandis, Wõrus, Abjas ja Türil,

teatab sellega, et härra rahaministri loaga 1. märtsil s. a. Antsla alewis, Jaani tänawal nr. 3

Põhja Panga Antsla osakond

awatakse, kes samuti, kui teisedki meie panga osakonnad kõiksugu pangaoperatsioone kodu- ja wäljam. hakkab toimetama.

Leinapärgi walmistatakse maitserikkalt ja **mõõdukate hindadega**
LILLEÄRI Müüriwahe tän. 9. (wastu Eesti Laenu panga maja).

Estoonia teater.

Reedel, 13. weebr. 1925. a. kell ½8 õhtul **rahwaetenduseks**

„Imetluswäärilise Crichton"

J. M. Barrie komöödia 4 w.

Laupäewal, 14. weebr. 1925. a. kell ½8 õhtul

Agathon Lübigi tulnõhtuks

„Bajadeer".

Kalmani operett 8 waat.

Tallinna Meestelaulu Selts.

„Estonia" kontsertsaalis laupäewal, 14. weebruaril, kell 8 õhtul

KONTSERT Soome lauludest.

Koorijuht: **K. Türnpu.** Solist proua **Laky-Schuster.**

Pääsetähed 50—200 marga eelmüügil «Estonia» teatrikassas. Ecskawa sõnadega 25 mk. 2

„Rahwateater"

Dir. Paul Pinna.

Reedel, 13. weebr. s. a. üldhindadega wähemast korda

„Kui mehed petawad...!"

Operett 3 waatuses.

Peaosas: M. Altermann, E. Krisch, P. Pinna, H. Ende j. t.

Laupäewal, 14. weebr. s. a.

„Kameelia daam".

A. Dumas' armastusdraama 5 waatuses.

Tegewad: M. Altermann, J. Tamtik, P. Pinna, H. Ende, H. Jerwan j. t.

Tants — Jazz-Band.

Wene teater

A. W. Pronikowi direktsioon.

Salja teatri ruumes.

Reedel, 13. weebruaril s. a. **N. G. Kowalewskaja** äraõpiduõelne **jumalagajätmisetendus** 2. korda

„ДВОРЯНСКОЕ ГНѢЗДО"

I. S. Turgenewi **romanist** järele 13 pildis, episoogiga. **Liisa—N. G. Kowalenskaja, Lawaretski—I. D. Kalugin.**

Algus kell ½8 õhtul.

Pääsetähtede hinnad harilikud. Õpilaste pääsetähed à 50 mk. **Eelteade:** pühapäev., 15. weebruaril, õhtul **alandatud hindadega** 5. ja **viimast korda** D. Mereshkowski

„ЦАРЕВИЧЪ АЛЕКСѢЙ"

Tallinna sadamatööliste ühisuse aasta-peakoosolek

peetakse 15. weebruaril Eesti Käsitööliste Awit, Seltsi ruumes, Kooli tän. nr. 9, Toompeal.

Algus kell 9 homm.

Märkus: **Koosolek** peetakse **igasuguse kokkutulnud** liigete arwu juures.

Narwa K. S. „Wõitleja" teater.

16. weebr. kell 8 õhtul esiptendusena operett

„Silva".

Pääsetähed 150—40 m.

Arstid.

Dr. M. Poljak

Naha- ja suguhaig.

Wiru tän. nr. 8 — 4.

Wastuwõtmine 10—1 ja 5—8.

Elan nüüd Raekojaplatsil, Jegorowi majas,

(Kinga tän. 6—5, kõnetr. 14-13)

Dr. A. Tamm

Sugu- ja sisehaigused.

Kõnetunnid: 9—11 homm ja 4—6 p. l. naistele 6—½7. 4

Dr. Marie Schumann

Sisehaigused (eriala: kopsud).

Wastuwõtm. 11—1 ja 5—6.

Suur Kompassi t. nr. 14, k. 1.

Kõnetr. 29-79. 2

Dr. ?

Konstantin Tamm,

Närwi- ja naistehaigused.

Wastuwõtmine 4—6 p. l.

Waksali puiestee 8-b—3.

Ämmaemandad.

Ämmaemand-masseerija E. ELLER.

S. Kompassi t. nr. 1, S. Tartu mnt. nurgalt 3. maja.

Ämmaemand L. Linson.

Gonsiori t. 25, telef. 12-22.

Ämmaemand Fiskar-Hendriks.

MAAKRI TÄNAW NR. 16—7.

Ämmaemand M. Koik-Torf.

Estoonia puiestee 11—2 (turuwastu). 2

Ämmaemand-masseerija A. BIRK

Maakri tän. nr. 2, krt. 4, turu juures. 2

Palwekirjad.

Palwekirjad,

edajikaebused, einemised kohtus ja ministeeriumides, nõuandmine jne. Adm. Willmanni kont.

Lai tän. 12—5.

Palwekirjad,

tõlked, nõuanded, asjaajamised kohtuses ja ametiajut. kõige odaw. Apteegi tän. 3—2.

Palwekirjad

kõige odawam., igal alal

Harju tän. nr. 30—4.

Weksli, pärandusi, nõudmisi, kriminaal, abielulahutusi, üüri, pensioni, kodakondsuse, igasugu lubade, tulu-ärimaksu ja kõigis muis asjus Edasikaebused, apellatsioonid ja kassatsioonid riigikohtusse. Lepingud ja tõlked. Nõuandmine. Kohtus esinemine, kaitse ja asjaajamised ajurustes.

Palwekirju

lõhtu, abielulahut., tulumaksu, waranb. pärim., maajaamise, kohaensim., leping. tegem. ja kõigis asjus kirjutatakse hästi ja kiiresti masinal **hinnaga 50 mk. alates. Nõuandmine ja kohtus esineasjumised.** Wana Wiru tän. nr. 13—3, igal ajal (pritsimaja wastu, apteegi õrwal, hoowimaja).

Walmistatakse odawasti

palmetirjade toimetusi

otse Raatuse taga nr. 6. Tõlked kõigis keeles. **Pärandusi,** maajaamise, rendivalude, popsikõhtade, kõigi **põllumajandusliste** asjade ajamist. S. t. oma peale wõttes. Edasikaebused **riigi- ja alamkohtusesse. Salakauba,** tolli, abielulahutusi, **testamendi,** lepingute, tülide — kriminaalwangistustes, **kohtus kaitse.**

Tunnid.

Wilunud repetitor (ülõõpilane) annab

tunde

kõigis keelkooli õppeainetes, eriti matemaatikas. Wõib ka kodu käia. Ballasti tän. 10—1.

Eesti keeles

ja matemaatikas annab tunde ülõõpilane. Walmistab hästi ja suttu eksamitele. Rääk. k. 10—12 p. wõi p. kl. 4 õht. Müüriwahe tän. nr. 28—2.

Inglise

Wene, Saksa keel, grammatikes — iffikult. Pagari tän. nr. 4—3. Kõnetund 5—6. 2

Noor, kena wälimusega preili annab Saksa, Inglise, Prantsuse, Wene ja Eesti keele

tunde.

Soowitaw härradele. Kirjed: postkast 278. „L. K." 2rp

Klaweritunde

antakse hästi ja odawasti algajatele ja edajõõpijatele, ka walmistatakse lapsi kõrgemaks muusikakooli. Wäike Brooklusmägi nr. 10—3, kella 14—12 ja 3—7. Seal wõib ka harjutada.

Annan

wiiulitunde

Peterburi konserw. kooli ja metood. Niine tän. 8, krt. 3 (hoowis), kella 11—1 ja 3—5.

Täielitud turjused

1) Wäljaõmblus (läätikandus) haril. õmblusmasinal. 2) Juureõitus (akad. programmi järele). 3) Kübarategemine (rutuline õpetus) Kõiki õpetan kõige korralikumalt. Sõgustega (diplomeeritud) õpetaja. M. Maripuu, Kopli tän. 2, fiin.

Tahan wõõra Saksa keele õpetamise

tunde

Eesti ja Wene keele tundide wastu. Pakk. jät. „Preili".

S. S. „Oswiga"

kapt. R. ZEISIG

laadib siin umbes

16.—18. weebr.

Antwerpeni ja Rotterdami, Liibawi ja Königsbergi kaudu.

Kaubaülesandmisi palutakse aegsasti ära anda

A. J. Trankmann & Co.,

Pikk t. 43, kõnetr.: 3-59 ja 16-89. Telegr. aadr. „Tranco".

I. klassi kauba- ja reisijateaurik

„TENERIFFA"

laadib siin umbes 18. weebruaril

Gent'i ja Dünkirchen'i

Riia kaudu.

Kaupadeülesandmisi Talinnast ja reisijate ülesandmisi Riiast Genti wõtab wastu **a.-s. Tallinna Laewa Ühisus,** Meripuiestee nr. 5, telefon 10-93 ja 9-52. — Cie. Des Messageries Maritimes esitajad. —

Det Forenede Dampskibs-Selskab

Aktieselskab

Copenhagen.

S.-S. „GARONNE"

laadib tulewa nädala lõpul otsekohe Tallinnast **Kopenhageni, Dünkircheni, Le Havre'i, Bordeaux'sse** kaasa wõttes otsekoheste konossementidega **Skandinaavia sadamatesse, Inglismaa Ida-** ja **Lääneranda,** kui ka **New-York'i, Bostoni, Philadelphiasse** ja **Baltimoresse,** ümberlaadimisega Kopenhagenis.

Kaubaülesandmisi wõtawad wastu

FR. PRESSLER & Co.,

Lai tän. 41. Kõnetr. 2-67. Lai tän. 41.

Teleg. aadr. „Copress".

Raadioaparaate

ja igasugus. tarbeosi suurimas walikus.

Mõõdukad hinnad.

A-S. Tormolen & Co.

Tallinn, Wene t. 11-a, kõnetr. 15-02.

Minu kontor asub

eilsest peale

Laial tän. 41, „E.T.K." majas

Fr. Pressler & Ko.

Kõnetraat 2—67.

Teadaanne.

Tallinna linna politsei 2. jaoskonna ülem annab teada, et 13 weebruaril 1925. a. kell 11 homm müüakse Narwa mnt nr 37—1 enampakkumise teel Johann Spicker'i päralt olew warandus, mis koosseisab mitmesugustest asjadest ja materjaalist ja hinnatud 2572 marga peale, 1923. a. puhtakasumaksu sissenõudmiseks. Müüdawaid asju wõib näha oksjonipäewal sealsamas. Pakkumine algab hinnatud summast.

Hea, pärijate

talukoht,

93 tiinu suur, 624 □-s., ühes elumoonete, raudkiwist ta tuuleweski ja rohualaga, hinnatud 600 000 mk, müüakse k pristaw R Tiik'i poolt 3. märtsil kell 10 homm., 1925. a., linna-Haapsalu rahukogu ruumides Talu asub Juurus, wallas, Põlliku külas, «Matsi» Lig. teat. saab S. Pärnu nr. 73-b, krt. 7, Tallinnast, ja Käru alewist K. Runge ju

---

Talukoh

endile anda, suurus 80 dess., ühes tükis. Järwakandi w Iarju maakonnas. Lähemaid teateid ja tingimisi wõib kuni 10. märtsini s. a. Järwakandi wallas, Allika Uuetoa Jaan Reier'ilt. Kaupa tehakse sealsamas

---

Lohusuus

müüb „Päewalehe" üksikuid numb

kaupmees h-ra Joh. Sildnik.

„Estoonia" kontsertsaal.

Reedel, 13 weebruaril 1925 a.

Aleksander Arderi kontsert

edasiõppimise toetuseks.

Kaastegewad pr. O. KRULL-MIKK (sopraan) h-ra HUGO LAUR (deklamatsioon) ja h-ra SERGEI MAMONTOV (klawer)

Algus kell 8 õhtul. — Pääsetähed 100—200 m.

W.-S. „SPORT"

Täna, 13. weebr. kell 6 õhtul „Falki" ruumes

peetakse

erakorraline peakoosolek.

Päewakord:

1. Asemikkude walimine Jalgpalli Liitu.
2. Koosolekul tekkiwad küsimused.

„Kui kella 6 nõutawat liigete arwu kokku ei tule, peetakse koosolek üks tund hiliem ja on otsusewõimuline **Juhatus.**

Restoraanidele, kohwikutele ja tubaseks dekoratsiooniks

KUNSTPALME

walmistatakse igas suuruses

Illeäris Teenri tän. nr. 4.

Ameerika jalanõud!

Juhusline partii

meester. ja naisterahwastele, müüa enneolemata odawa hinnaga.

Kontor Uus tänaw nr. 16.

Wäike-Maarja tarwitajateühisus wajab Wäike-Maarja abikaupluse jaoks wilunud

ärijuhti.

Eesõigus antakse Tallinna Wastastikku Wastutawate Ametnikkude Ühingu liikmele. Palk mk. 8000— priikorteri, kütte ja walgustusega. Walimised 17. weebruaril. Isiklik ilmumine tarwilik.

Teadaanne.

Tallinna linna politsei 2. jaoskonna ülem annab teada, et 13. weebr. 1925. a. kell 11 hommikul müüakse U. Hollandi tän. 11 enampakkumise teel K-m Winogradow'i päralt olew warandus, mis koosseisab mitmesugusest mööblist ja mis hinnatud 11.575 marga peale, 1923. a puhtakasumaksu sissenõud miseks. Müüdawaid asju wõib näha oksjonipäewal sealsamas. Pakkumine algab hinnatud summast.

Tallinna Eesti Kirjastuse-Ühisuse trükk.